

Μελέτη για την Ανάπτυξη Προγραμμάτων Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωσης

Α' Παραδοτέο

Σεπτέμβριος 2007

δι@δρασις

ΕΥΔ ΕΠΕΑΕΚ

Μελέτη για την Ανάπτυξη Προγραμμάτων
Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωσης

*Α' Παραδοτέο
-Στόχοι και Περιεχόμενο
-Μεθοδολογία Υλοποίησης*

Διάδρασις Ο.Ε.
Υπηρεσίες Πληροφορικής
Χαλκοκονδύλη 25 – 104 32 Αθήνα
210 5233244 – 6977821846
admin@diadrasis.gr
www.diadrasis.gr

Σεπτέμβριος 2007

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Εισαγωγή.....	1-5
2	Επιτελική Σύνοψη	2-6
3	Η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση	3-9
3.1	Γενικά.....	3-9
3.2	Μέσα, Τεχνολογίες και Τεχνικές.....	3-10
3.2.1	Διάκριση Προγραμμάτων.....	3-10
3.2.2	Λογισμικό Διαχείρισης Μάθησης (LMS).....	3-11
3.2.3	Ιδιαίτερα Μέσα και Τεχνικές.....	3-15
3.3	Η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στην Ελλάδα.....	3-21
3.3.1	Γ' ΚΠΣ.....	3-21
3.3.2	Προγράμματα Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης	3-29
4	Η Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών	4-36
4.1	Η Έννοια της Επιμόρφωσης.....	4-36
4.2	Επιμορφωτικές Ανάγκες.....	4-37
4.3	Η Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στην Ελλάδα.....	4-38
4.3.1	Το Σύστημα Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών	4-38
4.3.2	Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα	4-40
4.3.3	Ο.ΕΠ.ΕΚ	4-41
4.3.4	Η Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στο Γ' ΚΠΣ	4-43
4.3.5	Υλοποιούμενα Έργα	4-48
5	Στόχοι της Μελέτης	5-57
5.1	Γενικά.....	5-57
5.2	Γενικοί Στόχοι	5-57

5.3	Κρίσιμα Ζητήματα της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.....	5-59
5.3.1	Πλεονεκτήματα.....	5-59
5.3.2	Νέες Τάσεις.....	5-60
5.3.3	Προβλήματα.....	5-62
5.4	Κρίσιμα Ζητήματα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών.....	5-65
5.4.1	Η Τηλεκπαίδευση στην Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών... ..	5-65
5.4.2	Αδυναμίες της Πολιτικής Επιμόρφωσης	5-66
5.5	Εξειδίκευση των Στόχων της Μελέτης.....	5-67
6	Μεθοδολογία Υλοποίησης	6-74
6.1	Εισαγωγή	6-74
6.2	Γενική Μεθοδολογία Υλοποίησης και Διοίκησης του Έργου.....	6-74
6.3	Ανάλυση Μεθοδολογίας Υλοποίησης	6-78
6.3.1	Καταγραφή Παρούσας Κατάστασης.....	6-79
6.3.2	Αξιολόγηση Παρούσας Κατάστασης.....	6-81
6.3.3	Διαμόρφωση Προτεινόμενου Μοντέλου	6-82
6.3.4	Εξειδίκευση Προτάσεων	6-83
6.3.5	Σύνοψη Μεθοδολογίας.....	6-84

1 Εισαγωγή

Το έργο της «Μελέτης για την Ανάπτυξη Προγραμμάτων Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωσης» έχει ως θέμα την εισαγωγή και αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας στην εκπαίδευση, μέσω της ανάπτυξη προγραμμάτων εξ αποστάσεως επιμόρφωσης

Το παρόν παραδοτέο αποτελεί το πρώτο μέρος της συνολικής μελέτης και εστιάζει στους ακόλουθους τομείς:

- Την αναλυτική περιγραφή των Στόχων και του Περιεχομένου της
- Την αναλυτική Παρουσίαση της Μεθοδολογίας Υλοποίησής της

Το παρόν παραδοτέο περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

Επιτελική Σύνοψη, στην οποία γίνεται μια περιληπτική αναφορά των κύριων σημείων του παραδοτέου

Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, στην οποία αναλύεται το τεχνολογικό πλαίσιο και η υφιστάμενη κατάσταση του τομέα σε διεθνή και εθνικό επίπεδο

Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών, στην οποία διερευνάται η οργάνωση της παρεχόμενης επιμόρφωσης εκπαιδευτικών στα πλαίσια του εθνικού εκπαιδευτικού συστήματος

Στόχοι της Μελέτης, στην οποία, βάσει της εξέτασης των υφιστάμενων κρίσιμων ζητημάτων και προβλημάτων εξειδικεύεται το πλαίσιο στόχων της Μελέτης.

Μεθοδολογία Υλοποίησης, στην οποία αναλύεται ο τρόπος διαχείρισης του έργου και εξειδικεύονται οι φάσεις και οι ενέργειες υλοποίησής του καθώς και τα επιμέρους εσωτερικά παραδοτέα που θα συνθέσουν την τελική μελέτη.

2 Επιτελική Σύνοψη

Η ραγδαία ανάπτυξη των Τεχνολογιών Επικοινωνίας και Πληροφορικής φέρνουν το εκπαιδευτικό μας σύστημα μπροστά σε μια σειρά προκλήσεων και ευκαιριών, με σημαντικότερη ίσως αυτή της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.

Με τον όρο αυτό περιγράφουμε το τομέα της εκπαιδευτικής διαδικασίας που εστιάζει σε παιδαγωγικά και τεχνολογικά συστήματα που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση εκπαιδευόμενων και εκπαιδευτών που δεν βρίσκονται στον ίδιο φυσικό χώρο.

Παρ' όλο που δεν πρόκειται για μια καινούργια έννοια, με την έλευση των υπολογιστών και του διαδικτύου η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση βρήκε ένα πεδίο έντονης ανάπτυξης με την μορφή κυρίως της ηλεκτρονικής μάθησης και την ανάπτυξη εργαλείων, όπως των ολοκληρωμένων πληροφοριακών συστημάτων διαχείρισης της εκπαίδευσης, τα οποία μπορούν να υποστηρίξουν ένα πλήθος καινοτόμων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και δυνατοτήτων.

Πανεπιστημιακή ιδρύματα και φορείς έχουν αρχίσει να δραστηριοποιούνται στην παροχή εξ αποστάσεως ηλεκτρονικής εκπαίδευσης σε διάφορους τομείς του Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος, ενώ ιδιαίτερη ώθηση στο τομέα αυτό παρέχουν τα Επιχειρησιακά Προγράμματα ΕΠΕΑΕΚ και Κοινωνίας της Πληροφορίας του Γ' ΚΠΣ

Από την άλλη πλευρά, οι ταχύτατες κοινωνικές και πολιτιστικές αλλαγές επιβάλλουν μια συνεχή επιστημονική και παιδαγωγική επιμόρφωση του εκπαιδευτικού και απαιτούν το διαρκή εκσυγχρονισμό της επαγγελματικής του εκπαίδευσης, προκειμένου ο εκπαιδευτικός να είναι σε θέση να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις και δυσκολίες που ανακύπτουν από τον εκπαιδευτικό και κοινωνικό του ρόλο και το εκπαιδευτικό του έργο να είναι αποτελεσματικό.

Το σύστημα Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών βρίσκεται τα τελευταία χρόνια σε στάδιο έντονης ανανέωσης και ανάπτυξης. Δημόσιοι φορείς, όπως ο Οργανισμός Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Κέντρο Εκπαιδευτικής Ερευνας, τα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα και τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, παρέχουν προγράμματα επιμόρφωσης και παράγουν το απαραίτητο επιστημονικό και παιδαγωγικό υποστηρικτικό έργο.

Στη διαδικασία αυτή έντονη είναι και πάλι η στήριξη που παρέχουν τα προγράμματα του Γ' ΚΠΣ για την υλοποίηση βραχυχρόνιων και μακροχρόνιων επιμορφωτικών προγραμμάτων και στους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων και σε ένα ευρύ θεματικό φάσμα.

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης είναι να εμπλουτίσει το παρεχόμενο επιμορφωτικό έργο εντάσσοντας σε αυτό προγράμματα εξ αποστάσεως επιμόρφωσης.

Βασικός της στόχος η εισαγωγή και αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας στην κατεύθυνση της αποτελεσματικής αντιμετώπισης διαπιστωμένων προβλημάτων της εκπαίδευσης και η βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος στο διοικητικό τομέα, στην εκπαιδευτική διαδικασία και την εξοικονόμηση πόρων.

Η εξειδίκευση του βασικού αυτού στόχου προϋποθέτει την εξέταση μιας σειράς κρίσιμων ζητημάτων και προβλημάτων που αφορούν το ίδιο το σύστημα επιμόρφωσης (ελλείψεις οργανωτικές, υποδομών, πόρων κλπ) όσο την εξ αποστάσεως εκπαίδευση (έλλειμμα εμπιστοσύνης εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων στις τεχνολογικές λύσεις, εμπειρίας στα νέα μέσα, στις νέες παιδαγωγικές και διδακτικές προσεγγίσεις που απαιτούνται κλπ).

Για να αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα στην πράξη, οι προτάσεις της μελέτης θα πρέπει να στοχεύουν στην ομαλή εξοικείωση εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, την ρεαλιστική αξιοποίηση υφιστάμενων υποδομών και πόρων, την αντικειμενική προτεραιοποίηση και χρονική κλιμάκωση των απαιτούμενων δράσεων, την τήρηση αυστηρών προδιαγραφών στον εξοπλισμό, το λογισμικό και το εκπαιδευτικό περιεχόμενο, την καθιέρωση ενός ισχυρού οργανωτικού πλαισίου που θα περιλαμβάνει και θα αξιοποιεί όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, την ανάπτυξη ενός ισχυρού μηχανισμού αξιολόγησης και προσαρμογής των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, την σταδιακή εισαγωγή της νέας τεχνολογίας σε όλο το φάσμα εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων

Για να επιτευχθούν οι επιμέρους αυτοί στόχοι και με δεδομένα τα στενά χρονικά περιθώρια υλοποίησης, η μελέτη θα υιοθετήσει στα επόμενα στάδιά της μια αυστηρά καθορισμένη διαδικασία:

Σε πρώτη φάση, και με στόχο την αξιοποίηση της εμπειρίας, των απόψεων και των προτάσεων όλων των φορέων, θα γίνει μια αναλυτική καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης στους τομείς επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με τη χρήση δομημένων ερωτηματολογίων, τη διενέργεια προσωπικών συνεντεύξεων και τη συγκέντρωση υποστηρικτικού υλικού για όλες τις σχετικές δράσεις που υλοποιούνται.

Τα στοιχεία και πληροφορίες που θα συγκεντρωθούν θα αξιολογηθούν με σκοπό τον εντοπισμό και ανάδειξη των ισχυρών και αδύνατων σημείων καθώς και των ευκαιριών και απειλών που αφορούν το σύστημα επιμόρφωσης, τους φορείς του και τις διαθέσιμες τεχνολογίες.

Βάσει της αξιολόγησης αυτής, θα διαμορφωθεί ένα συγκεκριμένο πλαίσιο αναφοράς για τη λειτουργία του συστήματος εξ αποστάσεως επιμόρφωσης που θα περιλαμβάνει οργανωτικό μοντέλο, με έμφαση στους ρόλους και τις

αρμοδιότητες των φορέων και τις διαδικασίες αξιολόγησης, ένα τεχνολογικό πλαίσιο προδιαγραφών, τους θεματικούς κύκλους επιμόρφωσης που θα πρέπει να αναπτυχθούν καθώς και μια πρότυπη δομή ανάπτυξης και περιεχομένου του κάθε επιμορφωτικού προγράμματος.

Η τελική εξειδίκευση όλων αυτών, θα αφορά το σύνολο των προγραμμάτων εξ αποστάσεως επιμόρφωσης που ενταχθούν στους διάφορους θεματικούς κύκλους και θα περιλαμβάνει όλες τις απαραίτητες προδιαγραφές ανάπτυξης και υλοποίησης για το καθένα από αυτά.

3 Η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

3.1 Γενικά

Τα εκπαιδευτικά συστήματα σε παγκόσμια κλίμακα, ανεξαρτήτως του βαθμού οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης κάθε χώρας, βρίσκονται αντιμέτωπα με την πρόκληση των Τεχνολογιών Επικοινωνίας και Πληροφορικής. Τεράστιες εκπαιδευτικές ευκαιρίες περιμένουν την αξιοποίησή τους και κατά κοινή ομολογία η σημαντικότερη ίσως από αυτές είναι η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση.

Με τον όρο Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση περιγράφουμε το τομέα της εκπαιδευτικής διαδικασίας που εστιάζει σε παιδαγωγικά και τεχνολογικά συστήματα με σκοπό την εξυπηρέτηση εκπαιδευόμενων και εκπαιδευτών που δεν βρίσκονται στον ίδιο φυσικό χώρο.

Η απόσταση που χωρίζει εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους και η εξ ορισμού αδυναμία άμεσης και φυσικής επαφής επιβάλλει εναλλακτικούς τρόπους επικοινωνίας και ανταλλαγής εκπαιδευτικού υλικού.

Η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση δεν είναι βέβαια νέα έννοια, καθώς η «Εκπαίδευση δι' Αλληλογραφίας» χρησιμοποιείται συστηματικά από το 19ο αιώνα και μάλιστα στη Βρετανία σε Πανεπιστημιακό Επίπεδο.

Άλλη εναλλακτική μέθοδος που εμφανίστηκε τον 20 αιώνα, περιελάμβανε την αξιοποίηση του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης για τη εκπομπή εκπαιδευτικού περιεχομένου, πρακτική που συνεχίζει να χρησιμοποιείται ευρέως σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Είναι όμως προφανές ότι Ηλεκτρονικής Υπολογιστής είναι αυτός που άλλαξε επαναστατικά το ρόλο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στο όλο εκπαιδευτικό σύστημα. Τα τελευταία όμως χρόνια με την ανάπτυξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών αλλά κυρίως του Internet και της εφαρμογών που αναπτύχθηκαν σε αυτό, όπως ο Παγκόσμιος Ιστός (World Wide Web), η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση βρήκε ένα έντονο πεδίο ανάπτυξης και μια νέα ιδιαίτερη μορφή, αυτή της ηλεκτρονικής μάθησης (e-Learning)

Η ηλεκτρονική μάθηση κατόρθωσε να ενσωματώσει όλες ουσιαστικά τις προϋπάρχουσες μορφές εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και να «εφεύρει» πολλές νέες, με αποτέλεσμα σήμερα οι δύο όροι, εξ αποστάσεως εκπαίδευση και ηλεκτρονική μάθηση, συχνά να ταυτίζονται και να χρησιμοποιούνται εναλλακτικά.

Η διεξοδική ανάλυση των όρων και της σημειολογίας τους ξεφεύγει από το πλαίσιο της παρούσας μελέτης, απλών μπορούμε να σημειώσουμε ότι οι όροι distance learning, e-learning, web-based learning και on-line learning χρησιμοποιούνται ευρέως ως ισοδύναμοι, ενώ το ίδιο συμβαίνει με τις

ελληνικές αντίστοιχες εκφράσεις: εξ αποστάσεως μάθηση, εξ αποστάσεως εκπαίδευση, ηλεκτρονική μάθηση, τηλε-εκπαίδευση κλπ. Γεγονός είναι βέβαια ότι οι όροι αυτοί αντιπροσωπεύουν διαφορετικές έννοιες και σε ειδικές περιπτώσεις οι διαφορές αυτές είναι σημαντικές τόσο σε παιδαγωγικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης, μπορούμε να δεχτούμε τη σύμβαση ότι με όρο «Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση» εννοούμε το σύστημα και τις διαδικασίες τα οποία, ανεξαρτήτως της μορφής και τεχνολογίας που χρησιμοποιείται, καλύπτουν τις ακόλουθες συνθήκες:

- Συνδέουν τον εκπαιδευόμενο με διάσπαρτες και διαφορετικής μορφής πηγές γνώσης και διδακτικό υλικό
- Χαρακτηρίζονται από χωρική ή/και χρονική απόσταση μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου, εκπαιδευόμενων και πηγών καθώς και μεταξύ εκπαιδευόμενων
- Χαρακτηρίζονται από τη δυνατότητα αλληλεπίδρασης μεταξύ Εκπαιδευτών, Εκπαιδευόμενων και Πηγών

3.2 Μέσα, Τεχνολογίες και Τεχνικές

3.2.1 Διάκριση Προγραμμάτων

Τα συστήματα Εξ Αποστάσεως εκπαίδευσης μπορούν να διακριθούν σε κατηγορίες ανάλογα με τη φύση των μέσων που αξιοποιούν.

Μια πρώτη σημαντική διάκριση είναι αυτή μεταξύ **Σύγχρονης** και **Ασύγχρονης** Εκπαίδευσης

Στην πρώτη περίπτωση η επικοινωνία μεταξύ εκπαιδευτή και εκπαιδευόμενου γίνεται σε πραγματικό χρόνο. Η σύγχρονη επικοινωνία γίνεται μέσω ανταλλαγής «ζωντανής» εικόνας, όπως π.χ. σε μια εκπαιδευτική τηλεδιάσκεψη, φωνής ή και απλού κειμένου όπως στην περίπτωση των ηλεκτρονικών συζητήσεων (chats) που χρησιμοποιούνται ευρέως στο διαδίκτυο.

Είναι αλήθεια ότι στη διεθνή πρακτική η εκπαιδευτική τηλεδιάσκεψη με ανταλλαγή «ζωντανής» εικόνας χρησιμοποιείται περιορισμένα και σε πολύ ειδικές περιπτώσεις, όταν για παράδειγμα όταν είναι το αντικείμενο διδασκαλίας είναι πολύ ειδικό και πρωτόγνωρο, ο διδάσκων μοναδικός, το ακροατήριο μεγάλο, δεν υπάρχει δυνατότητα επανάληψης κλπ. Ο λόγος είναι το σχετικά μεγάλο κόστος εξοπλισμού και τηλεπικοινωνιακών υποδομών για την ταχεία μεταφορά ζωντανής εικόνας, παρόλο που το κόστος αυτό συνεχίζει να μειώνεται με ραγδαίους ρυθμούς.

Στην ασύγχρονη αντίθετα επικοινωνία, εκπαιδευτής και εκπαιδευόμενος ανταλλάσσουν μηνύματα και κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικό υλικό και

πληροφορίες οποιαδήποτε χρονική στιγμή και ανεξάρτητα ο ένας από τον άλλο. Απλή περίπτωση ασύγχρονης επικοινωνίας είναι η ανταλλαγή μηνυμάτων σε ομάδες συζήτησης (forum). Το πλεονέκτημα της ασύγχρονης επικοινωνίας είναι προφανές η απουσία δέσμευσης για ταυτόχρονη παρουσία και ελευθερία διαχείρισης και επιλογής του κατάλληλου χρόνου αλλά και του ρυθμού διεκπεραίωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Τα περισσότερα συστήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης συνδυάζουν τόσο τη σύγχρονη όσο και την ασύγχρονη επικοινωνία.

Μια ακόμα σημαντική διάκριση των προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, προκύπτει από το εάν αυτά περιλαμβάνουν και ένα τμήμα φυσικής διδασκαλίας ή όχι.

Συνήθης πρακτική είναι ένα πρόγραμμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης να περιλαμβάνει την ανάγκη ταυτόχρονης παρουσίας εκπαιδευόμενων και εκπαιδευτών στον ίδιο φυσικό χώρο, όπως για παράδειγμα κατά τη διεξαγωγή εξετάσεων

Αντίστοιχη περίπτωση «υβριδικής» μορφής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης διαπιστώνεται σε πολλά πανεπιστημιακά ιδρύματα, όπου η κλασική διδασκαλία συνοδεύεται ή συμπληρώνεται από μια σειρά ηλεκτρονικών υποστηρικτικών μέσων και υπηρεσιών, όπως π.χ. εκπαιδευτικό υλικό σε ηλεκτρονική μορφή (μαγνητικά μέσα, αρχεία διαδικτύου κλπ), on-line εξετάσεις ή εργασίες, παροχή υποστήριξης του εκπαιδευτικού προσωπικού στους φοιτητές μέσω mail ή ομάδων συζήτησης κλπ.

3.2.2 Λογισμικό Διαχείρισης Μάθησης (LMS)

Η Εξ Αποστάσεως Μάθηση προϋποθέτει τη δυνατότητα ανταλλαγής διαφόρων ειδους δεδομένων και αρχείων, όπως εικόνα, ήχος, κείμενο κλπ, και απαιτεί την ύπαρξη ενός δικτύου τηλεπικοινωνιών, υπολογιστών και βέβαια ειδικού λογισμικού.

Το λογισμικό αυτό δεν εξυπηρετεί μόνο την ανταλλαγή των δεδομένων αλλά την ουσιαστική οργάνωση και διαχείριση του εκπαιδευτικού προγράμματος, δηλαδή του ηλεκτρονικού μαθήματος, για αυτό και χαρακτηρίζεται ως λογισμικό διαχείρισης μάθησης (learning management system) ή εικονικό περιβάλλον μάθησης (virtual learning environment) ή σύστημα διαχείρισης μαθημάτων (course management system), όροι που σε πολύ μεγάλο βαθμό επικαλύπτονται.

Το λογισμικό αυτό είναι σχεδιασμένο για να υποβοηθά τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές να διαχειρίζονται και οργανώνουν το μάθημα και αποτελεί ουσιαστικά μια πληροφοριακή «πλατφόρμα» για την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού προγράμματος

Τα λογισμικά διαχείρισης μάθησης αναπτύσσονται κυρίως με στόχο να αξιοποιήσουν το δυναμικό χαρακτήρα του διαδικτύου, στηρίζονται σε

διάφορες τεχνολογίες διαδικτυακών εφαρμογών και διαχείρισης βάσεων δεδομένων και έχουν διαφορετικές μορφές, κυρίως όμως αυτής της διαδικτυακή πύλης (web portal), στην οποία έχει δυναμική πρόσβαση οποιοσδήποτε χρήστης του διαδικτύου με ένα απλό πρόγραμμα πλοήγησης, όπως ο Internet Explorer ή το FireFox

Ενώ κατά το πρώτο στάδιο ανάπτυξης τους, το μεγαλύτερο βάρος δινόταν στη τεχνική και διαχειριστική πλευρά, τα τελευταία χρόνια ο προσανατολισμός τους είναι η ενίσχυση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας και η ενσωμάτωση διάφορων παιδαγωγικών αντιλήψεων, χωρίς να απαιτούνται ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις από πλευράς των εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων που τα χρησιμοποιούν.

Σε παγκόσμια κλίμακα, μεγάλο μερίδιο της αγοράς καταλαμβάνουν εμπορικά λογισμικά, όπως τα Blackboard, Apex Learning, ANGEL Learning WebCT, webCourse in a Box κλπ, ενώ μεγάλη αύξηση παρουσιάζουν τα λογισμικά ανοικτού κώδικα όπως το Moodle, Atutor, Claroline, Dokeos, OLAT, ILIAS, Sakai Project κλπ

Εικόνα 1. Το Περιβάλλον του Λογισμικού ATutor

Αξιζει να σημειώσουμε ότι με την έννοια λογισμικού ανοικτού κώδικα, περιγράφουμε λογισμικά που αναπτύσσονται από ανεξάρτητους επιστήμονες πληροφορικής και άλλων κλάδων, οι οποίοι συνεργάζονται ελεύθερα και αφιλοκερδώς στο πλαίσιο συνήθως μιας ηλεκτρονικής κοινότητας. Το λογισμικό που παράγεται διατίθεται δωρεάν στους ενδιαφερόμενους, καλύπτει ολοένα και διευρυνόμενο φάσμα εφαρμογών πληροφορικής και πολλές φορές θεωρείται ισάξιο, αν όχι ανώτερο, πολλών αντίστοιχων εμπορικών εφαρμογών

Εικόνα 2. Το Περιβάλλον του Λογισμικού ILIAS

Παράλληλα με τα εμπορικά και τα ανοικτού κώδικα που είναι συνήθως γενικότερης χρήσης, δηλαδή παρέχονται μέσω αυτών μαθήματα διαφόρων γνωστικών αντικειμένων, υπάρχουν και εξειδικευμένα λογισμικά που αναπτύσσονται από πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα, και εστιάζουν σε ιδιαίτερα αντικείμενα, π.χ. εκμάθηση μουσικής ή μαθηματικών, ή ειδικές κατηγορίες εκπαιδευόμενων, π.χ. άνθρωποι με μαθησιακές δυσκολίες.

Τα περισσότερα αυτά πληροφοριακά πακέτα εμφανίζουν κοινά χαρακτηριστικά και λειτουργίες, όπως για παράδειγμα: εγγραφή χρήστη, έλεγχος και αυθεντικοποίηση χρήστη, ανταλλαγή μηνυμάτων, πίνακας ανακοινώσεων, ηλεκτρονική ατζέντα δραστηριοτήτων, ανάπτυξη και

διάθεση εργασιών και ασκήσεων από τον εκπαιδευτή, υποβολή εργασιών και ασκήσεων από τους εκπαιδευόμενους κλπ

Σημαντικό επίσης στα συστήματα αυτά είναι η διάκριση διαφορετικών ομάδων χρηστών με διαφορετικά δικαιώματα πρόσβασης, όπως για παράδειγμα:

- διαχειριστές του συστήματος με επιτελικό και εποπτικό ρόλο στη τεχνική λειτουργία του συστήματος και την συνεργασία των διαφόρων υποσυστημάτων, εφαρμογών και αρχείων που συνθέτουν το σύστημα.
- εκπαιδευτές που έχουν την ευθύνη για την διαχείριση των ηλεκτρονικών μαθημάτων, την δημιουργία και ανάπτυξη νέων, την εγγραφή και παρακολούθηση εκπαιδευόμενων, την εισαγωγή του ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού, την ανάπτυξη ποικίλλων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων κλπ
- εκπαιδευόμενοι που έχουν τη δυνατότητα εγγραφής σε ένα μάθημα, παρακολούθησής του και συμμετοχής στις διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όπως ασκήσεις, υποβολή ατομικών και ομαδικών εργασιών, συμμετοχής σε ομάδες συζητήσεων κ.λπ.
- απλοί επισκέπτες που έχουν συνήθως τη δυνατότητα απλής ενημέρωσης ή συμμετοχής σε μαθήματα επίδειξης

Μέσω κάθε πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης υπάρχει η δυνατότητα να παρέχονται περισσότερα μαθήματα, ομαδοποιημένα συνήθως βάσει του αντικειμένου τους.

Πέραν του αντικειμένου, τα μαθήματα αυτά, ή ηλεκτρονικά προγράμματα διακρίνονται ανάλογα με τη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτά σε:

- Τα ανοικτά μαθήματα στα οποία μπορεί να έχει πρόσβαση ένας χρήστης, ακόμα κι αν δεν διαθέτει ειδικό κωδικό για εισαγωγή στην δικτυακή πύλη.
- Τα ανοικτά σε εγγραφή μαθήματα, που είναι εκείνα στα οποία μπορεί να έχει πρόσβαση ένας χρήστης μόνο αν έχει λογαριασμό στην δικτυακή πύλη και εγγραφεί σε αυτά.
- Τα κλειστά μαθήματα τα οποία μπορεί να παρακολουθήσει κάποιος που διαθέτει λογαριασμό στην πλατφόρμα και ανήκει και σε συγκεκριμένη ομάδα, όπως για παράδειγμα οι μαθητές μιας συγκεκριμένης τάξης

3.2.3 Ιδιαίτερα Μέσα και Τεχνικές

Σε ένα σύστημα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ως εκπαιδευτικές δραστηριότητες εννοούμε όλες εκείνες τις λειτουργίες του λογισμικού που μπορούν - εν δυνάμει - να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Πολλές από τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες προέρχονται από τα τυπικά περιβάλλοντα εκπαίδευσης, της τάξης και του αμφιθεάτρου, κάποιες άλλες όμως είναι εντελώς καινοτόμες νέες και προκύπτουν από την αξιοποίηση των δυνατοτήτων και ευκαιριών ηλεκτρονικού περιβάλλοντος και του διαδικτύου.

Καθώς η δομή των προγραμμάτων εξ αποστάσεων επιμόρφωσης πρέπει να σχεδιάζεται λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες των συστημάτων, θεωρείτε χρήσιμη μια σύντομη αναφορά σε κάποιες από τις συνήθειες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, τεχνικές και εργαλεία που αξιοποιούνται στην εξ αποστάσεως ηλεκτρονική εκπαίδευση

Αποθήκευση και Ανταλλαγή Αρχείων:

Η πιο απλή και στοιχειώδης λειτουργία που δίνει τη δυνατότητα στους εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους να αποθέτουν (upload) και να ανακτούν (download) ηλεκτρονικά αρχεία κάθε είδους, όπως κείμενα, κινούμενη και ακίνητη εικόνα, ήχους, προγράμματα κλπ

Εγγραφή Οθονών (Screencasts)

Πρόκειται για μια ηλεκτρονική εγγραφή μιας αλληλουχίας οθονών υπολογιστή που συνήθως συνοδεύεται από αφήγηση και εμφανίζεται στο χρήστη σαν ροή video. Η μορφή αυτή είναι ιδανική για την εκμάθηση και επίδειξη λογισμικού

Ψηφιακές Συλλογές (ePortfolios)

Πρόκειται για μια διαδικτυακή συλλογή ψηφιακών τεκμηρίων, την οποία δημιουργούν και διαχειρίζονται οι ίδιοι οι χρήστες. Τα αντικείμενα μιας ψηφιακής συλλογής μπορεί να είναι κάθε είδους κείμενα, πολυμέσα, υπερσυνδέσεις κλπ. Οι συλλογές αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για λόγους επίδειξης ή και έκφρασης και επιτρέπουν την πρόσβαση του κοινού με διάφορους τρόπους, όπως π.χ. σχολιασμός, αξιολόγηση κλπ.

Ηλεκτρονική Παρακολούθηση Απόδοσης (electronic performance support system)

Πρόκειται για εφαρμογές που υποστηρίζουν την αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων είτε αυτομάτως είτε από τον εκπαιδευτή. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν τα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια κάθε είδους (σωστό - λάθος, πολλαπλής επιλογής, απάντηση με την εισαγωγή ενός σύντομου κειμένου ή ενός αριθμού κλπ) καθώς και πιο σύνθετες δομές που συνδυάζουν την παροχή πληροφοριών με ερωτήσεις οι οποίες ελέγχουν

την κατανόηση των πληροφοριών και ανάλογα καθοδηγούν σε νέες πληροφορίες

Ένα σύστημα ηλεκτρονικής αξιολόγησης αποτελείται συνήθως από δύο υποσυστήματα: τη «μηχανή» αξιολόγησης που παρουσιάζει τις ερωτήσεις στον εκπαιδευόμενο και βαθμολογεί τις απαντήσεις του επιλέγοντας από μια αποθήκη θεμάτων/ερωτήσεων που δημιουργεί ο εκπαιδευτής

Υπερμέσα (hypermedia)

Μια έννοια που προκύπτει από την επέκταση του όρου υπερκείμενο (hypertext) και περιγράφει μια σύνθετη μη γραμμική δομή αλληλοσυνδεδεμένων γραφικών, ήχων, εικόνων και κειμένων και κάθε άλλου είδους πληροφοριών. Ο ίδιος ο παγκόσμιος ιστός είναι κλασσικό παράδειγμα υπερμέσου που δίνει τη δυνατότητα σύνδεσης μεταξύ διαφορετικών ειδών αρχείων και μεταπήδησης από το ένα στο άλλο.

Σχετική είναι και η έννοια των διαδραστικών πολυμέσων (interactive multimedia) με την οποία περιγράφεται η δυνατότητα αλληλεπίδρασης του χρήστη με σύνθετες δομές υπερμέσων

Πολυμέσα (Multimedia)

Τα Πολυμέσα είναι εφαρμογές που μπορούν να ενσωματώσουν διάφορες μορφές πληροφοριακού υλικού (κείμενο, ήχος, γραφικά, κινούμενο σχέδιο, video) και διάφορες δυνατότητες επεξεργασίας του (δυναμική παρέμβαση στην εξέλιξη της ροής του υλικού, επιλογές πληροφοριών κλπ) χρήστη.

Τα πολυμέσα συνήθως έχουν στόχο ένα συνδυασμό πληροφόρησης και ψυχαγωγίας, φαινόμενο που στα αγγλικά αποδίδεται ως edutainment (educational entertainment ή entertainment-education)

Δικτυακοί Τόποι και Δικτυακές Πύλες (Web Sites and Web Portals)

Ο δικτυακός ή διαδικτυακός τόπος είναι μια συλλογή από ειδικής μορφής αρχεία, τις ιστοσελίδες, στις οποίες μπορούν να περιέχονται κείμενα, κινούμενη και ακίνητη εικόνες και πρακτικά κάθε άλλου είδους μέσο. Οι συλλογή αυτή των ιστοσελίδων «φιλοξενείται» σε έναν υπολογιστή, εξυπηρετητή διαδικτύου (web server) ο οποίος είναι συνδεδεμένος με το διαδίκτυο. Η πρόσβαση στις ιστοσελίδες ενός δικτυακού τόπου δίνεται μέσω ενός απλού σχετικά προγράμματος «πλοηγού» (web browser) υπολογιστή μέσω του Internet ή ενός τοπικού δικτύου.

Η ιστοσελίδα (web page) είναι ένα αρχείο γραμμένο σε γλώσσα HTML και είναι προσβάσιμη μέσω ενός ειδικού πρωτοκόλλου μεταφοράς πληροφορίας (HTTP), μέσω του οποίου η πληροφορία μεταφέρεται από τον διακομιστή στον υπολογιστή του χρήστη και προβάλλεται.

Το σύνολο των δικτυακών τόπων που είναι προσβάσιμοι από το κοινό δημιουργεί τον παγκόσμιο ιστό "World Wide Web".

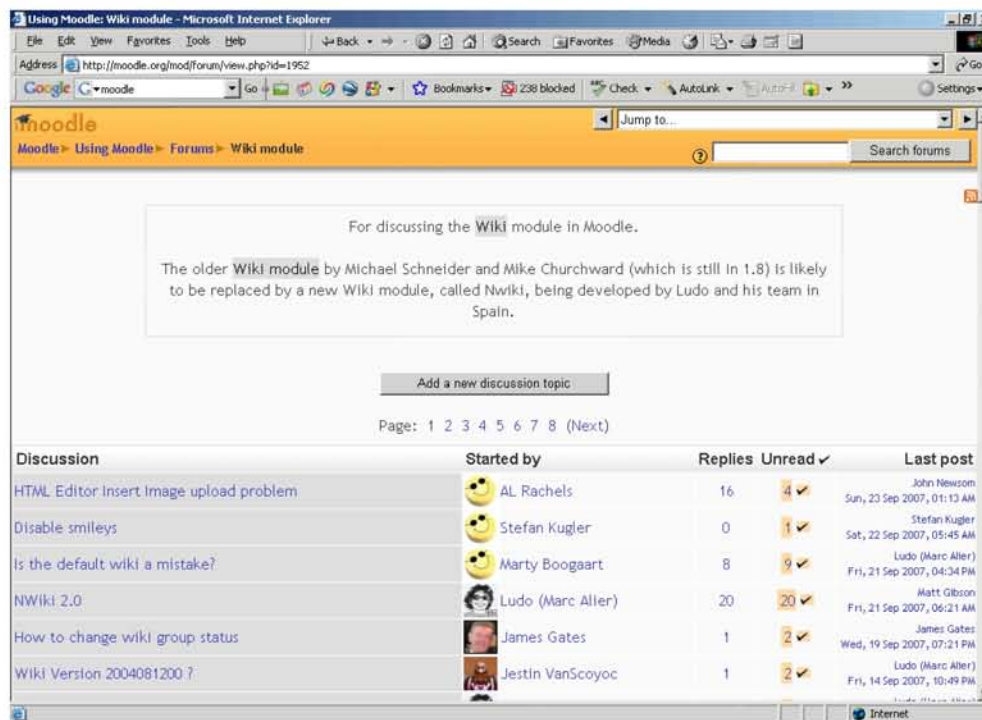
Η δικτυακή πύλη αντίστοιχα, δεν είναι παρά ένας δικτυακός τόπος που όμως δεν περιορίζεται στην προβολή στατικών πληροφοριών αλλά παρέχει ψηφιακές υπηρεσίες στους επισκέπτες του, όπως για παράδειγμα δυνατότητα δημιουργίας λογαριασμού και εγγραφής του χρήστη, εξατομίκευση και προσαρμογή του προβαλλόμενου περιεχομένου κλπ

Οι περισσότερες πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης δεν είναι παρά εξειδικευμένες δικτυακές πύλες

Ομάδες Συζήτησης (Discussion Boards)

Η ομάδα συζήτησης είναι μια εφαρμογή που επιτρέπει τη διαχείριση ανταλλαγής απόψεων που συνθέτουν μηνύματα και άλλου είδους περιεχόμενο που αναρτάται από τους χρήστες. Οι ομάδες συζήτησης αναφέρονται με διάφορους εναλλακτικούς όρους, όπως web forums, message boards, discussion boards, electronic, discussion groups, discussion forums, bulletin boards, fora ή απλά forums.

Σε κάθε τέτοια εφαρμογή υπάρχει η δυνατότητα ταυτόχρονης εξέλιξης πλήθους διαφορετικών οι οποίες συνήθως ομαδοποιούνται ανάλογα με το γενικό θέμα στο οποίο αναφέρονται.

Εικόνα 3. Ομάδες Συζήτησης

Ιστολόγιο (blogs)

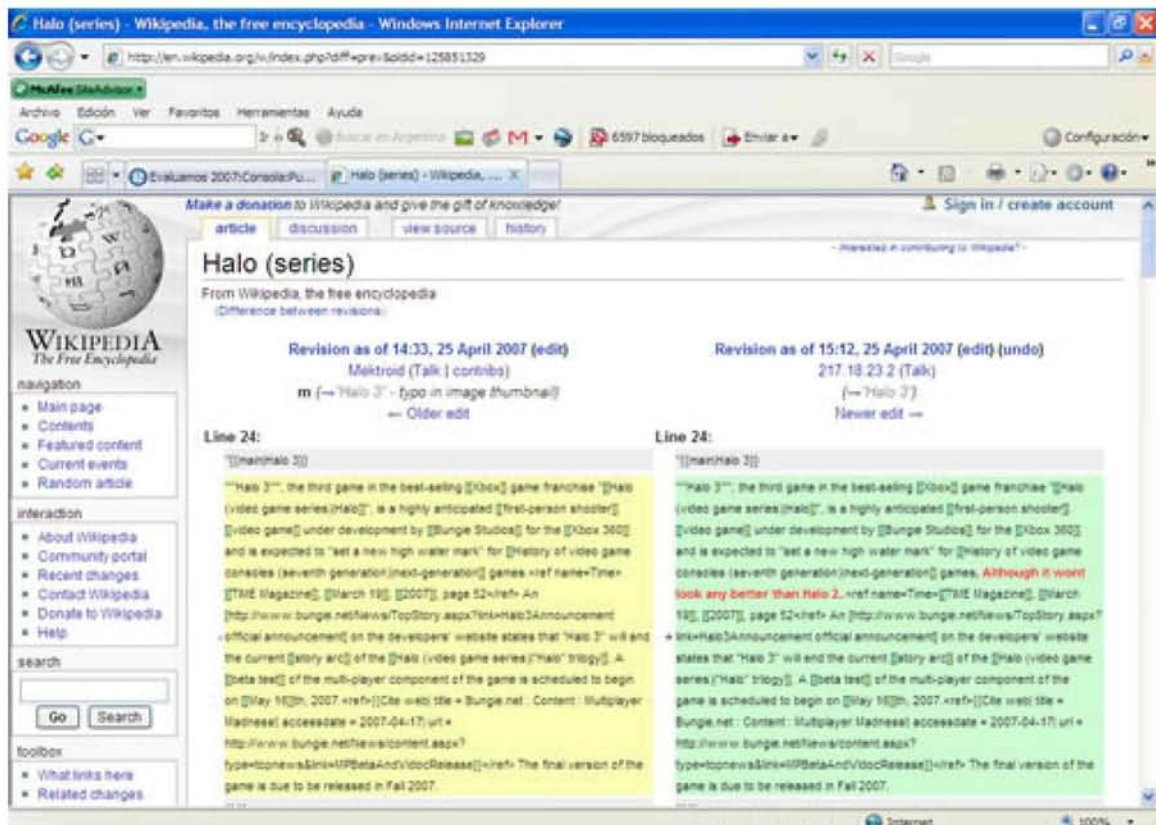
Με τον όρο ιστολόγιο αποδίδεται ο πολύ γνωστός όρος blog (σύντμηση του web + log), ένας είδος ηλεκτρονικού ημερολογίου και καταγραφής σχολίων στο διαδίκτυο με κείμενα γραμμένα σε χρονολογική σειρά.

Τα blogs συνήθως αναφέρονται σε νέα και έχουν περισσότερο ή λιγότερο προσωπικό χαρακτήρα και περιλαμβάνουν κείμενα, φωτογραφίες, συνδέσεις ή άλλα μέσα που σχετίζονται με το σχολιαζόμενο θέμα.

Σημαντική παράμετρος των ιστολογίων είναι η δυνατότητα των επισκεπτών να σχολιάσουν τις εγγραφές.

wiki

Το wiki είναι επίσης μια διαδικτυακή εφαρμογή που επιτρέπει την συνεργασία διαφορετικών χρηστών για τη σύνθεση ενός κειμένου. Κάθε χρήστης έχει τη δυνατότητα να επεξεργαστεί, προσθέσει ή αφαιρέσει στο κοινό κείμενο. Η πιο διάσημη εφαρμογή wiki είναι η Wikipedia, η ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια που γράφεται από τους χρήστες της

Εικόνα 4. Wikipedia

Συνομιλία μέσω Κειμένου (text chat)

Ο όρος περιγράφει την ανταλλαγή μηνυμάτων κειμένου μεταξύ χρηστών σε πραγματικό χρόνο. Με τον όρο chat ευρύτερα περιγράφονται η ανταλλαγή ήχου και εικόνας σε πραγματικό χρόνο.

Εξομοίωση (Simulations)

Ο όρος χρησιμοποιείται σε όλες τις περιπτώσεις που δημιουργείται ένα μοντέλο ενός φυσικού ή ανθρώπινου συστήματος με σκοπό να αποκτήσει ο εκπαιδευόμενος βαθύτερη κατανόηση του τρόπου λειτουργίας. Συχνά χρησιμοποιούνται υψηλής ποιότητας τρισδιάστατα γραφικά και εξελιγμένες τεχνικές προβολής και θέασης, όπως αυτές της εικονικής πραγματικότητας (virtual reality), που δημιουργούν στο χρήστη τη ψευδαίσθηση της ελεύθερης περιπλάνησης σε έναν νοητό κόσμο, κυρίως μέσω της αξιοποίησης τρισδιάστατων γραφικών

Ηλεκτρονικές Ψηφοφορίες (electronic voting systems)

Εφαρμογή που επιτρέπει την έκφραση της άποψης του χρήστη σε ένα προκαθορισμένο ερώτημα με επίσης προκαθορισμένες απαντήσεις. Η εφαρμογή αυτή σε περιβάλλοντα ηλεκτρονικής μάθησης αξιοποιούνται κυρίως για την έκφραση της γνώμης της πλειοψηφίας των συμμετεχόντων όταν προκύπτει ένα σημαντικό για το πρόγραμμα θέμα, καθώς επίσης και για την αξιολόγηση του μαθήματος

Εικονικές Τάξεις (Virtual Classrooms)

Με τον όρο εικονική τάξη εννοούμε συνήθως το ολοκληρωμένο σύστημα που περιλαμβάνει εκπαιδευτές, εκπαιδευόμενους και τη πλατφόρμα λογισμικού που επιτρέπει τον συνδυασμό εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων των προαναφερθέντων

Τηλεδιάσκεψη

Η δυνατότητα σε πραγματικό χρόνο ανταλλαγής εικόνας και ήχου μεταξύ εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων. Μέχρι πρόσφατα οι τηλεδιασκέψεις αυτές είχαν πολύ αυξημένες απαιτήσεις τηλεπικοινωνιακών υποδομών, ειδικού στούντιο και εξοπλισμού, σταδιακά όμως, με την επέκταση της ευρυζωνικότητας και την ανάπτυξη εξειδικευμένων εφαρμογών μεταφοράς video (π.χ. streaming video) και εξοπλισμού (web κάμερες) έχει αρχίσει να γίνεται προσιτό στο μέσο χρήστη

Εικόνα 5. Τηλεδιάσκεψη σε Οθόνη Υπολογιστή

Συνεργατικό λογισμικό (collaborative software)

Ο όρος αυτός είναι γενικός και αναφέρεται στο λογισμικό που έχει αναπτυχθεί με σκοπό να βοηθήσει χρήστες που εμπλέκονται σε ένα κοινό σκοπό να συνεργαστούν. Τέτοιου είδους εφαρμογές είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, το ηλεκτρονικό ημερολόγιο, η ανταλλαγή κειμένου σε πραγματικό χρόνο κλπ

Ηλεκτρονικές Κοινότητες Δεύτερης Γενιάς (web 2.0 communities)

Στο πλαίσιο των διαδικτυακών τεχνολογιών, ο όρος Web 2.0 αναφέρεται σε μια νέα, γενιά ηλεκτρονικών κοινοτήτων που οργανώνονται στο διαδίκτυο καθώς επίσης και μιας νέας γενιάς παρεχόμενων ψηφιακών υπηρεσιών. Η έμφαση σε αυτές τις ηλεκτρονικές κοινότητες είναι η κοινωνική δικτύωση (social networking) και η έμφαση στις ανταλλαγές και τη συνεργασία μεταξύ των χρηστών.

Παρ' όλο που ο όρος Web 2.0 υπονοεί μια νέα μορφή του παγκόσμιου ιστού, στην πραγματικότητα δεν υπάρχει κάποια αλλαγή στο τεχνολογικό υπόβαθρο αλλά κυρίως στο τρόπο που οι χρήστες και οι μηχανικοί ανάπτυξη λογισμικού αντιμετωπίζουν το internet ως μια ψηφιακή υπερ-πλατφόρμα υπηρεσιών

3.3 Η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στην Ελλάδα

3.3.1 Γ' ΚΠΣ

Έως το 2000, τη σημαντικότερη προσπάθεια εισαγωγής της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στην Ελλάδα αποτελούσε το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, το οποίο όμως αξιοποιούσε κυρίως τα συμβατικά μέσα επικοινωνίας και πολύ λιγότερο το Διαδίκτυο.

Στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ και του ΕΠ ΚΤΠ, το **Μέτρο 2.1 Εισαγωγή και Αξιοποίηση των νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση** έθετε ως στόχο τη δημιουργία στο Διαδίκτυο περιβάλλοντος υποστήριξης σεναρίων επιμόρφωσης εκπαιδευτικών εξ αποστάσεως και την ανάπτυξη μηχανισμών τηλε-εκπαίδευσης, που να καλύπτει όλο το φάσμα της εκπαίδευσης και προέβλεπε δράσεις

- ανάπτυξης ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου
- επιμόρφωσης εκπαιδευτικών,
- υποστήριξης των πληροφοριακών Συστημάτων των σχολείων και τηλεεκπαίδευσης και παροχής υποστηρικτικού υλικού μέσω διαδικτύου (e-learning modules)
- προώθηση της δια βίου μάθησης για τη χρήση και την αξιοποίηση των ΤΠΕ

Σε σχέση με την Τηλε-εκπαίδευση ιδιαίτερη βαρύτητα δινόταν στη συνέχιση των προγραμμάτων τηλε-εκπαίδευσης και στη δημιουργία νέων σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και τα κέντρα επιμόρφωσης με στόχο τη δημιουργία ενός μονίμου μηχανισμού τηλε-εκπαίδευσης στο τέλος του προγράμματος. Επίσης έμφαση δόθηκε σε έργα ανάπτυξης ψηφιακού περιεχομένου για τις ανάγκες της τηλε-εκπαίδευσης

Στο πλαίσιο υλοποίηση του ολοκληρώθηκαν έργα που αφορούσαν την ανάπτυξη προγραμμάτων τηλεεκπαίδευσης και παροχής τηλεματικών υπηρεσιών σε ιδρύματα.

Στον ακόλουθο πίνακα εμφανίζονται τα πιο πρόσφατα στοιχεία όλα τα σχετικά με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση έργα που έχουν ενταχθεί στο μέτρο 1.2, χωρίς βέβαια να μπορεί να αξιολογηθεί επί της ουσίας ο βαθμός επιτυχίας τους και τα αποτελέσματά τους

Πίνακας 1. Έργα Τηλε-Εκπαίδευσης στο 3 ΚΠΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΚ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΔ
Ολοκληρωμένη αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ (Π.Ι.)	13.144.200	0
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση: ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις εκπαιδευτικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Αιτωλοακαρνανίας, Αρκαδίας, Αχαΐας, Ζακύνθου, Ηλείας, Κεφαλληνίας, Λακωνίας, Μεσσηνίας και Φωκίδας»	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ (ΕΑ ΙΤΥ)	608.200	563.436
δημιουργία εκπαιδευτικής πύλης (portal) για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ/ ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Κ.Π.Σ	576.050	0
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (edunet-3): ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις εκπαιδευτικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Αργολίδος, Αττικής (διευθύνσεων β/θμιας γ αθήνας και δυτικής Αττικής), Εύβοιας και Κορινθίας»	ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	490.500	485.820
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για την δευτεροβάθμια εκπαίδευση, (edunet-3): ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Αττικής (α' Αθήνας & Ανατολικής αττικής) και Βοιωτίας"	ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	377.948	377.948
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (edunet-3): ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για	ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ (Ε.Μ.Π.)	329.840	320.979

Α' Παραδοτέο : Στόχοι και Περιεχόμενο / Μεθοδολογία Υλοποίησης
Τελική Έκδοση
23/9/2007

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΚ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΔ
τις εκπαιδευτικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης β' & δ' Αθήνας και Πειραιά			
Δημιουργία προηγμένων εκπαιδευτικών διαδικτυακών υπηρεσιών στη γενική γραμματεία εκπαίδευσης ενηλίκων	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	319.653	102.967
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για την εκπαίδευση, πανελλήνιο σχολικό δίκτυο - edunet iii: ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις εκπαιδευτικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Χανίων, Ρεθύμνου, Ηρακλείου, και Λασιθίου	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	252.900	245.031
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (edunet-3) : ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις εκπαιδευτικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Θεσσαλονίκης (α' Θεσσαλονίκης), Σερρών, Πέλλας	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	251.200	224.288
υπηρεσίες Τηλεκπαίδευσης στο ΤΕΙ Αθηνών	ΤΕΙ ΑΘΗΝΩΝ	250.000	250.000
«προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (edunet-3): ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις εκπαιδευτικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Ευρυτανίας, Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας, Τρικάλων και Φθιώτιδας»	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	238.600	167.718
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες και δράσεις τηλεεκπαίδευσης στο δίκτυο authnet του ΑΠΘ	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	227.273	223.447
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, edunet-3: ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	197.000	157.567

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΚ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΔ
τις εκπαιδευτικές μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκάνησου και Κυκλάδων			
Υπηρεσίες τελε-εκπαίδευσης για τα μέλη του ακαδημαϊκού διαδικτύου gunet	ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ [πρώην ΑΣΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ (GUNET)]	193.424	156.468
Υποστήριξη προηγμένων υπηρεσιών τηλεεκπαίδευσης στην Ακαδημία Αθηνών	ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΞΑΡΤ.ΥΠΗΡΕΣ. - ΥΠΕΠΘ	193.424	54.707
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση-edunet 3: ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις εκπαιδευτικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Θεσσαλονίκης (διεύθυνση β'θμιας δυτικής Θεσσαλονίκης), Φλώρινας, Χαλκιδικής, Καστοριάς, Ημαθίας"	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	185.400	182.196
Ανάπτυξη περιεχομένου & προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες στην εκπαιδευτική διαδικασία του πανεπιστημίου Πελοποννήσου	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	174.081	68.316
Υπηρεσίες τηλεεκπαίδευσης στο Παν/μιο Αθηνών	ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	169.135	169.135
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (edunet-3) : ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις εκπαιδευτικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Γρεβενών, Θεσσαλονίκης, Κοζάνης, Κιλκίς και Πιερίας	ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	168.800	165.749
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (edunet-3): ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις εκπαιδευτικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Ιωαννίνων, Άρτας, Πρέβεζας.	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	163.800	151.998

Α' Παραδοτέο : Στόχοι και Περιεχόμενο / Μεθοδολογία Υλοποίησης
Τελική Έκδοση
23/9/2007

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΚ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΔ
Θεσπρωτίας, Κέρκυρας και Λευκάδας"			
Ανάπτυξη και υποστήριξη ολοκληρωμένου συστήματος αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση στο Δημοκρίτειο πανεπιστήμιο Θράκης	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	154.739	67.877
Αξιοποίηση υποδομών για την λειτουργία προηγμένων υπηρεσιών τηλεκπαίδευσης στο ΤΕΙ Κρήτης	Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ	154.739	153.451
Προαγωγή και χρήση τηλεματικών υπηρεσιών στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	154.739	26.556
Προαγωγή της χρήσης τηλεματικών υπηρεσιών στο ΤΕΙ Ηπείρου	Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ	154.739	154.650
Τηλεματικές υπηρεσίες στο ΤΕΙ Ιονίων Νήσων	ΤΕΙ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	154.739	151.928
Προηγμένες Τηλεματικές υπηρεσίες στο ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας	ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΚΟΖΑΝΗΣ	154.733	128.334
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (edunet-3): ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για τις εκπαιδευτικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των νομών Δράμας, Καβάλας, Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ	143.600	130.145
Ανάπτυξη περιεχομένου και προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών στην εκπαιδευτική διαδικασία	Τ.Ε.Ι. ΛΑΜΙΑΣ	135.397	79.123
2004: ανάπτυξη περιεχομένου και προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών στην εκπαιδευτική διαδικασία του πανεπιστημίου Πατρών	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΑΣ	120.890	120.526

Α' Παραδοτέο : Στόχοι και Περιεχόμενο / Μεθοδολογία Υλοποίησης
Τελική Έκδοση
23/9/2007

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΚ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΔ
Αξιοποίηση υποδομών τηλεκπαίδευσης του τεχνολογικού εκπαιδευτικού ιδρύματος Θεσσαλονίκης και χρήση νέων τεχνολογιών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση	ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	120.890	106.834
Ανάπτυξη και Αξιοποίηση της εκπαιδευτικής πύλης του ΕΑΠ	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	116.054	44.259
Ανάπτυξη, υποστήριξη, λειτουργία και προαγωγή υπηρεσιών τηλε-εκπαίδευσης και ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου στο πανεπιστήμιο Κρήτης	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	116.054	92.660
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες για την εκπαίδευση και την έρευνα στο πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	116.054	41.770
Προηγμένες υπηρεσίες ηλεκτρονικής μάθησης στο τει Λάρισας	ΤΕΙ ΛΑΡΙΣΑΣ	116.054	94.659
Υποστήριξη και προαγωγή προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών στο τει καβάλας	ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	116.054	105.353
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες και υπηρεσίες τηλεκπαίδευσης στο τει πάτρας	ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ	96.712	71.111
Ανάπτυξη και υποστήριξη προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για δράσεις τηλεκπαίδευσης στο πολυτεχνείο Κρήτης.	ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	96.712	93.064
Ανάπτυξη και υποστήριξη τηλεματικών υπηρεσιών στο πανεπιστήμιο δυτικής Μακεδονίας	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	96.712	49.121
Ανάπτυξη περιεχομένου και προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου	ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	96.712	38.698

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΚ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΔ
Ανάπτυξη ψηφιακού πολυμεσικού περιεχομένου και προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών για χρήση στην εκπαιδευτική διαδικασία στο πανεπιστήμιο Μακεδονίας	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	96.712	96.630
Αξιοποίηση & διεύρυνση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση	ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	96.712	91.000
Δράσεις τηλεκπαίδευσης στο οικονομικό πανεπιστήμιο Αθηνών	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	96.712	15.342
Ενσωμάτωση της τηλεκπαίδευσης στην εκπαιδευτική διαδικασία	ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	96.712	42.640
Επίκουρος: σχεδιασμός, ανάπτυξη και παροχή τηλεματικών υπηρεσιών για την εκπαιδευτική διαδικασία στο πανεπιστήμιο Πειραιώς	ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΕΠΠ)	96.712	96.655
Ιόνιο e-class-2004:ανάπτυξη περιεχομένου και προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών στην εκπαιδευτική διαδικασία του ιονίου πανεπιστημίου.	ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	96.712	90.712
Ολοκληρωμένο σύστημα τηλε-εκπαίδευσης ανωτατης σχολης Καλών Τεχνών Αθηνών	ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	96.712	52.011
Προηγμένες τηλεματικές υπηρεσίες στην εκπαιδευτική διαδικασία της ΑΣΠΑΙΤΕ.	ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε)-πρώηνΣ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε.	96.712	57.850
Προηγμένες υπηρεσίες τηλεκπαίδευσης στο ΤΕΙ Σερρών	Τ.Ε.Ι ΣΕΡΡΩΝ	96.712	15.679
Τεχνολογικό τηλε-εκπαιδευτικό ίδρυμα Χαλκίδας	Τ.Ε.Ι ΧΑΛΚΙΔΑΣ	96.712	43.967
Τηλεματικές υπηρεσίες και υπηρεσίες τηλεκπαίδευσης στο ΕΜΠ	ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ (Ε.Μ.Π.)	96.712	93.439

Α' Παραδοτέο : Στόχοι και Περιεχόμενο / Μεθοδολογία Υλοποίησης
Τελική Έκδοση
23/9/2007

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Π/Υ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΚ	ΔΑΠΑΝΕΣ ΔΔ
Υποστήριξη και προαγωγή προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών στο ΤΕΙ Καλαμάτας	ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	96.712	0
Υποστήριξη προηγμένων υπηρεσιών στο ΤΕΙ Μεσολογγίου	ΤΕΙ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	96.712	86.553
Τηλεματικές υπηρεσίες στο πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδος	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	96.700	92.584

3.3.2 Προγράμματα Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

Αρκετά ακαδημαϊκά ιδρύματα έχουν ανταποκριθεί στο αίτημα για ανάπτυξη τεχνικών υποδομών τόσο για την σύγχρονη εκπαίδευση από απόσταση όπου η επικοινωνία διδάσκοντα –διδασκομένων γίνεται σε πραγματικό χρόνο όσο και στην ασύγχρονη εκπαίδευση από απόσταση όπου η επικοινωνία πραγματοποιείται έμμεσα κυρίως μέσω του διαδικτύου.

Συγκεκριμένα αυτή τη στιγμή, εκτός του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, λειτουργούν ειδικά κέντρα τηλεεκπαίδευσης στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, στο Πανεπιστήμιο Πατρών, στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και στο ΤΕΙ Πειραιά

Η μέχρι τώρα αξιοποίηση της υποδομής τηλεεκπαίδευσης αφορά κυρίως τα μέλη Δ.Ε.Π. και στους σπουδαστές, καθώς και δραστηριότητες σχετικές με την κάλυψη πανελλήνιων συνεδρίων, επιμόρφωσης εκπαιδευτικών από απόσταση, διαλέξεις στα πλαίσια των τμημάτων των πανεπιστημίων, παρακολούθηση ημερίδων, ταυτόχρονη σύνδεση παρακολούθησης εργασιών ημερίδας ή συνεδρίων από ενδιαφερομένους που βρίσκονται σε άλλες πόλεις χωρίς να χρειάζεται να μετακινηθούν, ενώ δεν έχουν δημιουργηθεί ακόμη προγράμματα ανοικτής εκπαίδευσης για όλους, με τη δυνατότητα λήψης Πιστοποιημένης Βεβαίωσης Σπουδών.

Στις ακόλουθες παραγράφους αναφέρονται κάποια παραδείγματα παροχής Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στην Ελλάδα:

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.)

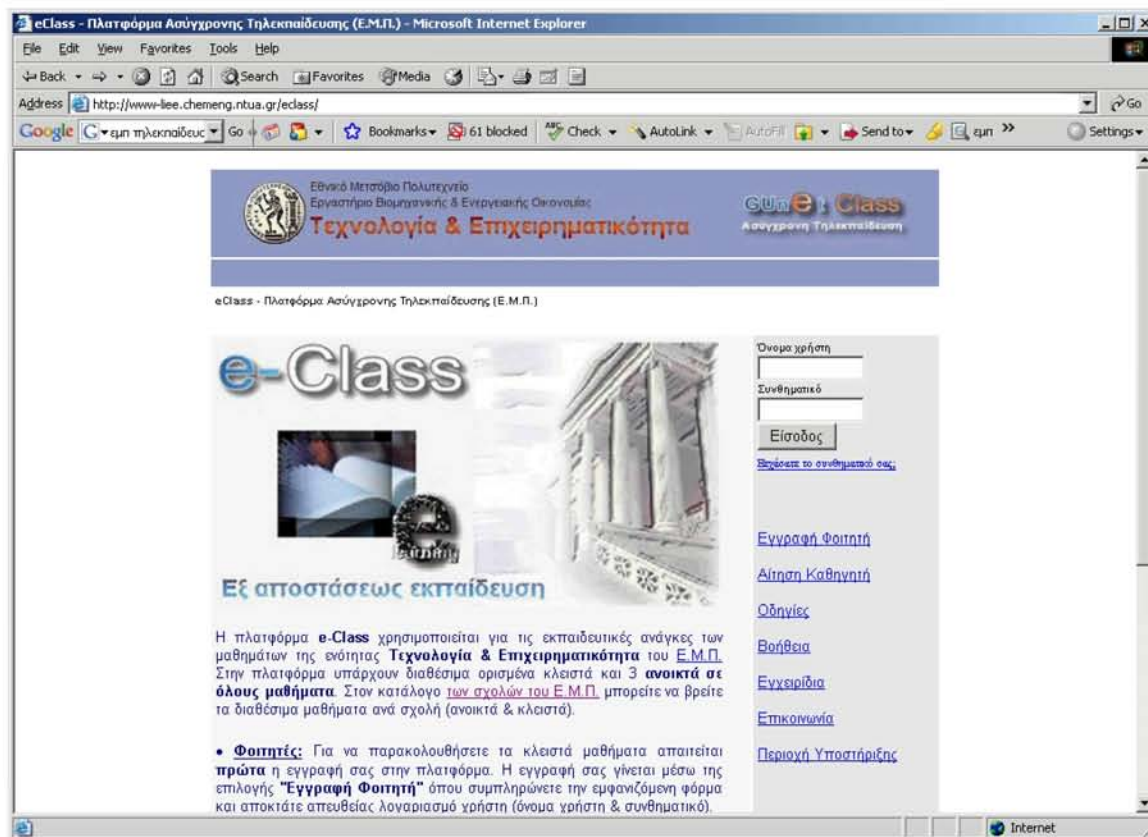
το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.), ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, αυτοτελές και αυτοδιοικούμενο, το οποίο αποτελεί το 20ο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ) στη χώρα μας. Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο παρέχει τη δυνατότητα παρακολούθησης εξ αποστάσεως, προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης ή μετεκπαίδευσης. Η πιστοποίηση των σπουδών πραγματοποιείται σε 5 διαφορετικά επίπεδα που καλύπτουν το χώρο από τη μεταδευτεροβάθμια επιμόρφωση έως το διδακτορικό δίπλωμα. Συγκεκριμένα απονέμονται ακαδημαϊκοί τίτλοι [Πτυχία, Μεταπτυχιακά Διπλώματα Ειδίκευσης (Masters), Διδακτορικά Διπλώματα], καθώς και πιστοποιητικά προπτυχιακής επιμόρφωσης, μεταπτυχιακής επιμόρφωσης και παρακολούθησης θεματικών ενοτήτων.

Καινοτόμος και βασική λειτουργική μονάδα του Ε.Α.Π. αποτελεί ο καθορισμός της Θεματικής Ενότητας (Θ.Ε.). Η Θ.Ε. καλύπτει ένα διακεκριμένο αντικείμενο σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό επίπεδο και περιλαμβάνει ύλη που αντιστοιχεί σε τρία εξαμηνιαία μαθήματα των ελληνικών Α.Ε.Ι. Οι φοιτητές λαμβάνουν στο σπίτι τους και μελετούν το

εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο, οπτικοακουστικό και ορισμένες φορές σε ηλεκτρονική μορφή) που προκύπτει από κάθε θεματική ενότητα. Κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους υποστηρίζονται και επικοινωνούν με τους διδάσκοντες, ενώ ταυτόχρονα συμμετέχουν σε Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις (Ο.Σ.Σ.).

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

Η πλατφόρμα e-Class χρησιμοποιείται για τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθημάτων της ενότητας Τεχνολογία & Επιχειρηματικότητα του Ε.Μ.Π. Στην πλατφόρμα υπάρχουν διαθέσιμα ορισμένα κλειστά και ανοικτά σε όλους μαθήματα σε μια σειρά σχολών όπως αυτές των ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Η/Υ, ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ & ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΩΝ, ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ και ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Εικόνα 6. Η πλατφόρμα e-Class του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου

Δίκτυο Τηλεματικής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Σκοπός του έργου είναι η αναβάθμιση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών δραστηριοτήτων του ΕΚΠΑ μέσω της δημιουργίας του ΑΘΗΝΑ-NET, ενός ολοκληρωμένου δικτύου τηλεματικής υψηλών ταχυτήτων και προηγμένων υπηρεσιών που θα καλύπτει τις εγκαταστάσεις του Ιδρύματος στο Λεκανοπέδιο Αττικής (Πανεπιστημιούπολη Ιλισίων και Γουδίου, Πανεπιστημιακά Νοσοκομεία, Διοικητικές και Οικονομικές Υπηρεσίες στο Κέντρο Αθηνών, Σχολές και Τμήματα στο Κέντρο Αθηνών). Το ΑΘΗΝΑ-NET φιλοδοξεί να δημιουργήσει ένα σύγχρονο δικτυωμένο περιβάλλον εργασίας για τους φοιτητές και το διδακτικό, ερευνητικό και διοικητικό προσωπικό του ΕΚΠΑ, που θα επιτρέπει την απρόσκοπτη επικοινωνία, και άμεση πρόσβαση με πολλαπλά μέσα (φωνή, δεδομένα, εικόνα, video) σε πανεπιστημιακές, εθνικές και διεθνείς βάσεις δεδομένων και πηγές πληροφόρησης.

Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Παντείου Πανεπιστημίου

Βασικοί στόχοι του ΚΕΚ Παντείου είναι η παροχή επιμόρφωσης - κατάρτισης στους τομείς των Κοινωνικών και Πολιτικών επιστημών. Η παραγωγή και ανάπτυξη σύγχρονων εκπαιδευτικών πακέτων (εκπαίδευση από απόσταση, τηλεματική, multimedia) καθώς και εκπαίδευση και επιμόρφωση εκπαιδευτών που είναι απαραίτητοι για την στελέχωση των υπηρεσιών κατάρτισης στη χώρα μας.

Κέντρο Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες, δημιούργησε Κέντρο Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωσης, μέσω του οποίου παρέχονται υπηρεσίες ενδοσχολικής και από απόσταση επιμόρφωσης στους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Το Κέντρο διαθέτει υπερσύγχρονη υπολογιστική και δικτυακή υποδομή. Οι προσφερόμενες υπηρεσίες βασίζονται στους ακόλουθους άξονες:

- αυτο-εκπαίδευση: πρόσβαση (αναζήτηση και ανάκτηση) σε επιμορφωτικό και ενημερωτικό υλικό για διάφορα γνωστικά αντικείμενα αλλά και γενικότερα θέματα, που ενδιαφέρουν εκπαιδευτικούς, γονείς και μαθητές.
- συνεργατική μάθηση: επικοινωνία και συμμετοχή σε θεματικούς κύκλους συζητήσεων και εκπόνηση συνεργατικών δραστηριοτήτων.
- εικονική τάξη: σειρά μαθημάτων σε πραγματικό χρόνο με δυνατότητα αλληλεπίδρασης μέσω πρωτεύουσας (primary) ISDN σύνδεσης.

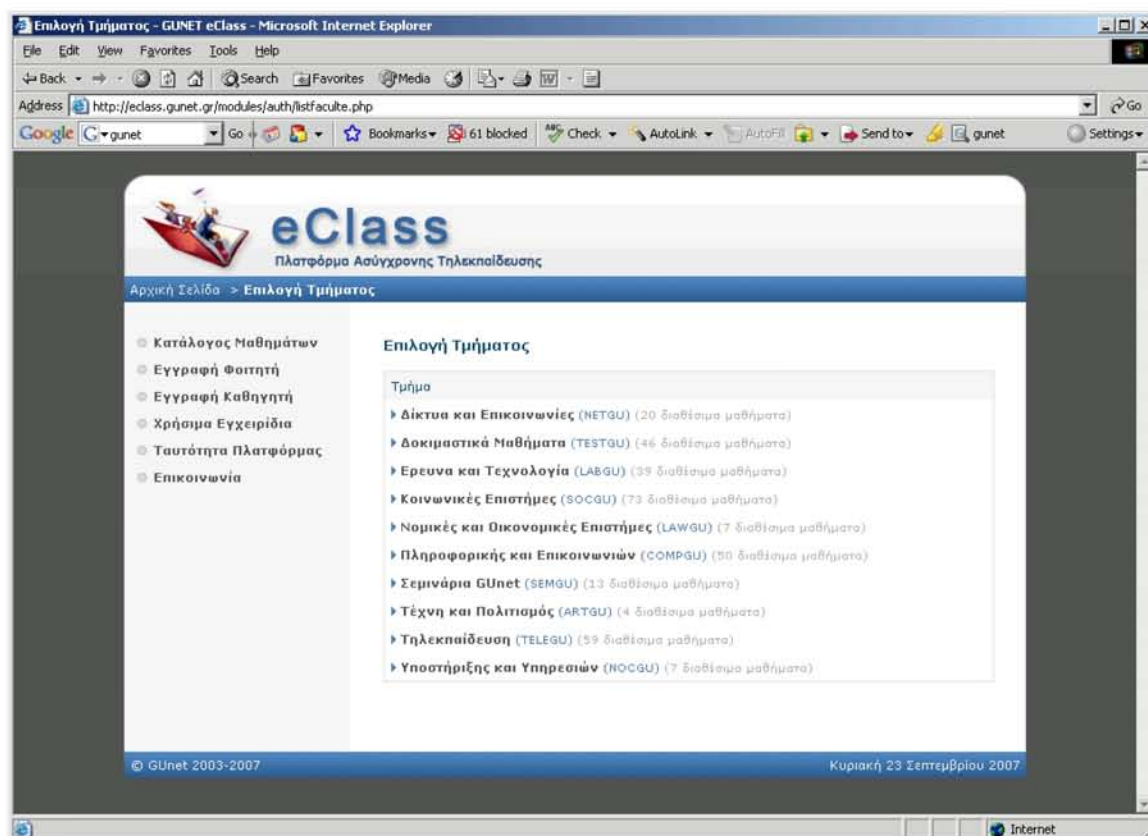
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - Κέντρο Διαχείρισης Δικτύου - Υπηρεσία Video On Demand

Η υπηρεσία αυτή λειτουργεί πιλοτικά. Παρέχεται προς στους χρήστες η δυνατότητα να παρακολουθούν μέσω του δικτύου αποσπάσματα βίντεο που έχουν ψηφιοποιηθεί και αποθηκευτεί σε έναν εξυπηρετητή ή ζωντανό βίντεο που ψηφιοποιείται σε πραγματικό χρόνο (π.χ. παρακολούθηση από απόσταση εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται σε χώρους του Πανεπιστημίου).

Greek Universities Net (GUNet)

Το έργο αποτελεί οριζόντια δράση 18 Α.Ε.Ι. και 14 Τ.Ε.Ι. της χώρας και συντονίζεται από το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Σκοπός του έργου είναι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η λειτουργία κόμβων πρόσβασης των τοπικών Ακαδημαϊκών δικτύων για παροχή προηγμένων υπηρεσιών τηλεματικής σε υψηλές ταχύτητες. Με την υλοποίηση του έργου θα αναβαθμισθούν και θα επεκταθούν σε όλα τα Ιδρύματα οι δυνατότητες διασύνδεσης με πολυμέσα και άμεσης διεθνούς επικοινωνίας με το INTERNET.

Για την εκπαίδευση χρησιμοποιείται η πλατφόρμα GUNET-eClass, ένα ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Ηλεκτρονικών Μαθημάτων. Έχει σχεδιαστεί με προσανατολισμό την ενίσχυση της κλασσικής διδασκαλίας και την ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία. Υποστηρίζει την Ασύγχρονη Τηλεκπαίδευση μέσα από ένα εύχρηστο και δυναμικό περιβάλλον αλληλεπίδρασης και συνεχούς επικοινωνίας.

Εικόνα 7. Η Πλατφόρμα GUNET-eClass

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Στα πλαίσια της ενέργειας «Προγράμματα Σπουδών από Απόσταση» του «Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ)» του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, χρηματοδοτήθηκε το έργο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με τίτλο «Επιμόρφωση και Εξειδίκευση πτυχιούχων με τις μεθόδους της Εκπαίδευσης από Απόσταση (ΕΕΠΑ).

Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Το Κ.Ε.Κ. του Ε.Κ.Π.Α. έχει σχεδιάσει μια σειρά προγραμμάτων με γνώμονα τη διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Απώτερος σκοπός των προγραμμάτων είναι η κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών και η παροχή των απαραίτητων εφοδίων, σε άτομα που επιθυμούν να εξειδικεύσουν τις γνώσεις τους και να αναπτύξουν νέα προσόντα και επαγγελματικές δεξιότητες, βελτιώνοντας έτσι το γνωστικό

τους επίπεδο και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητά τους στην αγορά εργασίας.

Περαιτέρω, λόγω της "ευελιξίας" που χαρακτηρίζει τα προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, παρέχεται η δυνατότητα άμεσης ανανέωσης και επικαιροποίησης του εκπαιδευτικού υλικού και κατ' επέκταση, έγκαιρη διοχέτευση των πληροφοριών αυτών στους καταρτιζόμενους.

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Στα πλαίσια της κάλυψης των εκπαιδευτικών αναγκών που προκύπτουν κυρίως μετά την ένταξη ενός ατόμου στην αγορά εργασίας, λειτουργούν στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Τα προγράμματα αυτά αφορούν 5 εκπαιδευτικά αντικείμενα στο χρηματοοικονομικό τομέα, διάρκειας 5 έως και 9 μηνών και η παρακολούθησή τους οδηγεί στη λήψη Πιστοποιημένης Βεβαίωσης Σπουδών. Συγκεκριμένα απονέμεται Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης ή Πιστοποιητικό Εξειδίκευσης, ανάλογα με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που θα επιλέξει ο ενδιαφερόμενος. Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι απόφοιτοι ΑΕΙ ή ΤΕΙ και οι απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης με σχετική προϋπηρεσία. Τα κριτήρια επιλογής των συμμετεχόντων στα προγράμματα είναι αφενός ο βαθμός πτυχίου ή ο βαθμός απολυτηρίου αντίστοιχα και αφετέρου ο χρόνος υποβολής της αίτησης.

Βιβλιογραφία Κεφαλαίου 1

- Moore, Michael G.; Greg Kearsley (2005). *Distance Education: A Systems View, Second*, Belmont, CA: Wadsworth. ISBN 0-534-50688-7.
- Gold, L & Maitland, C (1999). *What's the difference? A review of contemporary research on the effectiveness of distance learning in higher education. [Electronic version.]* Washington, DC: NEA.
- "Key Facts", (2007) *University of London External Programme Website*
- Davey, Paul (2007) *Interview: Can technologies offer intelligence in tutoring? Interviewee: Ulrich Hoppe, Professor of "Cooperative and Learning Support Systems". eLearning Papers*
- *Defense Activity For Non-Traditional Education Support, (2007) DANTES*
- *Education in a Virtual World, (2007) Harvard University Extension School,*
- *Faculty and Distance Education Services (FDES). (2006). School of Undergraduate Studies, University of Maryland University College. Retrieved December,*
- *Susanna Tsai and Paulo Machado, InkiTiki Corporation, Island of Kauai, Hawaii, InkiTiki.com(2006) E-learning, Online Learning, Web-based Learning, or DistanceLearning: Unveiling the Ambiguity in Current Terminology*
- *Kastis, Nikitas (2007). Observing the e-Learning phenomenon: The case of school education-Analysing the transformative innovation of e-Learning. eLearning Papers,*
- *Dondi, Claudio (2007). The underground rivers of innovative e-Learning: a preview from the HELIOS Yearly Report 2006/07. eLearning Papers*
- *Castañeda Quintero, Linda J. (2007). Implementación de materiales en red en contextos universitarios presenciales. La perspectiva del alumnado. eLearning Papers*
- *Del Rio, Claudio and Fischer, Thomas (2007). HELIOS: Redefining e-Learning Territories.-eLearning Papers*
- *Ehlers, Ulf-Daniel (2007) The "E" - Empowering Learners: Myths and Realities in Learner-Orientated eLearning Quality. eLearning Papers,*
- *Schiederig, Katharina (2007). Using e-learning for social sciences: practical lessons from the FreeUniversity of Berlin*

4 Η Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών

Στις ακόλουθες παραγράφους γίνεται μια συνοπτική επισκόπηση της σημασίας της Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών για το γενικότερο εκπαιδευτικό σύστημα και εξετάζεται η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στην Ελλάδα γύρω από αυτό το ζήτημα

4.1 Η Έννοια της Επιμόρφωσης

Η Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωση είναι μια ειδική κατηγορία της Εξ Αποστάσεως Μάθησης. Χωρίς να απαιτείται η διεξοδική ανάλυση των σχετικών όρων, μπορούμε για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης να δεχτούμε ότι η Επιμόρφωση, όπως και η Κατάρτιση, έχουν χαρακτήρα περισσότερο πρακτικό και λιγότερο θεωρητικό από τη Μάθηση.

Επικεντρώνουν στην επαύξηση ή απόκτηση ικανότητας, εμπειρίας και τεχνικής για τη διεκπεραίωση ενός πρακτικού σκοπού ή μια συγκεκριμένη εργασία, αντίθετα με τη Μάθηση που έχει έναν ευρύτερο και ελεύθερο χαρακτήρα. Η Μάθηση αφορά κυρίως τους νέους και τη δυνατότητα ανάπτυξης του χαρακτήρα τους ενώ η Επιμόρφωση αφορά κυρίως του Ενήλικες.

Στην ψηφιακή εποχή η αξία των κοινωνικών και οικονομικών συντελεστών μετριέται με βάση την απόκτηση, την παραγωγή και διάχυση της νέας γνώσης, καθώς και από την άμεση και ευέλικτη προσαρμογή της στις νέες παραγωγικές διαδικασίες και οργανωτικές δομές. Υπ' αυτές τις συνθήκες προβάλλει έντονη η ανάγκη για ανανέωση και συνεχή εμπλουτισμό των γνώσεων, καθώς και διεύρυνση των δεξιοτήτων των εργαζομένων. Η αρχική εκπαίδευση που παρέχεται στις νεαρές ηλικίες δεν κρίνεται πλέον επαρκής, αφού η ταχύρυθμη παλαιώση και ανανέωση των γνώσεων στη μεταβαλλόμενη κοινωνία που βιώνουμε επιβάλλει την περιοδική επανάληψη της εκπαίδευσης σε συνεχή βάση καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του ατόμου. Εντός αυτού του πλαισίου εύκολα διαπιστώνεται ότι αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον ο προβληματισμός σχετικά με την επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και κυρίως ο σχεδιασμός του τρόπου επιμόρφωσής τους, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται πλήρως στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της σύγχρονης εκπαιδευτικής διδακτικής και διοικητικής πράξης.

Οι νέες τεχνολογίες μπορούν να διευκολύνουν την αρχική εκπαίδευση που είναι ουσιαστικής σημασίας για την απόκτηση εφοδίων επιτυχούς εξάσκησης συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, αλλά και τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση. Ειδικής μορφής συνεχιζόμενη εκπαίδευση είναι βέβαια και η επιμόρφωση. Η επιμόρφωση, αναφέρεται σε μια επαγγελματική ανύψωση που προκύπτει μέσα από την ανανέωση, συμπλήρωση ή ολοκλήρωση των γνώσεων η οποία συνήθως συνδέεται με πιστοποίηση. Σήμερα, τόσο η επιμόρφωση, ολόκληρη ή κατά ένα μέρος, όσο και η πιστοποίηση που

ακολουθεί είναι δυνατό να προσφέρονται μέσω των υποδομών της πληροφορικής τεχνολογίας σε υλικό, λογισμικό και δικτύωση

4.2 Επιμορφωτικές Ανάγκες

Η εκπαιδευτικοί αποτελούν μια ειδική κατηγορία εργαζομένων που έχουν ιδιαίτερα αυξημένες ανάγκες επιμόρφωσης. Στη σύγχρονη κοινωνία οι εκπαιδευτικοί έρχονται αντιμέτωποι με ποικίλες και σύνθετες απαιτήσεις, και καλούνται να αντεπεξέλθουν με επιτυχία στο έργο τους, παρακάμπτοντας συχνά ελλείψεις και αδυναμίες του ίδιου του εκπαιδευτικού συστήματος. Είναι κοινά αποδεκτό ότι η ακαδημαϊκή τους προετοιμασία δεν είναι επαρκής για υψηλή απόδοση στις τόσο γρήγορα μεταβαλλόμενες συνθήκες και η αναγκαιότητα συνεχών ευκαιριών επαγγελματικής μάθησης είναι επιτακτική

Οι εκπαιδευτικοί είναι η καρδιά της εκπαιδευτικής διαδικασίας και όσο μεγαλύτερη σπουδαιότητα δίδεται στην εκπαίδευση ως μέσο μετάδοσης του πολιτισμού, εξασφάλισης της κοινωνικής συνοχής και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού τόσο μεγαλύτερη είναι η προτεραιότητα που πρέπει να δίδεται στα θέματα που αφορούν τους εκπαιδευτικούς.

Ο εκπαιδευτικός είναι το τελικό κλειδί για την εκπαιδευτική αλλαγή και τη βελτίωση του σχολείου, εντούτοις, οι εκπαιδευτικοί καλούνται να αναλάβουν ενεργό ρόλο σε καινοτομίες και μεταρρυθμίσεις συχνά χωρίς την κατάλληλη προετοιμασία και αντιμέτωποι με αντίξοες συνθήκες που τους προκαλούν αβεβαιότητας και ανασφάλεια και τελικά αδυναμία να ανταποκριθούν επιτυχώς στο έργο τους.

Οι περισσότεροι ορισμοί της επαγγελματικής εξέλιξης θεωρούν κυρίως στόχους της την απόκτηση ή τη διεύρυνση των γνώσεων γύρω από ένα θέμα ή την απόκτηση δεξιοτήτων γύρω από τη διδασκαλία. Η επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού είναι μια διαδικασία εξαιρετικά πολύπλοκη. Δεν περιορίζεται στην απόκτηση ή τη διεύρυνση των γνώσεων γύρω από ένα θέμα ή την απόκτηση δεξιοτήτων γύρω από τη διδασκαλία. Είναι η διαδικασία μέσω της οποίας οι εκπαιδευτικοί αποκτούν και αναπτύσσουν κριτικά τη γνώση, τις δεξιότητες και τη συναισθηματική νοημοσύνη που είναι απαραίτητες για το σωστό τρόπο επαγγελματικής σκέψης, το σχεδιασμό και την πρακτική άσκηση με τα παιδιά και τους συναδέλφους σε κάθε στάδιο της επαγγελματικής τους ζωής. Η επαγγελματική ανάπτυξη περιλαμβάνει την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων σε καινούρια θέματα, τη συμπλήρωση γνώσεων που έχουν αποκτηθεί από παλιά, την προώθηση της διδακτικής ικανότητας, την ανάπτυξη της ικανότητας συνεργασίας και τη βαθύτερη συνειδητοποίηση του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού.

Επίσης, δεν μπορεί κανείς να αγνοήσει την σύνδεση την προσδοκίας επαγγελματικής ανάπτυξης με την προσδοκία αλλαγών στις εκπαιδευτικές πρακτικές και πεποιθήσεις, τη δημιουργία κλίματος αλληλοκατανόησης στο χώρο εργασίας και τη βελτίωση της επίδοσης των μαθητών. Σε κάθε

περίπτωση, πρόκειται για μια δια-βίου διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει ένα μεγάλο φάσμα μαθησιακών-εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών θεωρείται σήμερα όχι μόνο μια από τις κύριες παραμέτρους της αποτελεσματικότητας του σχολείου, αλλά και μοχλός ανανέωσης και εκσυγχρονισμού των εκπαιδευτικών συστημάτων. Είναι ενδεικτικό το γεγονός ότι κάθε απόπειρα να εισαχθούν αλλαγές στην εκπαίδευση, σε επίπεδο εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης, συνοδεύεται από ρυθμίσεις που αφορούν την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών. Αποτελεί θεσμό συνυφασμένο με κάθε μορφή ανανεωτικής παρέμβασης στην εκπαίδευση, ειδικά στη σημερινή εποχή που η ραγδαία επιστημονική και οικονομική πρόοδος απαιτεί συνεχή ενημέρωση των εκπαιδευτικών τόσο στην ειδικότητά τους όσο και σε θέματα παιδαγωγικής κατάρτισης

Το στοιχείο που αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον στις μέρες μας, είναι η προσαρμογή της εκπαιδευτικής διαδικασίας στη σύγχρονη πραγματικότητα των νέων συνθηκών που υπαγορεύονται από την κοινωνία της πληροφορίας, την ενωμένη Ευρώπη και την παγκοσμιοποιημένη αγορά. Αναμφισβήτητα, και κυρίως με την συνδρομή των νέων τεχνολογιών, η εκπαίδευση ολοένα και περισσότερο αποϊδρυματοποιείται

4.3 Η Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στην Ελλάδα

4.3.1 Το Σύστημα Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στην Ελλάδα υλοποιείται μέσα από ταχύρυθμα υποχρεωτικά και προαιρετικά επιμορφωτικά προγράμματα μέσης και ετήσιας διάρκειας, που στοχεύουν στην ενημέρωση των εκπαιδευτικών σχετικά με τις εξελίξεις της επιστήμης, τις νέες μεθόδους διδασκαλίας και αξιολόγησης και την ανάπτυξη της ικανότητάς τους ώστε να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της εκπαίδευσης και να ασκούν αποτελεσματικότερα το έργο τους.

Από το 2002 η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Οργανισμού Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών σε συνεργασία με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Κέντρο Εκπαιδευτικής Ερευνάς και δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, (άρ.6, Ν. 2986/02)

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών διακρίνεται σε εισαγωγική για τους νεοδιοριζόμενους και περιοδική για τους υπηρετούντες και λαμβάνει χώρα στα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα.

Το πλαίσιο, οι προϋποθέσεις και συνθήκες παροχής επιμόρφωσης στους εκπαιδευτικούς, καθορίζονται νομοθετικά βάσει των Νόμων 1566/85, 1824/88, 2009/92, 2327/95, 2986/02 και Προεδρικά Διατάγματα που απορρέουν από αυτούς.

Φορείς επιμόρφωσης, σύμφωνα με το Νόμο μπορεί να είναι:

- Σχολικές μονάδες,
- Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα
- Πανεπιστήμια
- Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
- Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
- Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας
- Σχολή Δημόσιας Διοίκησης

Μορφές υποχρεωτικής επιμόρφωσης είναι:

- Περιοδική επιμόρφωση για τους μόνιμους εκπαιδευτικούς
- Ειδικά επιμορφωτικά προγράμματα, βραχείας διάρκειας, για όλους τους υπηρετούντες εκπαιδευτικούς και γι' αυτούς που υπηρετούν σε μονάδες Ειδικής Αγωγής.

Οι εκπαιδευτικοί της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης πτυχιούχοι Παιδαγωγικών Ακαδημιών και των Σχολών Νηπιαγωγών παράλληλα προς την ανωτέρω επιμόρφωση, μετεκπαιδούνται στο Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΜΔΔΕ) το οποίο παρέχει σπουδές διετούς διάρκειας.

Για την επιλογή των εκπαιδευτικών στην περιοδική επιμόρφωση, συντάσσονται πίνακες από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις. Για τη σειρά εγγραφής στους πίνακες λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες των εκπαιδευτικών για επιμόρφωση, οι λειτουργικές ανάγκες των σχολείων, η αρχαιότητα των εκπαιδευτικών και τυχόν άλλες ανάγκες.

Τα προγράμματα διδασκαλίας και ασκήσεων και ο συνολικός αριθμός των ωρών διδασκαλίας, ορίζονται με Προεδρικά Διατάγματα ή Υπουργικές Αποφάσεις. Το επιμορφωτικό έργο, στα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (ΠΕΚ) διεξάγεται με μεθόδους και τεχνικές, όπως: διαλέξεις, σεμινάρια, σπουδαστήρια, εργαστήρια, εισηγήσεις και μελέτες, έρευνες, πρακτικές ασκήσεις και με κάθε άλλο τρόπο που εξασφαλίζει την ενεργό συμμετοχή των επιμορφούμενων, σε όλες τις φάσεις και δραστηριότητες της επιμορφωτικής διαδικασίας.

Κατά την άσκηση του επιμορφωτικού έργου γίνεται ευρεία χρήση και αξιοποίηση των εποπτικών μέσων και οργάνων διδασκαλίας και της σύγχρονης εκπαιδευτικής τεχνολογίας.

Οι εκπαιδευτικοί που παρακολουθούν τα προγράμματα της περιοδικής επιμόρφωσης αξιολογούνται ως προς:

- Ενεργό συμμετοχή στις επιμορφωτικές δραστηριότητες
- Ικανότητα για προετοιμασία, οργάνωση και επιτυχή διεξαγωγή της διδασκαλίας
- Ατομικές ή συλλογικές εργασίες
- Επίδοση σε γραπτές εξετάσεις.

Σε όσους ολοκληρώνουν τα προγράμματα επιμόρφωσης χορηγείται αντίστοιχο πιστοποιητικό επιμόρφωσης. Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος επιμόρφωσης, οι εκπαιδευτικοί επανέρχονται στα σχολεία, στα οποία ανήκουν οργανικά

Είναι βέβαιο ότι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ως μέσο αναβάθμισης της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού αποτελεί σημείο αιχμής στο χώρο της εκπαίδευσης.

4.3.2 Ειδικά Επιμορφωτικά Προγράμματα

Ο Οργανισμός Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών αναγνωρίζοντας την έλλειψη συστηματικής επιμόρφωσης των στελεχών της εκπαίδευσης καθώς και τις αυξημένες ανάγκες των τελευταίων για επιτυχή ανταπόκριση στα καθήκοντά τους, σχεδίασε ένα ειδικό πρόγραμμα με θέμα «Επιμόρφωση Στελεχών Εκπαίδευσης».

Παράλληλα έχει προγραμματίσει σειρά Ερευνών Ανίχνευσης Εκπαιδευτικών Αναγκών των υπηρετούντων εκπαιδευτικών κάθε βαθμίδας και κατηγορίας μέσω της οποίας θα διερευνηθούν, θα καταγραφούν και θα αποτυπωθούν σε εθνικό επίπεδο οι εκπαιδευτικές ανάγκες των υπηρετούντων εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η κάθε έρευνα αναμένεται να καλύψει όλον τον ελληνικό χώρο (αστικά, ή απομακρυσμένα σχολεία) και όλα τα είδη σχολείων (ολοήμερα, ημερήσια, νυκτερινά, κλασσικά), δημόσια και ιδιωτικά, όπου ασκείται το εκπαιδευτικό επάγγελμα.

Παράλληλα, υλοποιείται η εφαρμογή των διαδικασιών πιστοποίησης δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών στη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στο πλαίσιο υλοποίησης της Πράξης «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών στην Αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην Εκπαίδευση» του Μέτρου 1.2 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας».

Ακόμη, στα πλαίσια της ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού, το ΥΠΕΠΘ υλοποίησε το 2006 πρόγραμμα που αφορά στους εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με τίτλο " in-service training program for educational staff", σε συνεργασία με τη Δ/ση Εκπαίδευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Στα πλαίσια του προγράμματος το εκπαιδευτικό προσωπικό ενημερώνεται από την υπηρεσία Διεθνών Σχέσεων για τα σεμινάρια αυτά με σχετικές προκηρύξεις, μέσω των Δ/νσεων και Γραφείων Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, οι οποίες εκδίδονται από το Τμήμα Διεθνών Οργανισμών.

Βάσει των διμερών Μορφωτικών Προγραμμάτων Έλληνες και ξένοι εκπαιδευτικοί, αρχιονόμοι και βιβλιοθηκονόμοι πραγματοποιούν αμοιβαίες επισκέψεις προκειμένου να ενημερωθούν για θέματα της αρμοδιότητάς τους. Οι επισκέψεις διαρκούν από 4 έως 14 ημέρες ανάλογα με τη χώρα, την ειδικότητα και το πρόγραμμα επίσκεψης.

Επιπροσθέτως, έχει καταρτισθεί το επιμορφωτικό πρόγραμμα «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ) του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, ενώ παράλληλα έχουν υποβληθεί προτάσεις για την επιμόρφωση στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση με την πραγματοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε 5 κατηγορίες εκπαιδευτικών.

Τέλος, σε συνεργασία με το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας (Κ.Ε.Ε.), υλοποιείται το πρόγραμμα «Αξιοποίηση του διαδικτύου για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Ανοικτή και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση». Το πρόγραμμα απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι οποίοι θα ήθελαν να εμπλακούν στην υλοποίηση προγραμμάτων και δραστηριοτήτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και στη διδασκαλία περιβαλλοντικών ζητημάτων.

4.3.3 Ο.ΕΠ.ΕΚ

Αξίζει στο σημείο αυτό να εξετάσουμε αναλυτικά το ρόλο του κύριου επιμορφωτικού φορέα του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Ο Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (Ο.ΕΠ.ΕΚ) ιδρύθηκε βάσει του Ν. 2986/2002 και είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου εποπτευόμενο από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Διοικείται από οκταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, του οποίου η θητεία είναι τριετής και η συγκρότηση αυτού γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας Θρησκευμάτων.

Έργο του είναι:

- Ο σχεδιασμός της επιμορφωτικής πολιτικής για τους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Ο συντονισμός των μορφών και των τύπων επιμόρφωσης και η εφαρμογή επιμορφωτικών δράσεων.
- Η κατάρτιση επιμορφωτικών προγραμμάτων και η ανάθεση επιμορφωτικού έργου στους αρμόδιους φορείς.

- Η κατανομή και διαχείριση των πόρων που διατίθενται για την επιμόρφωση.
- Η πιστοποίηση μορφών και τίτλων επιμόρφωσης.

Για την πραγματοποίηση των σκοπών του ο ΟΕΠΕΚ, όπως ήδη έχει αναφερθεί, μπορεί να συνεργάζεται με το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, με δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς, με ελληνικά ή ξένα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ και με ερευνητικά κέντρα.

Στα πλαίσια των πιο πάνω αρμοδιοτήτων του ο Ο.ΕΠ.ΕΚ:

- Σχεδιάζει απ' ευθείας επιμορφωτικές δράσεις ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τους εκπαιδευτικούς Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης.
- Προγραμματίζει μελέτες, τα αποτελέσματα των οποίων θα φανούν χρήσιμα στο σχεδιασμό της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.
- Διοργανώνει ημερίδες και σεμινάρια επιμορφωτικού περιεχομένου.

Ο Ο.ΕΠ.ΕΚ είναι επίσης τελικός δικαιούχος για την υλοποίηση της πράξης του Μέτρου 2.1 «Αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης», Ενέργεια 2.1.1 «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών» στις κατηγορίες πράξεων 2.1.1β (ταχύρυθμα και μικρής διάρκειας επιμορφωτικά προγράμματα) και 2.1.1δ (επιμορφωτικά προγράμματα μέσης και μακράς διάρκειας) και υλοποιεί τα προγράμματα:

- Σύγχρονες διδακτικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη κριτικής-δημιουργικής σκέψης
- Συσχετισμός οικογενειακού-κοινωνικού-πολιτισμικού-περιβάλλοντος στην σχολική επίδοση του παιδιού

Ο Ο.ΕΠ.ΕΚ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του προγραμματίζει επίσης την πραγματοποίηση μελετών, των οποίων τα αποτελέσματα θα αποτελέσουν εργαλεία στο σχεδιασμό της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Τα θέματα που θα αποτελέσουν το αντικείμενο αντίστοιχων ομάδων εργασίας είναι:

- Ανίχνευση Επιμορφωτικών αναγκών στην Α/θμια Εκπαίδευση
- Ανίχνευση Επιμορφωτικών αναγκών στην Β/θμια Εκπαίδευση
- Ανίχνευση Επιμορφωτικών αναγκών στην Τεχνική Εκπαίδευση
- Οργάνωση θεσμού σταθερής μορφής περιοδικής επιμόρφωσης
- Διερεύνηση καταγραφή και αποτύπωση της ευρωπαϊκής διάστασης της επιμόρφωσης, σε σχέση με την ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα.

- Κριτήρια αξιολόγησης και αξιοποίησης εκπαιδευτικού υλικού.
- Εισαγωγή καινοτόμων προγραμμάτων – δράσεων στο πλαίσιο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης
- Διαχείριση χρόνου στην εκπαιδευτική διαδικασία.
- Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός.
- Διδακτική Αρχαίων Ελληνικών, Ιστορίας.
- Διαχείριση της Πολυπολιτισμικότητας στο σχολείο.
- Τήρηση φακέλου εργασιών μαθητή – αξιολόγηση.
- Αποκλίνουσες συμπεριφορές – διαχείριση κρίσεων στο σχολείο.
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση.
- Υποστήριξη μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή προβλήματα συμπεριφοράς.
- Οργάνωση θεσμού περιοδικής υποχρεωτικής / προαιρετικής επιμόρφωσης για τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων της Εκπαίδευσης.
- Κριτήρια αξιολόγησης εκπαιδευτικού υλικού για τα μαθήματα ειδικότητας ΤΕΕ. (Λογισμικό, Σχολικά Εγχειρίδια, Προγράμματα Σπουδών)
- Κριτήρια αξιολόγησης εργαστηριακού εξοπλισμού για τα μαθήματα ειδικότητας ΤΕΕ.
- Σύγχρονες επαγγελματικές δεξιότητες στην αγορά εργασίας για τους απόφοιτους ΤΕΕ.
- Κριτήρια επιμόρφωσης – πιστοποίησης υπεύθυνων Εργαστηριακών Κέντρων Φυσικών Επιστημών (Ε.Κ.Φ.Ε.) για την ενεργή αξιοποίηση των εργαστηριακών διδακτικών εργαλείων στο Ενιαίο Λύκειο, Τ.Ε.Ε., Γυμνάσιο, Δημοτικό

Το ακριβές στάδιο υλοποίησης των μελετών αυτών θα εξεταστεί στην επόμενη φάση του έργου

4.3.4 Η Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών στο Γ' ΚΠΣ

Στο πλαίσιο του Μέτρου 2.1 Αναβάθμιση της Ποιότητας της Παρεχόμενης Εκπαίδευσης του ΕΠΕΑΕΚ, προβλέπεται η υλοποίηση της Ενέργειας 2.1.1 : Επιμόρφωση εκπαιδευτικών.

Καθώς οι στόχοι της παρούσας μελέτης θα πρέπει να είναι απόλυτα ευθυγραμμισμένοι με την υλοποίηση του προαναφερθέντος Μέτρου, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί το πλαίσιο υλοποίησής του, όπως αυτό περιγράφεται κατά την τελευταία αναθεώρηση του ΕΠΕΑΕΚ:

Πλαίσιο Υλοποίησης

Οι σημερινές "κοινωνίες της γνώσης και της πληροφορίας" απαιτούν από τον εκπαιδευτικό να είναι σε θέση να αντιλαμβάνεται τις ανάγκες του μαθητή και του σχολείου, καθώς και τα μηνύματα των καιρών και να αναλαμβάνει τις απαραίτητες πρωτοβουλίες αλλά και τη σχετική ευθύνη, μέσα σε ένα πολύ γενικό πλαίσιο που θα καθορίζεται από την πολιτεία.

Για να μπορέσει να ανταποκριθεί ο εν ενεργεία εκπαιδευτικός στις σύγχρονες απαιτήσεις, πρέπει να καθιερωθεί μια συνεχής επιμορφωτική διαδικασία από την είσοδό του εκπαιδευτικού στο επάγγελμα έως την αφυπηρητήσή του. Μια πολύ γενική αρχή μπορεί να προσδιοριστεί ως εξής: «επιβάλλεται μια επιμόρφωση μικρής, ως επί το πλείστον διάρκειας αλλά μεγάλης εμβέλειας, με κριτήριο τον αριθμό των επιμορφωμένων εκπαιδευτικών, αποκεντρωμένη, επαναλαμβανόμενη και πολυμορφική με αφετηρία τις εθνικές εκπαιδευτικές προτεραιότητες και τις διαπιστωμένες ανάγκες των εκπαιδευτικών.

Η επιμόρφωση περιλαμβάνει δραστηριότητες υποχρεωτικού ή προαιρετικού χαρακτήρα, που αποβλέπουν στην επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη του εκπαιδευτικού.

Στην επιδίωξη όλων των παραπάνω στόχων και πέρα από την αξιοποίηση μορφών επιμόρφωσης που εφαρμόστηκαν στο παρελθόν, καθώς και παράλληλα με την επισήμανση της ανάγκης για εκσυγχρονισμό της αρχικής ή βασικής εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, μπορούν και πρέπει να συμβάλλουν και νέες μορφές επιμόρφωσης, όπως είναι π.χ. η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε καινοτομίες, η ενίσχυση της συμμετοχής τους σε ερευνητικές δράσεις, η αυτό-επιμόρφωση, η ενδοσχολική επιμόρφωση και η εξ' αποστάσεως επιμόρφωση.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης θα συμπεριλάβει ενδεικτικά τις εξής κατηγορίες Πράξεων:

Κατηγορία Πράξεων α : Ενίσχυση Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

Τα θέματα της συντονισμένης και συνεχούς επιμόρφωσης αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά μέσω της ίδρυσης του «Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών» (ιδρυτικός Νόμος 2986/13-2-2002) , ο οποίος έχει αρμοδιότητα για όλα τα θέματα που αναφέρονται σε επιμορφωτικές δραστηριότητες, οι οποίες αφορούν τους εκπαιδευτικούς όλων των

βαθμίδων εκπαίδευσης, πλην της τριτοβάθμιας, και όλων των τύπων σχολείων.

Στο πλαίσιο αυτής της κατηγορίας Πράξεων θα χρηματοδοτηθούν Πράξεις για τη λειτουργία του Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών που θα αφορούν:

- στις απαραίτητες οργανωτικές μελέτες
- στην εκπαίδευση του προσωπικού που θα στελεχώσει τον φορέα
- στην εκπόνηση του σχεδίου του οργανισμού και για στις επιμορφωτικές δράσεις
- στο λειτουργικό κόστος του φορέα (μέχρις ότου ο φορέας να χρηματοδοτηθεί από τον τακτικό προϋπολογισμό)
- στην εκπόνηση πρότυπων οδηγιών, διαδικασιών κλπ. σε σχέση με την εποπτεία και τον έλεγχο των επιμορφωτικών δραστηριοτήτων
- στην δημιουργία βάσης δεδομένων (εκπαιδευτών και εκπαιδευμένων)

Στο συμπλήρωμα προγραμματισμού σημειώνεται επίσης ότι «στην κατεύθυνση αναβάθμισης της ποιότητας του εκπαιδευτικού συστήματος και στο πλαίσιο της στρατηγικής της δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης, επιχειρείται μια συνολικότερη αναδιάρθρωση του τομέα της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, η οποία στο οργανωτικό-διοικητικό επίπεδο θα στοχεύει απώτερα στην ένταξη του ΟΕΠΕΚ στο οργανωτικό σχήμα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου»

Κατηγορία Πράξεων β: Ταχύρυθμα και μικρής διάρκειας επιμορφωτικά προγράμματα

Τα ταχύρυθμα και μικρής διάρκειας επιμορφωτικά προγράμματα στόχο έχουν την υποστήριξη των εκπαιδευτικών στους τομείς της επιστημονικής και παιδαγωγικής ενημέρωσης σε θέματα αλλαγής σχολικών προγραμμάτων, εισαγωγής νέων μαθημάτων, νέων σχολικών βιβλίων ή νέων διδακτικών μέσων και μεθόδων καθώς και καινοτομικά εκπαιδευτικά σχέδια.

Επίσης προβλέπεται η επιμόρφωση εκπαιδευτικών που χρησιμοποιούν εργαστήρια. Η επιμόρφωση αυτή θα πραγματοποιηθεί ενδοεργαστηριακά στα σχολεία και είναι αναγκαία επειδή παρατηρείται το φαινόμενο της ανεπαρκούς χρήσης του εργαστηριακού εξοπλισμού, κυρίως γιατί οι εκπαιδευτικοί δεν γνωρίζουν τη λειτουργία του.

Κατηγορία Πράξεων γ: Ενδοσχολική Επιμόρφωση

Η ενδοσχολική επιμόρφωση απευθύνεται στο διδακτικό προσωπικό μιας σχολικής μονάδας και έχει ως βασικό στόχο να καλύψει τις επιμορφωτικές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα του διδακτικού προσωπικού, καθώς και τα εκπαιδευτικά - παιδαγωγικά - διοικητικά προβλήματα του συγκεκριμένου σχολείου. Αποβλέπει στην ενίσχυση της αυτονομίας της σχολικής μονάδας καθώς και της ποιότητας των υπηρεσιών εκπαίδευσης που παρέχει. Η ενδοσχολική επιμόρφωση είναι παράλληλη με την εργασία και διεξάγεται στο πλαίσιο του προσωπικού ή του επαγγελματικού χρόνου των εκπαιδευτικών. Φορέας της επιμόρφωσης είναι η σχολική μονάδα, πραγματοποιείται δηλαδή με πρωτοβουλία και ευθύνη του ίδιου του σχολείου. Τα θέματα των επιμορφωτικών σεμιναρίων προκύπτουν από την ανίχνευση των επιμορφωτικών αναγκών των εκπαιδευτικών σε συνάρτηση με τους στόχους και τις προτεραιότητες του συγκεκριμένου σχολείου. Η ενεργοποίηση και ενίσχυση των σχολικών μονάδων για την επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού τους αναμένεται να οδηγήσει σε μαζικοποίηση της επιμόρφωσης των εν υπηρεσία εκπαιδευτικών, σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Κατηγορία Πράξεων δ : Επιμορφωτικά προγράμματα μέσης και μακράς διάρκειας

Τα προγράμματα αυτά απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς οι οποίοι στη συνέχεια θα λειτουργήσουν ως παράγοντες για τη διάχυση της νέας γνώσης και του σύγχρονου προβληματισμού στα σχολεία. Τα προγράμματα αποβλέπουν στον εκσυγχρονισμό και εμπλουτισμό των γνώσεων των εκπαιδευτικών στα αντικείμενα διδασκαλίας και στην παιδαγωγική-διδακτική κατάρτιση, με ειδικότερους στόχους τόσο τη διεύρυνση των γνώσεών τους σε συγγενή γνωστικά αντικείμενα όσο και στις αναμενόμενες ευεργετικές επιδράσεις που αναμένεται να έχει η αποστασιοποίησή τους για ένα χρονικό διάστημα από την εκπαιδευτική πράξη και η ταυτόχρονη δραστηριοποίησή τους στο περιβάλλον της ανώτατης εκπαίδευσης.

Παρόμοια προγράμματα προβλέπονται και για τους πτυχιούχους που θέλουν να εξειδικευτούν στη Συμβουλευτική και στον Προσανατολισμό και στην Γενική Τεχνολογία.

Κατηγορία Πράξεων ε : Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης – εξομοίωση

Με τα προγράμματα αυτά επιδιώκεται η αναβάθμιση της ποιότητας των βασικών σπουδών των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και ιδίως εκείνων που δεν είχαν τη δυνατότητα παρακολούθησης των Παιδαγωγικών Τμημάτων. Με τα προγράμματα εξομοίωσης, που εμφανίζουν τη μορφή της συμπληρωματικής εκπαίδευσης, επιτυγχάνεται η ολοκλήρωση και επέκταση της βασικής επαγγελματικής κατάρτισης των εκπαιδευτικών, η απόκτηση γνώσεων που αφορούν νέες γνωστικές περιοχές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις (π.χ. πληροφορική, ευρωπαϊκά

θέματα, αγωγή περιβάλλοντος, καταναλωτή και υγείας κλπ.) και η υιοθέτηση συμπεριφορών που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις του μορφωτικού και κοινωνικού ρόλου του σχολείου.

Κατηγορία Πράξεων στ: Επιμόρφωση στελεχών διοίκησης της εκπαίδευσης

Η κατηγορία αυτή αναφέρεται στην ενημέρωση, εξοικείωση και επιμόρφωση σε προγράμματα διοίκησης και διαχείρισης της σχολικής μονάδας. Αποδέκτες είναι τα στελέχη της εκπαίδευσης, καθώς και οι εκπαιδευτικοί που ενδιαφέρονται να καλύψουν θέσεις στελεχών στη διοίκηση της εκπαίδευσης. Η βελτίωση της διοικητικής οργάνωσης και διαχείρισης της σχολικής μονάδας, των Διευθύνσεων και των Γραφείων πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τεχνικής εκπαίδευσης συνδέεται στενά με το έργο του εκπαιδευτικού και συντελεί στην πιο ολοκληρωμένη και αποτελεσματική παροχή διδακτικού έργου.

Κατηγορία Πράξεων ζ: Προγράμματα εξ αποστάσεως επιμόρφωσης

Οι Πράξεις της παρούσας κατηγορίας προωθούν και ενθαρρύνουν την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην οργάνωση προγραμμάτων επιμόρφωσης από απόσταση. Ως στόχο έχουν το να προσφέρουν στους Έλληνες εκπαιδευτικούς προγράμματα επιμόρφωσης με μεγάλο βαθμό προσαρμοστικότητας και ευελιξίας ως προς τον τρόπο, τον τόπο, το χρόνο, το ρυθμό και το περιεχόμενο της επιμορφωτικής διαδικασίας. Εκτιμάται ότι με την χρήση της νέας τεχνολογίας θα αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά και τα εμπόδια που συναντούσε μέχρι σήμερα η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, θέματα αναπλήρωσης, μετακινήσεων, ρυθμού κατάρτισης, αλληλεπίδρασης επιμορφούμενων και επιμορφωτών, κλπ.

Οι προτεινόμενες Πράξεις ενδεικτικά μπορεί να είναι οι ακόλουθες:

- Δομημένα προγράμματα από απόσταση με υποστήριξη επιμορφωτή,
- Δημιουργία κοινοτήτων μάθησης,
- Εικονική τάξη, και άλλα.

Κατηγορία Πράξεων η: Εισαγωγική επιμόρφωση για νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς

Η εισαγωγική επιμόρφωση θεωρείται σήμερα απαραίτητη για τους νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς, λόγω του μεγάλου χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί ανάμεσα στη λήψη του πτυχίου και το διορισμό τους. Η εισαγωγική επιμόρφωση θεωρείται υποχρεωτική για όλους τους νεοδιοριζόμενους εκπαιδευτικούς στους οποίους χορηγείται βεβαίωση συμμετοχής.

Κατηγορία Πράξεων θ : Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)

Στόχος της κατηγορίας πράξεων αυτής είναι η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η δράση θα διαρθρωθεί σε 2 επίπεδα και οι εκπαιδευτικοί θα επιμορφωθούν σε βασικές δεξιότητες χρήσης του ηλεκτρονικού υπολογιστή στην εκπαιδευτική διαδικασία καθώς και στη χρήση τους στην διδασκαλία των μαθημάτων

4.3.5 Υλοποιούμενα Έργα

Στο πλαίσιο υλοποίησης της Ενέργειας 2.1.1 - Επιμόρφωση εκπαιδευτικών υλοποιήθηκε ή βρίσκεται σε στάδιο υλοποίησης σειρά έργων, η οποία παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα.

Η αποτελεσματικότητα αυτών, οι βέλτιστες πρακτικές και τα πιθανά προβλήματα που προέκυψαν κατά την υλοποίησή τους, οι προϋπολογισμοί υλοποίησης και όλα τα λοιπά σχετικά δεδομένα αποτελούν πολύ σημαντικό απόθεμα εμπειρίας που θα πρέπει κατά προτεραιότητα να αξιοποιηθεί στα πλαίσια της παρούσας μελέτης.

Η αναζήτηση και αξιολόγηση των έργων αυτών προβλέπεται να υλοποιηθεί στην επόμενη φάση Καταγραφής της Παρούσας Κατάστασης

Μέτρο / Ενέργεια / Κ. Π.	Τίτλος Πράξης	Π/Υ Πράξης (ευρώ)	Τελικός Δικαιούχος	Διάρκεια Πράξης βάσει ΤΔΕ	Ημερομηνία Ένταξης
2.1.1.α	Οργάνωση και Λειτουργία Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών	5.007.000,00	ΟΕΠΕΚ	27/5/03 - 31/12/07	9/10/2003
2.1.1.β	Επιμόρφωση Σχολικών Συμβούλων και Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Προσχολικής Εκπαίδευσης στο ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ	456.500,00	ΠΙ	1/6/05 - 30/6/07	25/7/2005
2.1.1.β	Επιμόρφωση Στελεχών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτικών στο ΔΕΠΠΣ, τα ΑΠΣ και το Νέο Διδακτικό Υλικό στο Γυμνάσιο	670.000,00	ΠΙ	1/6/05 - 30/6/07	25/7/2005
2.1.1.β	Ταχύρρυθμα Επιμορφωτικά Προγράμματα στη Διαχείριση Προβλημάτων Σχολικής Τάξης	2.281.000,00	ΠΙ	1/6/05 - 31/10/08	25/7/2005
2.1.1.β	Ταχύρρυθμα Επιμορφωτικά Προγράμματα στη Διαχείριση Προβλημάτων Σχολικής Τάξης	450.000,00	ΠΙ	1/6/05 - 30/6/07	5/8/2005
2.1.1.β	Ταχύρρυθμα Επιμορφωτικά Προγράμματα των Εκπαιδευτικών Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης στα ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ και τα νέα Διδακτικά Πακέτα	18.501.085,00	ΠΙ	2/5/06 - 31/8/08	7/7/2006
2.1.1.β	Ταχύρρυθμη επιμόρφωση Εκπαιδευτικών σε σύγχρονες Διδακτικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη σύγχρονης Κριτικής-δημιουργικής Σκέψης	2.062.390,00	Οργανισμός Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών	15/5/06-31/12/07	21/9/2006
2.1.1.β	Ταχύρρυθμη Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών με θέμα τον συσχετισμό Οικογενειακού-Κοινωνικού-Πολιτισμικού Περιβάλλοντος στη σχολική Επίδοση του Παιδιού	1.398.910,00	ΟΕΠΕΚ	15/5/06-31/12/07	31/7/2006
2.1.1.β	Επιμορφώσεις εκπαιδευτικών-ταχύρρυθμη επιμόρφωση-ΣΕΛΕΤΕ	379.144,47	ΑΣΠΑΙΤΕ (ΣΕΛΕΤΕ)	1/1/00 - 31/12/00	25/2/2002
2.1.1.β	Επιμορφώσεις Εκπαιδευτικών	482.562,20	ΟΕΕΚ	1/1/00 - 31/12/01	9/5/2002
2.1.1.β	Επιμόρφωση Σχολικών Συμβούλων Πρωτοβάθμιας, Δευτεροβάθμιας και Τεχνολογικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στα Νέα Βιβλία	291.427,80	ΠΙ	15/9/01 - 31/8/02	4/6/2002
2.1.1.β	Ταχύρρυθμη Επιμόρφωση Προσωπικού (εκπαιδευτικού και ειδικού εκπαιδευτικού) των Κέντρων Διάγνωσης Αξιολόγησης και Υποστήριξης Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΚΔΑΥ) και των Σχολικών Συμβούλων Ειδικής Αγωγής όλης της Ελλάδος	189.798,97	ΠΙ	20/11/01 - 31/12/02	12/6/2002

Α' Παραδοτέο : Στόχοι και Περιεχόμενο / Μεθοδολογία Υλοποίησης
Τελική Έκδοση
23/9/2007

Μέτρο / Ενέργεια / Κ. Π.	Τίτλος Πράξης	Π.Υ Πράξης (ευρώ)	Τελικός Δικαιούχος	Διάρκεια Πράξης βάσει ΤΔΕ	Ημερομηνία Ένταξης
2.1.1.β	Επιμορφώσεις Εκπαιδευτικών-Εισαγωγική Επιμόρφωση	1.600.440,21	ΠΙ	1/1/00 - 31/8/01	17/7/2002
2.1.1.β	Επιμορφώσεις Εκπαιδευτικών-Ταχύρυθμα Εκπαιδευτικά Προγράμματα	1.317.652,24	ΠΙ	1/1/00 - 31/8/01	17/7/2002
2.1.1.β	Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών-Διάλογος για το Διαθεματικό Ενιαίο	905.395,00	ΠΙ	23/1/02 -31/12/02	17/7/2002
2.1.1.β	Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για Σχέδια Εργασίας και Συμμετοχικές Δημιουργικές Δραστηριότητες στην Ευέλικτη Ζώνη	872.956,00	ΠΙ	1/6/02 - 31/12/02	22/11/2002
2.1.1.β	Ταχύρυθμη επιμόρφωση νεοδιορισζομένων εκπαιδευτικών Φυσικής Αγωγής στο νέο διδακτικό υλικό της Φυσικής Αγωγής	85.855,76	ΠΙ	1/1/01 - 31/3/01	12/5/2003
2.1.1.γ	Ενδοσχολική Επιμόρφωση	156.971,28	ΑΠΘ	1/1/00 - 31/8/01	12/6/2002
2.1.1.γ	Ενδοσχολική Επιμόρφωση και στήριξη εκπαιδευτικών με στόχο την αναβάθμιση της διδακτικής διαδικασίας με την αξιοποίηση των ΤΠΕ	2.176.669,11	ΕΑ ΙΤΥ	1/1/00 -31/7/02	22/5/2002
2.1.1.δ	Επιμορφωτικά προγράμματα μέσης και μακράς διάρκειας-ΣΕΛΕΤΕ	1.636.469,76	ΑΣΠΑΙΤΕ (ΣΕΛΕΤΕ)	1/1/00 - 31/8/01	22/2/2002
2.1.1.δ	Ε-42-Πρόγραμμα εκπαίδευσης και υποστήριξης εκπαιδευτικών	586.940,57	ΕΑ ΙΤΥ	1/1/00 - 31/7/02	22/5/2002
2.1.1.δ	Επιμορφωτικά προγράμματα μέσης και μακράς διάρκειας-ΣΕΛΕΤΕ	839.352,02	ΑΣΠΑΙΤΕ (ΣΕΛΕΤΕ)	1/9/01 - 31/7/02	26/4/2002
2.1.1.δ	Επιμορφωτικά προγράμματα μέσης και μακράς διάρκειας για Καθηγητές Β'θμιας Εκπαίδευσης	9.765.287,48	ΔΙΕΦΕΣ/ΥΠΕΠΘ	1/1/00 - 31/8/01	25/7/2002
2.1.1.δ	Επιμόρφωση Καθηγητών Μ.Ε (Κοινωνιολόγων-Οικονομολόγων-Νομικών) στην Κοινωνιολογία και Κοινωνιολογία της Υγείας	127.165,00	ΕΣΔΥ	4/12/00 - 31/8/01	19/9/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (2000-01) ΕΚΠΑ-ΠΤΔΕ	197.836,57	ΕΚΠΑ	1/1/00 - 31/3/01	5/6/2002
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-εξομοίωση	400.978,56	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	8/12/00 - 31/7/01	6/3/2002

Μέτρο / Ενέργεια / Κ. Π.	Τίτλος Πράξης	Π/Υ Πράξης (ευρώ)	Τελικός Δικαιούχος	Διάρκεια Πράξης βάσει ΤΔΕ	Ημερομηνία Ένταξης
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-εξομοίωση	100.237,04	ΔΠΘ	9/12/00 - 31/8/01	6/3/2002
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-εξομοίωση	51.326,70	ΔΠΘ	9/12/00 - 31/8/01	20/5/2002
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-εξομοίωση-Παν/μιο Αιγαίου-ΠΤΔΕ	324.364,60	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	9/12/00 - 31/8/01	12/6/2002
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-εξομοίωση-ΑΠΘ-ΠΤΔΕ	406.988,84	ΑΠΘ	1/12/00 - 31/8/01	5/6/2002
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-εξομοίωση-ΑΠΘ-ΠΤΝ	92.659,65	ΑΠΘ	15/1/01 - 31/8/01	5/6/2002
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-εξομοίωση-ΕΚΠΑ-ΤΕΑΠΗ	49.315,80	ΕΚΠΑ	1/2/01 - 31/8/01	5/6/2002
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-εξομοίωση-ΠΤΠΕ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	218.510,90	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	1/12/00 - 31/8/01	22/5/2002
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-εξομοίωση(2001-2002)-ΕΚΠΑ-ΠΤΔΕ	722.878,44	ΕΚΠΑ	1/1/00 - 31/8/01	5/6/2002
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-εξομοίωση-ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	262.308,00	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	1/12/00 - 31/8/01	5/6/2002
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά Προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-Εξομοίωση-ΠΤΝ-Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	900.117,45	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	1/1/00 - 31/8/01	30/7/2002
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-Εξομοίωση-ΠΤΔΕ-Πανεπιστήμιο Κρήτης	132.930,92	Πανεπιστήμιο Κρήτης	1/1/00 - 31/12/00	23/8/2002

Μέτρο / Ενέργεια / Κ. Π.	Τίτλος Πράξης	Π/Υ Πράξης (ευρώ)	Τελικός Δικαιούχος	Διάρκεια Πράξης βάσει ΤΔΕ	Ημερομηνία Ένταξης
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δάσκαλοι) 2002-2005-ΠΤΔΕ-Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	2.230.114,00	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	1/9/02 - 31/12/07	18/4/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγοί) 2002-2005-ΠΤΠΕ-Πανεπιστημίου Θεσσαλίας	536.499,00	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	1/9/02 - 31/8/05	22/4/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δάσκαλοι) 2002-2005-ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ	6.304.435,00	ΕΚΠΑ	1/9/02 - 31/12/07	26/5/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγοί) 2002-2005-ΤΕΠΑΕ-Πανεπιστήμιο Αιγαίου	1.169.249,00	Πανεπιστήμιο Αιγαίου	1/9/02 - 31/8/06	22/4/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγοί) 2002-2005-ΠΤΝ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων	1.429.937,00	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	1/9/02 - 31/12/05	8/7/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δάσκαλοι) 2002-2005-ΠΤΔΕ ΑΠΘ	4.537.958,14	ΑΠΘ	1/11/02 - 31/8/06	2/6/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγοί) 2002-2005 ΤΕΑΠΗ-ΕΚΠΑ	658.062,00	ΕΚΠΑ	1/1/03 - 30/4/05	27/8/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγοί) 2002-2005-ΤΕΠΑΕ-ΑΠΘ	1.149.205,00	ΑΠΘ	1/1/03 - 31/8/05	18/4/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δάσκαλοι) 2002-2005-ΠΤΔΕ Φλώρινας ΑΠΘ	572.945,00	ΑΠΘ	1/2/03 - 31/8/05	2/6/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δάσκαλοι) 2002-2005-ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Κρήτης	1.030.000,00	Πανεπιστήμιο Κρήτης	1/9/02 - 31/12/06	2/6/2003

Μέτρο / Ενέργεια / Κ. Π.	Τίτλος Πράξης	Π.Υ Πράξης (ευρώ)	Τελικός Δικαιούχος	Διάρκεια Πράξης βάσει ΤΔΕ	Ημερομηνία Ένταξης
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δάσκαλοι) 2002-2005-ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Πατρών	891.446,00	Πανεπιστήμιο Πατρών	1/9/03 - 31/8/06	2/7/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δάσκαλοι) 2002-2005-ΠΤΔΕ-Δημοκρίτειο Πανεπιστημίου Θράκης	993.414,00	ΔΠΘ	1/9/02 - 31/8/05	12/5/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (νηπιαγωγοί) 2002-2005-ΤΕΕΠΗ-Δημοκρίτειο Πανεπιστημίου Θράκης	317.539,73	ΔΠΘ	1/9/02 - 31/12/04	12/5/2003
2.1.1.ε	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (δάσκαλοι) 2002-2005-ΠΤΔΕ-Πανεπιστημίου Ιωαννίνων	3.071.636,00	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων	1/9/02 - 31/8/05	22/4/2003
2.1.1.ε.	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-Εξομοίωση-ΑΠΘ-ΠΤΝ Φλωρίνας	29.383,48	ΑΠΘ	14/01 - 31/8/01	12/6/2002
2.1.1.ε.	Εκπαιδευτικά προγράμματα για την ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναβάθμιση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης-Εξομοίωση-ΑΠΘ-ΠΤΔΕ Φλωρίνας	99.419,87	ΑΠΘ	1/1/01 - 31/8/01	12/6/2002
2.1.1.η	Εισαγωγική Επιμόρφωση για Νεοδιόριστους Εκπαιδευτικούς Σχολικών Ετών 2005-06 & 2006-07	6.497.505,00	ΠΙ	9/9/05 - 31/12/07	27/10/05
2.1.1.η	Εισαγωγική Επιμόρφωση Νεοδιόριστων Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης 2001-2002	5.415.696,86	ΠΙ	15/9/01 - 31/12/03	17/7/2002
2.1.1.θ	Επιμόρφωση στελεχιακού δυναμικού-ΟΕΕΚ\ΙΕΚ	62.846,29	ΟΕΕΚ	1/1/00 - 31/7/01	9/5/2002
2.1.1.θ	Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε βασικές δεξιότητες των τεχνολογιών πληροφορίας & επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση	39.086.331,94	ΕΥΕΠ ΚΠΣ	1/3/05 - 30/9/08	27/4/2005
2.1.1.θ	Επιμόρφωση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη χρήση και αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορίας & επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εκπαιδευτική διδακτική διαδικασία	33.324.662,49	ΕΥΕΠ ΚΠΣ	4/3/05 - 30/9/08	26/4/2005

Α' Παραδοτέο : Στόχοι και Περιεχόμενο / Μεθοδολογία Υλοποίησης
Τελική Έκδοση
23/9/2007

Μέτρο / Ενέργεια / Κ. Π.	Τίτλος Πράξης	Π.Υ Πράξης (ευρώ)	Τελικός Δικαιούχος	Διάρκεια Πράξης βάσει ΤΔΕ	Ημερομηνία Ένταξης
2.1.1.α	Ηλεκτρονικός Κόμβος για την υποστήριξη της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας	602.537,27	ΚΕΓ	1/1/00 - 31/8/01	31/1/2002
2.1.1.β	Εισαγωγική Επιμόρφωση για Νεοδιόριστους Εκπαιδευτικούς σχολικού έτους 2003-2004	1.956.535,60	ΟΕΠΕΚ	17/10/03 - 31/12/04	22/12/2003
2.1.1.β	Εισαγωγική Επιμόρφωση για Νεοδιόριστους Εκπαιδευτικούς σχολικού έτους 2004-2005	2.980.900,00	ΠΙ	16/9/04 - 31/12/05	12/11/2004
2.1.1.στ	Επιμόρφωση στελεχών διοίκησης της εκπαίδευσης	3.993.185,00	ΠΙ	1/5/06 - 30/6/08	18/5/2006
2.1.1.στ	Επιμόρφωση στελεχών διοίκησης της εκπαίδευσης	1.000.000,00	ΕΥΕΠ ΚΠΣ	1/3/06 -31/12/07	11/5/2006
2.1.1.στ	Επιμόρφωση Στελεχών Διοίκησης της Εκπαίδευσης-ΣΕΛΕΤΕ	45.329,93	ΑΣΠΑΙΤΕ (ΣΕΛΕΤΕ)	1/1/00 - 31/12/00	6/3/2002

Βιβλιογραφικές Αναφορές

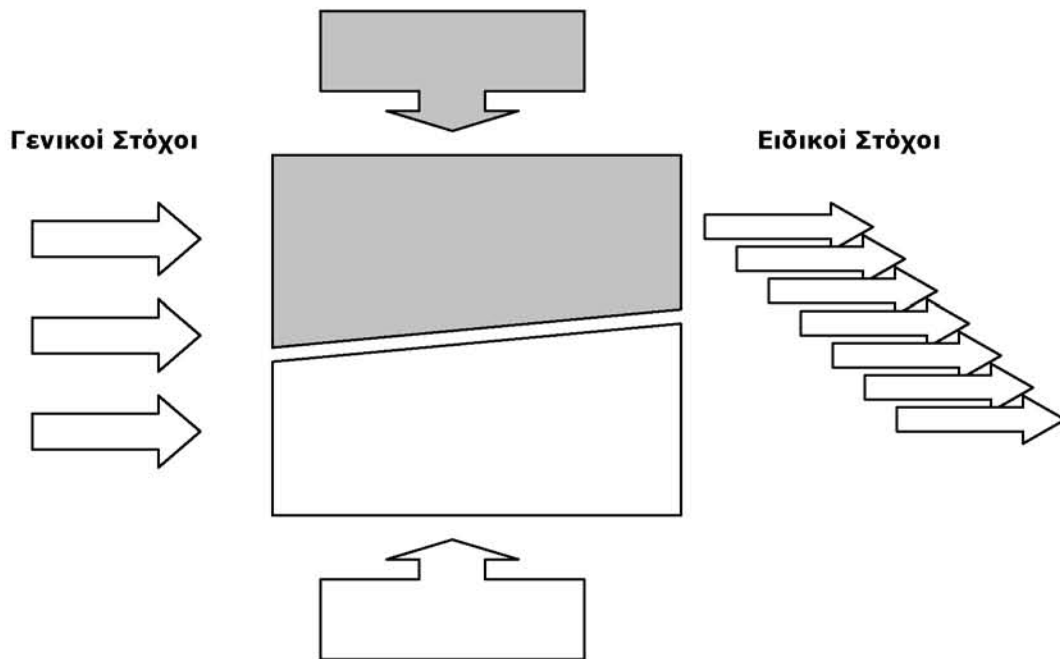
- *The Greek Education System (2005) – Eurybase – The Information Database on Education Systems in Europe*
- Συμπλήρωμα Προγραμματισμού ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ 2000-2006 –(2007) – ΕΥΔ Ε.Π. ΕΠΕΑΕΚ
- ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΕΤΡΟΥ 1.2 ΚΤΠ- «Εισαγωγή και Αξιοποίηση των νέων Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση» (2007) – ΕΥΔ Ε.Π. ΚΤΠ
- Γάκης Π., Καλλές Δ., Μάτος Α., Χατζηλάκος Θ.-(2003) Σχεδιασμός – καταγραφή εμπειριών και συμπερασμάτων κατα τη σύγχρονη εξ αποστάσεως επιμόρφωση σε εικονικές τάξεις
- Χαράλαμπος Π. Σταχτέας(2006) - Η Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών ως Μέρος της Δια Βίου Εκπαίδευσης που Εξυπηρετείται από την Τηλεκπαίδευση -
- Ανδρέου, Α. & Παπακωνσταντίνου, Γ.(1994). Εξουσία και Οργάνωση-Διοίκηση του εκπαιδευτικού συστήματος. Αθήνα: Νέα Σύνορα-Λιβάνης.
- Day, C. (2003). Η εξέλιξη των εκπαιδευτικών (μτφρ. Α. Βακάλη). Αθήνα: Δαρδανός.
- Δημητρόπουλος, Ε.(1998). Οι εκπαιδευτικοί και το επάγγελμά τους, Συμβολή στην ανάπτυξη μιας επαγγελματικής ψυχολογίας του Έλληνα εκπαιδευτικού. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Hargreaves, A. (1995). *Development and desire: A Post-modern Perspective*. Oxford: Pergamon Press.
- Μαυρογιώργος, Γ. (2000). Σχολείο: Διδασκαλία και Αξιολόγηση, τόμος Α΄. Γιάννενα: Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.
- OECD (1989). *The condition of teaching: General report*. In: Fullan, M. & Hargreaves, A. (Eds), (p.p. 67-68). *Teacher Development and Educational Change*. London: Falmer Press.
- Παπαναούμ, Ζ. (2003). Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού. Αθήνα: Δαρδανός.
- Παπαπροκοπίου, Ν. (2002). Αλληλεπιδράσεις μεταξύ ακαδημαϊκής κοινότητας και εκπαιδευτικών θεσμών. Ο ρόλος του επόπτη καθηγητή. Στο: Μπαγάκης, Γ. (επιμ) (σελ. 98-107). Ο εκπαιδευτικός ως ερευνητής. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Χατζηπαναγιώτου, Π. (2001). Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών: Ζητήματα Οργάνωσης, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης. Αθήνα: Δαρδανός.
- Χατζηπαντελή, Π. (1999). Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού. Αθήνα: Μεταίχμιο.

5 Στόχοι της Μελέτης

5.1 Γενικά

Η διαδικασία στοχοθέτησης της παρούσας μελέτης περιλαμβάνει τρία διακριτά στάδια:

- Την αναγνώριση των γενικών στόχων
- Την ανάλυση των κρίσιμων ζητημάτων και προβλημάτων της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας και του υφιστάμενου συστήματος επιμόρφωση των εκπαιδευτικών
- Την εξειδίκευση των γενικών στόχων σε ειδικούς με τρόπο που να απαντάει στα προαναφερθέντα ζητήματα

Εικόνα 8. Διαδικασία Στοχοθέτησης της Μελέτης

5.2 Γενικοί Στόχοι

Βάσει των προδιαγραφών του έργου, οι βασικοί στόχοι της Μελέτης για την Ανάπτυξη Προγραμμάτων Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωσης είναι οι ακόλουθοι:

- Η εισαγωγή και αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας στην εκπαίδευση
- Η αποτελεσματική αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων της εκπαίδευσης
- Η βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης
- Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος στο διοικητικό τομέα, στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην εξοικονόμηση πόρων

Με δεδομένους τους γενικούς αυτούς στόχους, σκοπός της μελέτης είναι η διερεύνηση, καταγραφή και προτεραιοποίηση των δυνατών παρεμβάσεων εφαρμογής της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Η εξειδίκευση των στόχων απαιτεί να ληφθεί υπόψη:

- Η εμπειρία και τα συμπεράσματα από τον τρόπο λειτουργίας του σημερινού συστήματος επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών
- Οι διαπιστωμένες από τους αρμόδιους φορείς ανάγκες για νέα προγράμματα επιμόρφωσης και θεματικούς επιμόρφωσης
- Οι βέλτιστες πρακτικές της Εξ Αποστάσεως παρεχόμενης Εκπαίδευσης, ιδιαίτερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και βέβαια στην Ελλάδα
- Η συγκριτική αξιολόγηση των διαφόρων μεθόδων εξ αποστάσεως επιμόρφωσης
- Το πλαίσιο στόχων και προτεραιοτήτων που θέτει η Εθνική πολιτική και η Ευρωπαϊκή Ένωση για τη διαβίου μάθηση
- Τους στόχους που θέτουν τα προγραμματικά κείμενα των του Γ' ΚΠΣ και ειδικότερα αυτά των Ε.Π. ΕΠΕΑΕΚ και Κοινωνίας της Πληροφορίας
- Το πλαίσιο στόχων και προτεραιοτήτων της νέας προγραμματικής περιόδου 2007-2013

Παρ' όλο οι εξειδίκευση των στόχων αυτών θα αποτελέσει αντικείμενο και της δεύτερης φάσης υλοποίησης της μελέτης, μέσω κυρίως της καταγραφής των απόψεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων, μπορούμε στη φάση αυτή να κάνουμε μια πρώτη ανάλυση των κρίσιμων ζητημάτων που επηρεάζουν της εξ αποστάσεως επιμόρφωση.

5.3 Κρίσιμα Ζητήματα της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση από απόσταση είναι μία διαδικασία μάθησης κατά την οποία ο μαθητής και ο εκπαιδευόμενος χωρίζονται χωρικά ή/και χρονικά και αποτελεί αυτή την στιγμή μια από τις ταχύτερες αναπτυσσόμενες μορφές εκπαίδευσης, τόσο σε εθνικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Με τη χρήση μιας ποικιλίας μέσων, παραδίδονται μαθήματα σε ακροατήρια που βρίσκονται σε διάφορες τοποθεσίες, σε μια προσπάθεια να εξυπηρετηθούν αποτελεσματικά οι εκπαιδευτικές ανάγκες αυξανόμενων ομάδων πληθυσμού. Οι τεχνολογικές εξελίξεις επιτρέπουν πλέον σε οργανωμένα προγράμματα εκπαίδευσης από απόσταση να παρέχουν εξειδικευμένες σειρές μαθημάτων σε μαθητές που βρίσκονται σε γεωγραφικά απομακρυσμένες περιοχές, με δυνατότητα αυξημένης αλληλεπίδρασης μεταξύ μαθητή και εκπαιδευτή.

Η νέα αυτή διαδικασία μάθησης παρουσιάζει μια σειρά από πλεονεκτήματα. Το σημαντικότερο πλεονέκτημα είναι η δυνατότητα της δια βίου εκπαίδευσης. Η δια βίου εκπαίδευση, μια ανάγκη που γίνεται όλο και πιο επιτακτική τη σημερινή εποχή, έχει ιδιαιτερότητες που μπορούν να καλυφθούν από τη νέα αυτή διαδικασία μάθησης. Η εξοικονόμηση χρόνου και χρημάτων, η δυνατότητα προσαρμογής του προγράμματος σπουδών, η δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων που δεν προσφέρονται από τοπικά πανεπιστήμια, η παρακολούθηση από άτομα με ειδικές ανάγκες ανάγκες είναι επίσης πολύ σημαντικά πλεονεκτήματα που προσφέρει η εκπαίδευση από απόσταση στον εκπαιδευτή και τον μαθητή.

Εκτός από την χρήση των νέων τεχνολογιών στις υπηρεσίες όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, υπάρχει η δυνατότητα συνεχούς επιμόρφωσης και κατάρτισης στον επαγγελματικό χώρο με αποτελεσματικό, ευέλικτο και αξιόπιστο τρόπο. Ιδιαίτερα μάλιστα για τη χώρα μας που λόγω των πολλών απομακρυσμένων παραμεθόριων και νησιωτικών περιοχών, αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα στην οργάνωση της επιμόρφωσης των εργαζομένων σε διάφορες εταιρίες και υπηρεσίες.

5.3.1 Πλεονεκτήματα

Τα εκπαιδευτικά προγράμματα Εξ Αποστάσεως Μάθησης παρουσιάζουν από τη φύση της μια σειρά αναμφισβήτητα πλεονεκτήματα:

- Διαθεσιμότητα ανεξαρτήτως χρόνου και χώρου στους εκπαιδευόμενους
- Απαιτούν ελάχιστο εξοπλισμό, συνήθως έναν υπολογιστή και μια σύνδεση στο διαδίκτυο
- Είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά όταν αξιοποιούν συνδυασμό διαφόρων μέσων παρουσίασης: πολυμέσα, βίντεο, ήχος, κείμενα, εικόνες, παραστάσεις, ομιλία, διαλογική συνεργασία.

- Παραδίδονται με πολλούς διαφορετικούς τρόπους και έτσι μπορούν να προσαρμόζονται στις προτιμήσεις του εκπαιδευομένου: αυτοδιδασκαλία, ασύγχρονη ή σύγχρονη διδασκαλία, επικοινωνία τόσο με τον εκπαιδευτή όσο και τους συμμαθητές.
- Παρέχουν απελευθέρωση από το κλασσικό μοντέλο της "σειριακής διδασκαλίας", επιτρέποντας δυναμική και διαδραστική πλοήγηση στο εκπαιδευτικό υλικό και τις πηγές, προσαρμόζονται δηλαδή με βέλτιστο τρόπο στις απαιτήσεις κάθε συμμετέχοντα.
- Προωθούν τη συμμετοχική μάθηση και δημιουργούν ενεργητικούς εκπαιδευόμενους
- Παρέχουν δυνατότητα τμηματοποίηση τόσο της παρουσίασης όσο και του περιεχομένου, προσφέροντας δυνατότητες επαναχρησιμοποίησης και δημιουργίας κοινής βάσης για πολλά θέματα.
- Επιτρέπουν τη διαχείριση της προόδου και ανταλλαγής απόψεων με εκπαιδευτές και συμμετέχοντες.
- Επιτρέπουν την μέτρηση της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και επομένως του αποτελέσματος στην επένδυση.
- Επιτρέπουν την εξοικονόμηση πόρων για όλους τους συμμετέχοντες: Φορείς, Εκπαιδευτές, Εκπαιδευόμενους.
- Παρέχουν νέες ευκαιρίες για αύξηση των δραστηριοτήτων σε ακαδημαϊκά ιδρύματα και φορείς εκπαίδευσης.
- Παρέχουν νέες ευκαιρίες για εκπαίδευση σε προσωπικό, πολίτες και μαθητές σε γνωστικά αντικείμενα που δεν ήταν μέχρι πρότινος διαθέσιμα λόγω κόστους, χρόνου και χώρου.
- Επιτρέπουν απεριόριστο πρακτικά αριθμός εκπαιδευομένων και δραστική μείωση ανάγκης προγραμματισμού δασκάλων, αιθουσών, εκπαιδευομένων.

5.3.2 Νέες Τάσεις

Με βάση τα παραπάνω σημεία, σε διεθνές επίπεδο η έρευνα και ανάπτυξη του τομέα της ηλεκτρονικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης επικεντρώνεται :

- Στην ανάπτυξη της υποδομής (ιδιαίτερα στη διασύνδεση σχολείων στο Internet, γρήγορα δίκτυα), και του περιεχομένου σε μαθησιακό υλικό εκπαίδευσης και κατάρτισης σε βασικά θέματα πληροφορικής
- Στην ανάπτυξη της δια-βίου κατάρτιση σε βασικές γνώσεις πληροφορικής που πολλοί εργαζόμενοι δεν έχουν και στην κατάρτιση σε εξειδικευμένα εργασιακά θέματα. Με την ενοποίηση

του Ευρωπαϊκού εργασιακού χώρου είναι μεγάλης σημασίας η μαθησιακά αποδοτική και αποτελεσματική κατάρτιση.

- Στην κατάρτιση του διδακτικού προσωπικού ώστε να μπορεί αποδοτικά να εισάγει προηγμένες μαθησιακές τεχνολογίες στη καθημερινή εκπαιδευτική πραγματικότητα.
- Στην προτυποποίηση των χαρακτηριστικών του ψηφιακού υλικού (meta data), του περιεχομένου του εκπαιδευτικού λογισμικού, συμπεριλαμβανομένων και εκπαιδευτικών εργαλείων, της αρχιτεκτονικής ολοκληρωμένων μαθησιακών περιβαλλόντων, και της διαδικασίας ανάπτυξης ψηφιακού μαθησιακού υλικού και προϊόντων.
- Στην ανάπτυξη διαθέσιμου και πολύγλωσσου μαθησιακού υλικού σύμφωνα με διεθνή πρότυπα και τις μοντέρνες παιδαγωγικές μεθόδους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς με ποικίλους τρόπους.
- Στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων μαθησιακών περιβαλλόντων (integrated learning environments) με βάση τα διεθνή πρότυπα για την ενσωμάτωση του μαθησιακού υλικού που αναπτύσσεται και για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης της μαθησιακής διαδικασίας. Κεντρικό ζήτημα εδώ είναι η εξασφάλιση της δυνατότητας της παροχής του μαθησιακού υλικού μέσα από ομοιογενές περιβάλλον που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες μελέτης, πληροφόρησης, αξιολόγησης, διοίκησης και διαχείρισης της διδακτικής διαδικασίας και θα αφορά όλους τους εμπλεκόμενους στη διαδικασία αυτή, μαθητές-καταρτιζόμενους, εκπαιδευτές, διαχειριστές τεχνολογίας, διευθυντές σπουδών.
- Στην υλοποίηση μεγάλης κλίμακας προγραμμάτων και πειραμάτων στη χρήση του Internet και του Web στην εκπαίδευση και κατάρτιση. Κάθε πρόγραμμα προσπαθεί να παρέχει απαντήσεις στα ερωτήματα: οικονομία κλίμακας, αποδοτικές τεχνικές, μέθοδοι και μεθοδολογίες ανάπτυξης μαθησιακών προϊόντων, μαθησιακή αποτελεσματικότητα των τεχνολογιών.
- Δημιουργία εικονικών (virtual) εργαστηρίων, πανεπιστημίων, εκπαιδευτικών κέντρων. Με συμπράξεις εκπαιδευτικών κέντρων, πανεπιστημίων, ινστιτούτων κατάρτισης, εκδοτικών οίκων, παραγωγικών φορέων, γίνεται προσπάθεια να παρουσιαστούν ανοικτά περιβάλλοντα μάθησης και κατάρτισης και να ενισχυθεί η εικονική μετακίνηση εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών (virtual mobility).
- Δημιουργία Κέντρων Προηγμένων Μαθησιακών Τεχνολογιών, που σκοπό έχουν να υποστηρίξουν τις διαδικασίες ενσωμάτωσης των νέων τεχνολογιών σε εκπαιδευτικά κέντρα όπου στεγάζονται αλλά

και να προάγουν τη συνεργατική έρευνα και ανάπτυξη στο χώρο αυτό.

5.3.3 Προβλήματα

Δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ότι η Εξ Αποστάσεως Μάθηση, παρά τα πλεονεκτήματα που προαναφέρθηκαν, εμφανίζει και μια σειρά σημαντικά προβλήματα.

Η εμπειρία δείχνει ότι ειδικά οι ενήλικες, οι οποίοι έχουν παγιωμένη εμπειρία από τους κλασσικούς τρόπους εκπαίδευσης, δυσκολεύονται να προσαρμοστούν σε ένα καθαρά εικονικό εκπαιδευτικό περιβάλλον.

Η επιλογή που συνήθως προκρίνεται είναι μια διαδικασία «μικτής», μάθησης, η οποία συνδυάζει την εξ αποστάσεως με τις κλασσικές μεθόδους εκπαίδευσης.

Ούτε αυτή η προσπάθεια όμως είναι χωρίς προβλήματα, καθώς έρευνες της ευρωπαϊκής ένωσης για τα προβλήματα «αντίστασης» στην ένταξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και φορείς διαπιστώνει πολλά εκκρεμή θέματα.

Σημαντικό είναι ότι συχνά ο όρος «μικτή μάθηση» χρησιμοποιείται καταχρηστικά, ώστε να αποκρύπτεται το γεγονός ότι οι τεχνολογίες πληροφορικής χρησιμοποιούνται κατά το δυνατόν λιγότερο και τα προγράμματα τείνουν στους ίδιους κλασσικούς τρόπους διδασκαλίας.

Το πρόβλημα βέβαια οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην έλλειψη διορατικότητας κατά τη χάραξη πολιτικής στην e-learning και εν γένει την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, εκ μέρους των ιδρυμάτων και των οργανισμών που παρέχουν τα προγράμματα, και όχι βέβαια στους εκπαιδευόμενους

Βάσει των διαπιστώσεων, φαίνεται ότι αντίσταση στις έννοιες της Εξ αποστάσεως εκπαίδευσης που προβάλλεται τόσο από το διδακτικό προσωπικό όσο και τους εκπαιδευόμενους οφείλεται σε τέσσερις βασικούς παράγοντες της παραδοσιακής εκπαίδευσης:

- Το παραδοσιακό πρόγραμμα σπουδών
- Την προφορική παράδοση
- Την έλλειψη εμπιστοσύνης στις τεχνολογικές λύσεις στα θέματα εκπαίδευσης
- Την έλλειψη εμπειρίας με τα Μέσα

Το Παραδοσιακό Πρόγραμμα Σπουδών:

Ο παραδοσιακός τρόπος διδασκαλίας, βάσει ενός προγράμματος σπουδών βασίζεται στη γραμμική πρόοδο της μάθησης: μέσα από ένα

προκαθορισμένο αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας, οι μαθητευόμενοι καλούνται να ολοκληρώσουν κάποιες προκαθορισμένες εργασίες και να περάσουν εξετάσεις και τεστ ώστε ο εκπαιδευτής να μπορέσει να πιστοποιήσει την μάθηση. Το ζητούμενο του προγράμματος σπουδών είναι ότι το περιεχόμενο είναι κάτι που θα πρέπει κανείς να ξέρει, για την περίπτωση που μπορεί να το χρειαστεί.

Η Εξ αποστάσεως εκπαίδευση αντίθετα έχει μια διαφορετική προσέγγιση, καθώς υποστηρίζει μια πιο άμεση ανάγκη μάθησης, μία προσέγγιση του τύπου «μαθαίνω αναζητώντας κάτι τι στιγμή ακριβώς που μου είναι αναγκαίο». Η λογική αυτή δεν είναι εύκολο να συνδυαστεί με την κλασική ακαδημαϊκή αντίληψη και νοοτροπία της μάθησης.

Ο νέος αυτός τρόπος εργασίας με το ψηφιακό μέσον απαιτεί διαφορετικό σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών. Η Ανοιχτή και Εξ αποστάσεως εκπαίδευση απαιτεί ένα πρόγραμμα με σαφέστερους για τους μαθητευόμενους στόχους, που βασίζεται στην επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων ή σε ενότητες κατάρτισης τη στιγμή ακριβώς που είναι αυτές αναγκαίες.

Η ακαδημαϊκή κατάρτιση βασίζεται κατά παράδοση σε μία βραδεία εισαγωγή σε ορισμένες αφηρημένες ιδέες και μεθόδους εργασίας οι οποίες, ανεξαρτήτως της παιδαγωγική αξίας που μπορεί να έχουν, δεν φαίνεται ότι μπορούν ακόμα να αξιοποιηθούν από τα νέα μέσα.

Η Προφορική Παράδοση

Η ιδέα ότι η μάθηση επιβληθεί από τον διάλογο και την συζήτηση αποτελεί μέρος της παιδαγωγικής μας παράδοσης. Ως εκ τούτου, το διδακτικό προσωπικό των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και οργανισμών είναι συνηθισμένο στην προφορική και άμεση επικοινωνία. Πρόκειται για επικοινωνία ευαίσθητη και ανοικτή στις άμεσες προκλήσεις και τον διάλογο που περιλαμβάνει τη γλώσσα του σώματος.

Πολλοί υποψήφιοι εκπαιδευτές είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικοί ως προς το αν η ψηφιακή επικοινωνία μπορεί να είναι τόσο επιτυχής όσο η προφορική. Επίσης στερούνται εμπειρίας στην εύρεση ψηφιακών τρόπων διδασκαλίας και την πρόκληση του ενδιαφέροντος των μαθητών με άλλα μέσα και διαφορετικό εκπαιδευτικό υλικό. Οι νέες προκλήσεις απαιτούν δραστικές αλλαγές στις δεξιότητες γραφής και κατανόησης τόσο του διδακτικού προσωπικού όσο και των μαθητευόμενων.

Η λύση στο πρόβλημα αυτό δεν είναι άλλη από την ίδια την κατάρτιση, αναγκαία τόσο ανάμεσα στους διδάσκοντες όσο και τους διδασκόμενους. Το απαιτούμενο ελάχιστο επίπεδο δεξιοτήτων γραφής και κατανόησης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι σχετικά υψηλό για να μπορεί κανείς να συμμετέχει ουσιαστικά σε ένα πρόγραμμα, και οι βασικές δεξιότητες δεν μπορεί παρά να αποκτηθούν με προγράμματα βασικής εκπαίδευσης στην αξιοποίηση του διαδικτύου και των πολυμέσων.

Η έλλειψη εμπιστοσύνης στις τεχνολογικές λύσεις στα θέματα εκπαίδευσης:

Το κύριο πρόβλημα κατά τον σχεδιασμό της ανοιχτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είναι ότι όσοι γνωρίζουν σήμερα την τεχνολογία δεν είναι εξοικειωμένοι με τις θεωρίες μάθησης και την διδακτική. Ως εκ τούτου, δεν μπορούν να σχεδιάσουν επαρκή περιεχόμενα προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Αντίθετα, όσοι γνωρίζουν σε βάθος τα θέματα παιδαγωγικής και διδασκαλίας, δεν είναι εξοικειωμένοι με την τεχνολογία. Ο μόνος τρόπος που μπορεί αυτό να ξεπεραστεί είναι μέσω της συνεργασίας και της διαλογικής επικοινωνίας μεταξύ των δύο ομάδων. Η μικτή μάθηση είναι ένας σταδιακός τρόπος μύησης του διδακτικού προσωπικού στα νέα μέσα και στις νέες δυνατότητες που παρέχουν. Μέσα από την εμπειρία και τα πειράματα μπορεί να ερευνηθεί κατά πόσον αυτά τα Μέσα είναι ικανά να αντικαταστήσουν ή να υποστηρίξουν πιο παραδοσιακά εκπαιδευτικά μέσα.

Η έλλειψη εμπειρίας με τα Μέσα

Η ανάπτυξη της e-learning και της εξ αποστάσεως μάθησης απαιτεί την καλή γνώση των μέσων, κάτι όχι πάντα εύκολο να επιτευχθεί στους εκπαιδευτικούς οργανισμούς. Το διδακτικό προσωπικό δεν προτρέπει γενικά στη χρήση των μέσων και την ανάπτυξη μεθόδων ένταξης των τεχνολογιών με παιδαγωγικό τρόπο.

Η δημιουργία διδακτικού υλικού για ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί νέα πρόκληση τόσο για τους συγγραφείς ηλεκτρονικών βιβλίων, όσο και για τους εκδότες και το διδακτικό προσωπικό. Υπάρχουν νομικά θέματα που αφορούν την πνευματική ιδιοκτησία, τεχνικά θέματα, και προβλήματα συλλογής δεδομένων, κυρίως όταν πρόκειται για φωτογραφίες, βίντεο και αρχεία ήχου. Το κόστος παραγωγής των ψηφιακών μέσων είναι υψηλό, και η επαναχρησιμοποίησή του είναι κρίσιμης σημασίας αν θέλουμε να υπάρχει απόδοση στην αρχική αναγκαία επένδυσή παραγωγής μας. Η τυποποίηση φαίνεται να αποτελεί την μόνη απάντηση, δεν ανταποκρίνεται όμως στην ακαδημαϊκή παράδοση περί ελευθερίας και χειραφέτησης.

Συνοψίζοντας φαίνεται ότι η πρακτική εμπειρία υποδεικνύει ότι η μόνο η μικτή μάθηση είναι ικανή να γεφυρώσει το χάσμα τεχνολογίας και παιδαγωγικής καθώς και την παραδοσιακή και την νέα μαθησιακή προσέγγιση σε μια εκπαιδευτική διαδικασία. Η μικτή μάθηση θα αποτελέσει το μεγαλύτερο μέρος των σπουδών που θα παρέχεται στα επόμενα χρόνια και ειδικά στο τομέα της επιμόρφωσης και διαβίου μάθησης των ενηλίκων, παρότι θα πρέπει πρώτα να λυθούν πολλά προβλήματα και να αποκτηθούν πολλές δεξιότητες πριν από την ολοκληρωτική αντικατάσταση της διαλογικής επικοινωνίας με φυσική παρουσία.

5.4 Κρίσιμα Ζητήματα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών

5.4.1 Η Τηλεκπαίδευση στην Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών

Στα πλαίσια της δια βίου μάθησης καθίσταται επιτακτική η αναθεώρηση του τρόπου που είναι δυνατό να προσφέρεται η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στο μέλλον. Εξ όσων προκύπτει από σχετικές έρευνες, η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, και πολύ περισσότερο όταν ένα μέρος αυτής πραγματοποιείται με τη μορφή τηλεκπαίδευσης, πρέπει να σχεδιάζεται με περισσή φροντίδα, ώστε να μην απογοητεύει τους συμμετέχοντες, αλλά να τους ενθαρρύνει στην προσπάθεια επαγγελματικής τους ανάπτυξης.

Είναι κοινώς παραδεκτό ότι όλα τα γνωστικά αντικείμενα, δεν προσφέρονται στον ίδιο βαθμό να παρουσιαστούν στους εκπαιδευτικούς με τη χρήση τηλεκπαίδευσης. Παρ' όλα αυτά, η επιτυχία εφαρμογής της τηλεκπαίδευσης, ως ένας τρόπος παροχής επιμόρφωσης στους εκπαιδευτικούς, θα εξαρτηθεί από γενικότερους παράγοντες σχεδιασμού του ίδιου του έργου της επιμόρφωσης. Σε κυρίαρχο στοιχείο είναι απαραίτητο να αναδειχθεί η αντίληψη ότι ο εκπαιδευτικός δεν θα παραμένει παθητικός αποδέκτης διαφόρων πληροφοριακών στοιχείων, αλλά θα αντιμετωπίζεται από το σύστημα επιμόρφωσης ως υποκείμενο, φορέας και συνδιαμορφωτής της καινοτομίας που προσφέρει η επιμόρφωση.

Η δημιουργία διδακτικής ατμόσφαιρας κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης, αποτελεί συντελεστή που, κατά τους εκπαιδευτικούς, ενισχύει την αποτελεσματικότητα του προγράμματος. Μ' αυτό το σκεπτικό, η τηλεκπαίδευση επιβάλλεται ν' αντιμετωπίζεται ως ένας εναλλακτικός τρόπος στην επιμόρφωση, για την παροχή μέρους θεματικών ενοτήτων, ο οποίος δεν στοχεύει στην πλήρη αντικατάσταση του συμβατικού τρόπου επιμόρφωσης που απαιτεί φυσική παρουσία σε συγκεκριμένο χωροχρόνο. Πιθανότατα ένας συνδυασμός στη βάση ικανοποίησης κριτηρίων που υπαγορεύονται από την ομάδα διοίκησης του έργου της επιμόρφωσης, αποτελεί την ιδανικότερη σύγχρονη προσέγγιση η οποία εκμεταλλεύεται και τα πλεονεκτήματα των νέων τεχνολογιών.

Οι διαπιστώσεις αυτές οδηγούν σε μια σειρά προϋποθέσεων που θα πρέπει να καλύπτει το εκπαιδευτικό λογισμικό που χρησιμοποιείται στην ηλεκτρονική εκπαίδευση:

- Διευκόλυνση ανάπτυξης προσωπικής σχέσης μεταξύ του παροχέα και του αποδέκτη του εκπαιδευτικού προϊόντος,
- Προσφορά ιδιαίτερα προσεγμένου από κάθε άποψη εκπαιδευτικού υλικού.
- Οι ασκήσεις και οι δραστηριότητες που προτείνονται να αποβλέπουν και στην διανοητική ευχαρίστηση του εκπαιδευομένου.

- Παροχή οδηγιών για την αποδοτικότερη οργάνωση του υλικού και της μελέτης.
- Η δόμηση της επικοινωνίας να αποπνέει φιλική σχέση.
- Η διατύπωση των μηνυμάτων να γίνεται με εύληπτο τρόπο που δεν θ' αφήνει περιθώρια παρερμηνείας.
- Να ενθαρρύνεται η συζήτηση που οδηγεί στην δημιουργική ανταλλαγή απόψεων.

5.4.2 Αδυναμίες της Πολιτικής Επιμόρφωσης

Αρκετοί μελετητές αντιμετωπίζουν με ιδιαίτερο σκεπτικισμό το υφιστάμενο σύστημα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Χωρίς να μπορούμε στο στάδιο αυτό να αξιολογήσουμε τις απόψεις τους, επισημαίνουμε απλώς κάποια στοιχεία χρήσιμα για περαιτέρω προβληματισμό:

- Τα προγράμματα επιμόρφωσης στη χώρα μας σχεδιάζονται και υλοποιούνται σύμφωνα με την μια καθαρά τεχνοκρατική προσέγγιση, με αποτέλεσμα να μην αξιοποιούνται τα θετικά στοιχεία άλλων προσεγγίσεων, όπως η προσωποκεντρική και η κριτική.
- Τα νομικά κείμενα που αναφέρονται στην επιμόρφωση, όπως σχέδια νόμων, νόμοι, προεδρικά διατάγματα κλπ, συχνά δεν ανταποκρίνονται στο τι τελικά εφαρμόζεται στην πράξη, αφού ουσιαστικές νομικές προβλέψεις, όπως ο ρόλος των Πανεπιστημίων και των σχολικών μονάδων ως φορέων επιμόρφωσης, ελάχιστα αξιοποιούνται. Το θεσμικό πλαίσιο για την επιμόρφωση δεν υποστηρίζεται από σχετική επιστημονική έρευνα και συστήματα αξιολόγησης, και τις περισσότερες φορές μεταφέρει χωρίς ειδική μελέτη, δάνεια πρότυπα από το εξωτερικό, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών στη χώρα μας.
- Τα προγράμματα επιμόρφωσης δεν λαμβάνουν υπόψη τους τις αρχές της εκπαίδευσης ενηλίκων και κυρίως την εθελούσια, δηλαδή αυτοπροσδιοριζόμενη και ενεργό συμμετοχή τους στην αναγνώριση των αναγκών τους, στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση του προγράμματος. Προκρίνεται η «ακαδημαϊκή γνώση» και η σχολειοποιημένη μορφή της επιμόρφωσης με έντονα θεωρητικό χαρακτήρα. Σύμφωνα με το κυρίαρχο επιμορφωτικό μοντέλο, ο «ειδικός» προσφέρει γνώσεις και πρακτικές, άρα υπονοείται ότι κατέχει αδιαμφισβήτητες αλήθειες, γνωρίζει τις απαντήσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί και τις προσφέρει στους επιμορφούμενους.
- Από τους παραδοσιακούς φορείς επιμόρφωσης, οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί αποδέχονται ανεπιφύλακτα τα Πανεπιστήμια. Η συντριπτική πλειοψηφία τους τα θεωρεί απολύτως κατάλληλο φορέα επιμόρφωσης, πιθανόν λόγω του επιστημονικού τους κύρους και της

σχετικής αυτονομίας από την κεντρική διοίκηση. Παρά το γεγονός ότι ο κύριος κρατικός φορέας για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών είναι τα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα, λίγοι τα θεωρούν ως πολύ κατάλληλο επιμορφωτικό φορέα. Το γεγονός ότι στην πλειοψηφία τους έχουν επιμορφωθεί στα Κέντρα αυτά προσθέτει στη συγκεκριμένη διαπίστωση και κάποια αξιολογική χροιά. Νέοι θεσμοί, όπως το Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων και το Ανοιχτό Πανεπιστήμιο, κερδίζουν επίσης την εκτίμηση των εκπαιδευτικών, καθώς θεωρούνται πολύ σημαντικοί φορείς επιμόρφωσης από την πλειοψηφία.

- Από πλευράς οργάνωσης της επιμόρφωσης πολλοί εμπιστεύονται, πέρα από τους κατά παράδοση θεσμοθετημένους φορείς, και άλλους, όπως τις ενώσεις τους και την ίδια τη σχολική μονάδα. Ακόμη, πολλοί διατηρούν επιφυλάξεις για το κατά πόσο οι ίδιοι μπορούν να διαδραματίσουν τον κύριο ρόλο για την επιμόρφωσή τους. Μία ακόμη διαπίστωση είναι ότι διαφαίνεται πολύ συχνά η κριτική τους στάση, αλλά και η επιθυμία τους να μεγιστοποιηθούν τα όποια οφέλη αποκομίζουν από την επιμόρφωση.

5.5 Εξειδίκευση των Στόχων της Μελέτης

Στις ακόλουθες παραγράφους και με βάση τους προβληματισμούς για την Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, αφ ενός, και τα την Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών, αφ εταίρου, οι βασικοί στόχοι της μελέτης εξειδικεύονται και ομαδοποιούνται με σκοπό να αναδειχθούν τα κύρια ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Για κάθε επιμέρους στόχο σκιαγραφείται επίσης το πλαίσιο των προτεινόμενων λύσεων, οι οποίες στο επόμενο στάδιο της μελέτης θα εξειδικευθούν και θα συγκεκριμενοποιηθούν σε δράσεις και προδιαγραφές επιμορφωτικών προγραμμάτων

Οι ειδικοί στόχοι λοιπόν της μελέτης, είναι οι ακόλουθοι:

Αξιοποίηση της υπάρχουσας Εμπειρίας

Πρώτος στόχος θα πρέπει να είναι η αξιοποίηση της εμπειρίας από την μέχρι σήμερα ακολουθούμενη πολιτική επιμόρφωσης. Η αξιοποίηση θα γίνει μέσω:

- Της διερεύνηση και ανάδειξη των βέλτιστων παιδαγωγικών και διδακτικών πρακτικών που διαπιστώνονται σε εκπαιδευτικά συστήματα χωρών της ευρωπαϊκής ένωσης αλλά σε προσπάθειες φορέων της ελληνικής εκπαίδευσης
- Της εξέταση απόψεων όλων των φορέων που εμπλέκονται σήμερα στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, και που αφορούν μεθόδους,

προβλήματα, προτεραιότητες, πρωτοβουλίες που θα πρέπει να αναληφθούν

- Την συγκέντρωση, επεξεργασία και αξιολόγηση στοιχείων από την υλοποίηση έργων και προγραμμάτων και ιδιαίτερα σχετικών έργων του Γ' ΚΠΣ που υλοποιήθηκαν και μπορούν να αξιοποιηθούν ως βάση αναφοράς για τις πρακτικές πλευρές της υλοποίησης (κόστος, χρονοδιαγράμματα, αποδοτικότητα κλπ). Επίσης, ανάλυση διαθέσιμων στοιχείων (εκθέσεις, στατιστικά κλπ) που αφορούν την αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων κλασικών προγραμμάτων επιμόρφωσης
- Αξιοποίησης της εμπειρίας φορέων της εκπαιδευτικής κοινότητας που έχουν ήδη υλοποιήσει προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε τομείς πέραν της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, όπως για παράδειγμα πανεπιστήμια ιδρύματα που εφαρμόζουν συστήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στους φοιτητές τους

Ρεαλισμός των Προτάσεων

Κοινή αντίληψη της ομάδας έργου είναι ότι η επιτυχία της μελέτης δεν συνίσταται τόσο στην ανάπτυξη ενός θεωρητικού σχήματος και μοντέλου, όσο επιστημονικό και πλήρες και αν είναι, αλλά στη διαμόρφωση ενός πρακτικού πλαισίου εφαρμογής της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην επιμόρφωση.

Ο στόχος αυτός οδηγεί:

- Στην προσεκτική εξέταση των αντίστοιχων προσπαθειών υλοποίησης έργων και μελετών που υλοποιήθηκαν στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ και της Κοινωνίας της Πληροφορίας και στον εντοπισμό των παραγόντων που μπορεί να επηρέασαν αρνητικά την επιτυχία τους
- Στην διαμόρφωση προτάσεων που μπορούν να υλοποιηθούν με τους δεδομένους οργανωτικούς περιορισμούς και τα όποια υφιστάμενα προβλήματα διαθεσιμότητας οικονομικών, ανθρώπινων και τεχνολογικών πόρων και υποδομών

Υιοθέτηση της κατάλληλων τεχνολογικών λύσεων

Καθώς στην Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωση τα θέματα της τεχνολογίας έχουν ιδιαίτερη σημασία, ειδικό στόχο της μελέτης αποτελεί η επιλογή της κατάλληλης και πρόσφορης τεχνολογίας για την υλοποίηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων.

Τα κριτήρια για την επιλογή των κατάλληλων μέσων και τεχνολογιών θα πρέπει να είναι:

- Εργαλεία και μέθοδοι που είναι δοκιμασμένα στην πράξη

- Καθορισμός αυστηρών προδιαγραφών για τις υιοθετούμενες τεχνολογίες ώστε να εξασφαλίζεται ανταπόκριση στις σημερινές ανάγκες αλλά και συμβατότητα με τις αναμενόμενες μελλοντικές εξελίξεις
- Ανταπόκριση στους τεχνολογικούς περιορισμούς που υπάρχουν, όπως για παράδειγμα η σχετικά περιορισμένη δυνατότητα ευρυζωνικής πρόσβασης, ειδικά σε απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα περιοχές της Ελλάδας και οι υφιστάμενες υποδομές πληροφορικής των φορέων που θα αναπτύξουν και θα παρέχουν τα προγράμματα
- Ύπαρξη ένας αξιόπιστου μηχανισμού και διαδικασίας περιοδικής αναθεώρησης της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας, ώστε να είναι δυνατή ή άμεση αξιοποίηση εξελίξεων και νέων δυνατοτήτων που διαρκώς προκύπτουν λόγω της αλματώδους τεχνικής εξέλιξης

Δυνατότητα Άμεσης Υλοποίησης

Σημαντικός στόχος εκτιμάται ότι πρέπει να είναι η διαμόρφωση επιμορφωτικών προγραμμάτων τα οποία να μπορούν να υλοποιηθούν σε άμεσο χρονικό ορίζοντα.

Για το λόγο αυτό:

- Η επιλογή θεματολογίας των προτεινόμενων κύκλων επιμόρφωσης θα είναι συμβατή με τα υφιστάμενα προγράμματα επιμόρφωσης
- Θα ληφθεί μέριμνα για αξιοποίηση του επιμορφωτικού υλικού που ήδη υπάρχει και χρησιμοποιείται στα κλασσικά προγράμματα επιμόρφωσης
- Θα δοθεί προτεραιότητα σε επιμορφωτικά προγράμματα που δεν έχουν μεγάλο κόστος υλοποίησης

Εξοικείωση Εκπαιδευτών με τα Νέα Μέσα

Κρίσιμος παράγοντας για την επιτυχία της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης εκτιμάται ότι είναι η εξοικείωση των εκπαιδευτών με τις νέες μεθόδους και τεχνικές. Με τον τόπο αυτό θα είναι σε θέση να επιλέξουν και διαμορφώσουν το απαραίτητο εκπαιδευτικό υλικό με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο αλλά και θα μπορούν να υποστηρίξουν επαρκώς τους εκπαιδευόμενους. Για το λόγο αυτό θεωρείται σημαντικό:

- Η διαμόρφωση ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων που θα απευθύνονται στους εκπαιδευτές και θα τους εξοικειώνουν με τα μέσα, τις τεχνολογίες αλλά κυρίως τις σύγχρονες παιδαγωγικές και διδακτικές αντιλήψεις και πρακτικές για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση

- Η δημιουργία μικτών ειδικών ομάδων εργασίας που θα απαρτίζονται από στελέχη, αφ ενός έμπειρα στο παιδαγωγικό τομέα της επιμόρφωσης και, αφ εταίρου, εξειδικευμένα στις σύγχρονες τεχνολογίες και μέσα. Οι ομάδες αυτές θα είναι σε θέση να διαμορφώσουν σε συνεργασία εκπαιδευτικό υλικό που θα ανταποκρίνεται τόσο στις παιδαγωγικές όσο και τις τεχνολογικές απαιτήσεις
- Εκπαίδευση των εκπαιδευτών σε τεχνικά θέματα και πλευρές της διαχείρισης των προγραμμάτων, έτσι ώστε να μπορούν και αυτοί με τη σειρά τους να υποστηρίξουν τους εκπαιδευόμενους σε πρακτικά και διαχειριστικά θέματα

Σταδιακή Εξοικείωση των Εκπαιδευόμενων

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η φυσιολογική και όχι πάντα συνειδητή «αντίσταση» των εκπαιδευόμενων στις νέες μεθόδους, πρακτικές και αντιλήψεις που επιβάλλει η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, αποτελούν συχνά βασικό παράγοντα αποτυχίας των προγραμμάτων. Στόχος λοιπόν είναι να ληφθεί μέριμνα ώστε οι εκπαιδευόμενοι να εισαχθούν σταδιακά και ομαλά στο νέο αυτό σύστημα. Για το λόγο αυτό θεωρείται σημαντική η διαμόρφωση εισαγωγικών κύκλων μαθημάτων που θα εστιάζουν:

- Στην απλή χρήση των νέων μέσων και εργαλείων, όπως η διαχείριση κειμένου και εικόνας, η απόθεση και ανάκτηση αρχείων, η πλοήγηση στο διαδίκτυο και η αναζήτηση πηγών και πληροφοριών
- Στην ενίσχυση και ανάδειξη της κοινωνικής και συνεργατικής πλευράς της τεχνολογίας με την ενθάρρυνση δραστηριοτήτων, όπως οι ομάδες συζήτησης και διαλόγου, οι δημοσκοπήσεις, η υποβολή και άμεση ανταπόκριση σε ερωτήματα που αφορούν την ίδια τη διαδικασία επιμόρφωσης κλπ
- Στην παιδαγωγική και διδακτική πλευρά και μεθόδους της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της χρήσης του διαδικτύου κλπ
- Στην ανάπτυξη παραλλαγών του ίδιου προγράμματος που θα απευθύνεται σε κατηγορίες εκπαιδευόμενων ανάλογα με το βαθμό εξοικείωσής τους με τη τεχνολογία

Πρώθηση μικτών προγραμμάτων

Σημαντικός επίσης παράγοντας για την σταδιακή εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με το μέσο, αποτελεί η πρώθηση, όπου αυτό είναι δυνατό, μικτών προγραμμάτων που θα περιλαμβάνουν τόσο φυσική, πρόσωπο με πρόσωπο, όσο και εξ αποστάσεως διδασκαλία. Για το λόγο αυτό θα πρέπει:

- Να υπάρξει σταδιακή εισαγωγή στοιχείων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα κλασσικά επιμορφωτικά σεμινάρια που υλοποιούνται σήμερα. Στην απλούστερη περίπτωση θα μπορούσε αυτό να γίνει με την ευρεία διάθεση του εκπαιδευτικού και υποστηρικτικού υλικού με ηλεκτρονικά μέσα, ώστε οι εκπαιδευόμενοι να παρακινούνται να τα γνωρίσουν και αξιοποιήσουν
- Η ολοκλήρωση των κλασσικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων να περιλαμβάνει μια συνέχιση ηλεκτρονικής επικοινωνίας, συζητήσεων και ανταλλαγής απόψεων, τη δημιουργία δηλαδή μιας στοιχειώδους ηλεκτρονικής κοινότητας γύρω από το κάθε αντικείμενο επιμόρφωσης
- Ακόμα και τα πλήρη ηλεκτρονικά προγράμματα, να περιλαμβάνουν ένα μικρό ποσοστό προσωπικής επαφής, στην έναρξη ή την μέση του κύκλου, ώστε να αναπτύσσεται μεγαλύτερη εμπιστοσύνη μεταξύ εκπαιδευόμενων και εκπαιδευτών

Εισαγωγή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε όλο το φάσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Καθώς τα στοιχεία δείχνουν ότι η εξ αποστάσεως μάθηση θα αποτελέσει σε βάθος χρόνου μια πολύ ισχυρή τάση, θα πρέπει να υπάρξει το στόχος της σταδιακής εισαγωγής της σε όλο το φάσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αυτό μπορεί να υλοποιηθεί μέσω:

- Οργάνωσης προγραμμάτων που θα βοηθούν τους εκπαιδευτικούς να αξιοποιήσουν την τεχνολογία στις ίδιες τους τις τάξεις, και να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία, αναπτύσσοντας οι ίδιοι μικρά στοιχειώδη «ηλεκτρονικά μαθήματα». Τέτοιοι είδους απλά μαθήματα θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν απλές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όπως ηλεκτρονική συμπλήρωση quiz, οι συνεργατικές εργασίες, παιχνίδια κλπ, τα οποία θα μπορούσαν να βρουν ανταπόκριση στην σχολικά αίθουσα
- Οργάνωση κύκλων προγραμμάτων που θα έχουν αντικείμενο τις διοικητικές και διαχειριστικές πλευρές της εκπαιδευτικής διαδικασίας και μαθήματα που θα αφορούν έννοιες, όπως, η διοίκηση της σχολικής μονάδας, η βέλτιστη διαχείριση πόρων, η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και της σχολικής μονάδα κλπ
- Αντίστοιχα προγράμματα θα πρέπει να αναπτυχθούν και να απευθύνονται στο διοικητικό προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας και των περιφερειακών διευθύνσεων και γραφείων εκπαίδευσης, και τους σχολικούς συμβούλους.

Διαμόρφωση ολοκληρωμένου οργανωτικού πλαισίου

Στόχος των προτάσεων της μελέτης θα πρέπει επίσης να είναι η προώθηση ενός επιμορφωτικού δικτύου που θα συντονίζει συστηματικά τη εξ αποστάσεως επιμόρφωση σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Το οργανωτικό αυτό σχήμα θα έχει την γενική επίβλεψη της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης, θα ελέγχει την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των προγραμμάτων αλλά και θα καθορίζει τις επιλογές περαιτέρω εξέλιξης. Ο μηχανισμός θα πρέπει να καθορίζει τους ρόλους όλων των εμπλεκόμενων στο θέμα της επιμόρφωσης φορέων αλλά και να ορίζει μια σαφή διαδικασία και σε βάθος χρόνου διαδικασία επιλογής και ανάπτυξης των απαραίτητων επιμορφωτικών προγραμμάτων

Αξιολόγηση των προγραμμάτων με όρους ολικής ποιότητας

Κάθε καινοτομία που εισάγεται στο εκπαιδευτικό σύστημα είναι δεδομένο ότι θα αντιμετωπίσει προβλήματα εφαρμογής, τα οποία δεν είναι δυνατό να εντοπιστούν εκ των πρότερων. Για το λόγο αυτό είναι σημαντικό να δομηθούν τα προγράμματα με τρόπο που να διασφαλίζει την ύπαρξη σημείων ελέγχου, τη περιοδικής ανασκόπησης και αξιολόγησης και τον ανασχεδιασμό των προγραμμάτων. Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να προβλεφθούν:

- Υλοποίηση πιλοτικών προγραμμάτων με περιορισμένο αριθμό συμμετεχόντων για κάθε επιμορφωτικό αντικείμενο πριν την διάθεσή του στο ευρύτερο κοινό
- Ύπαρξη αυστηρής διαδικασίας αξιολόγησης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων τόσο από τους ίδιους τους εκπαιδευόμενους όσο και τους εκπαιδευτές στα πρότυπα ενός συστήματος διασφάλισης ποιότητας και με βάση συγκεκριμένους δείκτες που θα έχουν στοχοθετηθεί κατάλληλα

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Rikke Schultz - (2006) -'Εριδες και συμβιβασμοί μεταξύ τεχνολογίας και παιδαγωγικής στην εκπαίδευση ενηλίκων - η πραγματικότητα και το όραμα)-, Associate Professor, CVU Fyn – Centre for Higher Education Funen ανδ Lone Guldbrandt Tønnesen, Professor, CVU Fyn – Centre for Higher Education Funen
- Policy Paper of the European ODL Liaison Committee approved by the Member Networks- (2004)- Distance Learning and e-Learning in European Policy and Practice: the Vision and the Reality
- Leão Ramos Ferreira Neto, Pedro and Amaral, Margarida (2007). CAAD and e-learning: a blended approach
- Bang, J. (2006), 'eLearning reconsidered. Have e-learning and virtual universities met the expectations'?
- Barroso, J. M. (2005), Creating a Europe of Opportunities, March,
- Bates, A. W. (2005), Technology, e-learning and Distance Education, Routledge, London.
- EARLALL (2005), The Regional Dimension of the EU eLearning Agenda,
- European Commission (2000), eEurope: An Information Society for All: Progress Report, for the Special
- European Council on Employment, 23 and 24 March, Lisbon, available at:
- European ODL Liaison Committee (EODL, 2006), Learning Innovation for the Adapted Lisbon Agenda,
- Policy Paper, 3 May 2006, available at: www.odl-liaison.org.
- Foot, G. and Finch, D. (2001), A Report on E-learning and Implications for post-16 Education
- Jarvis P., (2004), «Συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση - Θεωρία και πράξη»,
- Κυνηγός Χ., (2002), «Νέες πρακτικές με νέα εργαλεία στη τάξη: Κατάρτιση επιμορφωτών για τη δημιουργία κοινοτήτων αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών στο σχολείο»
- Μιχαηλίδης Π., (2000), «Το Διαδίκτυο ως μια προσιτή μέθοδος επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών», Πληροφορική και Εκπαίδευση, Πρακτικά Συνεδρίου,

6 Μεθοδολογία Υλοποίησης

6.1 Εισαγωγή

Η μεθοδολογία υλοποίησης της Μελέτης Για Την Ανάπτυξη Προγραμμάτων Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωσης αναλύεται σε δύο επίπεδα:

Το πρώτο αφορά την αντίληψη μας για τη διαχείριση του έργου και την περιγραφή της μεθοδολογίας οργάνωσης και υλοποίησης της Μελέτης. Η παρουσίαση της γενικής αυτής μεθοδολογίας διοίκησης έχει σκοπό να τεκμηριώσει τη διασφάλιση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του έργου.

Στη συνέχεια, σε δεύτερο επίπεδο, γίνεται η ανάλυση του έργου σε συγκεκριμένες φάσεις και ενέργειες υλοποίησης, και ορίζονται οι προδιαγραφές και το περιεχόμενο των επιμέρους εσωτερικών παραδοτέων και της Τελικής Μελέτης.

6.2 Γενική Μεθοδολογία Υλοποίησης και Διοίκησης του Έργου

Η μεθοδολογία που ακολουθείται για την υλοποίηση του έργου, διακρίνεται από την επιστημονικότητά της και είναι σαφώς καθορισμένη και καταγεγραμμένη στο πλαίσιο του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας ISO 9001 που εφαρμόζεται.

Η μεθοδολογία υπακούει στις κοινά αποδεκτές αρχές της Διοίκησης Έργου (Project Management), και έχει τα ακόλουθα κύρια χαρακτηριστικά:

- Το έργο πριν την έναρξή του αποσαφηνίζεται και οριοθετείται στο πλαίσιο μίας δομημένης διαδικασίας
- Τα μέλη της ομάδας έργου αναλαμβάνουν σαφείς, διακριτούς και συμπληρωματικούς ρόλους ώστε να αποφεύγονται επικαλύψεις ή κενά αρμοδιοτήτων
- Η ομάδα έργου ενδυναμώνεται και ενισχύεται συνεχώς ώστε να αποδίδει στο μέγιστο βαθμό και να βελτιώνει το έργο
- Η ομάδα έργου βρίσκεται σε τακτική επικοινωνία και γίνεται περιοδική ανάλυση των παρουσιαζόμενων κινδύνων, προβλημάτων και νέων δεδομένων που μπορεί να οδηγήσουν στην έγκαιρη αναθεώρηση του σχεδιασμού και την επανεκτίμηση των προδιαγραφών.

Στο πλαίσιο αυτό, οι βασικές αξίες που υιοθετούνται για τον τρόπο εργασίας είναι οι ακόλουθες:

- Όραμα και μακροπρόθεσμη στοχοθέτηση
- Σεβασμός του πελάτη και αντιμετώπιση όλων των εμπλεκόμενων ως συνεργατών, ανεξαρτήτως του φορέα στον οποίο ανήκουν και του ρόλου που έχουν
- Αξιοπιστία, επικοινωνία, ηθική, ομαδικότητα
- Καινοτομία και δημιουργικότητα
- Διαρκής εκπαίδευση και ενδυνάμωση της ομάδας
- Συνεχής μέτρηση της απόδοσης και βελτίωση

Η ακολουθούμενη διαδικασία διοίκησης του έργου, πέραν του ελέγχου του κόστους και του χρόνου που επιτυγχάνει, έχει επίσης μια σειρά από μακρόπνοες και ουσιαστικές ωφέλειες για το πελάτη:

- Δυνατές σχέσεις συνεργασίας
- Υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας
- Επίτευξη του βέλτιστου αποτελέσματος στο βέλτιστο χρόνο και με τους βέλτιστους πόρους, τόσο της ομάδας όσο και του πελάτη
- Ευελιξία και άμεση προσαρμογή στις απαιτήσεις του
- Μεταφορά τεχνογνωσίας και ενδυνάμωσή του

Η ακολουθούμενη μεθοδολογία προβλέπει την ανάπτυξη κάθε έργου σε πέντε βασικά στάδια:

Αποσαφήνιση των απαιτήσεων:

Καθορίζονται και συμφωνούνται το πλαίσιο υλοποίησης, οι περιορισμοί, οι απαιτήσεις και οι γενικοί στόχοι του έργου

Σχεδιασμός:

Σχεδιάζονται αναλυτικά οι φάσεις και ενέργειες υλοποίησης, αποδίδονται υπευθυνότητες στην ομάδα έργου, διαμορφώνεται αναλυτικό χρονοδιάγραμμα και πραγματοποιείται ανάλυση των κινδύνων και του τρόπου αντιμετώπισής τους

Υλοποίηση:

Υλοποιείται ο σχεδιασμός του έργου, παράγονται και ελέγχονται τα ενδιάμεσα παραδοτέα του, ανασκοπείται η πορεία του έργου μέσω δεικτών και πραγματοποιούνται οι απαιτούμενες τροποποιήσεις.

Κλείσιμο:

Παρουσιάζεται και παραδίδεται το συνολικό έργο, ελέγχεται από τον πελάτη, οριστικοποιείται και παραλαμβάνεται.

Αξιολόγηση:

Αξιολογείται το έργο ως προς τα προηγούμενα στάδια, αλλά και ως προς την επίπτωσή του στην ομάδα έργου.

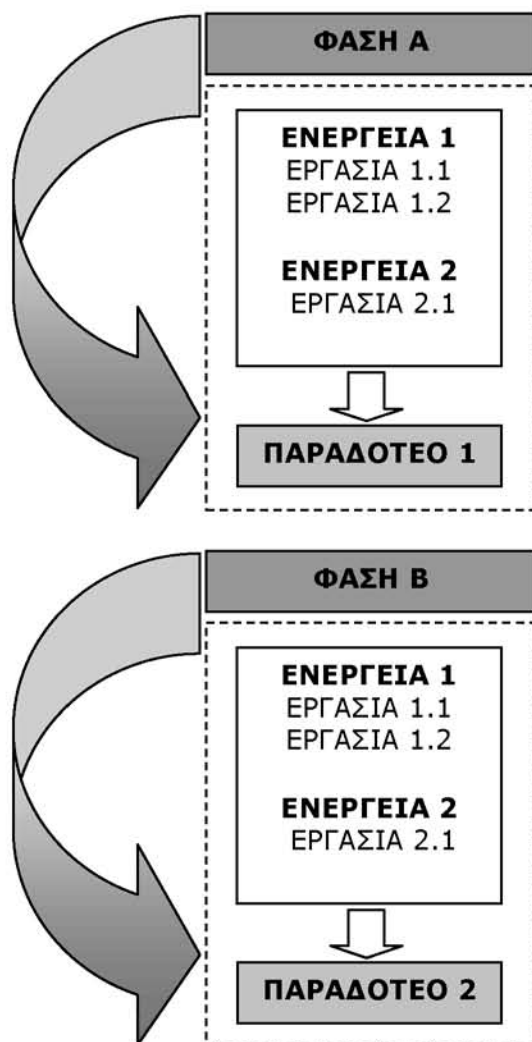
Επισημαίνεται ότι βασική ενέργεια που λαμβάνει χώρα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου αποτελεί η Διαχείριση Κινδύνων (Risk Management) που έχει ως στόχο την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων που είναι πιθανό να ανακύψουν για ποικίλους λόγους.

Εικόνα 9. Κύρια Διαδικασία Υλοποίησης του Έργου

Τα πέντε ανωτέρω στάδια συνθέτουν την Κύρια Διαδικασία της Διαχείρισης Έργου ενώ καθένα από αυτά αποτελεί υπο-διαδικασία με σαφώς ορισμένους υπευθύνους και οντότητες (inputs – outputs)

Κατά το πρώτο στάδιο της διαδικασίας του **σχεδιασμού**, το έργο διαιρείται σε διακριτές φάσεις (Φ), οι οποίες με τη σειρά τους αναλύονται σε επιμέρους ενέργειες (Α). Οι ενέργειες καταλήγουν σε εσωτερικά ή εξωτερικά παραδοτέα, τα οποία αποτελούν και ορόσημα για την πορεία του έργου (Μ). Επιπλέον, όταν αυτό κριθεί απαραίτητο λόγω της σύνθετης φύσης ή της κρισιμότητας, κάθε επιμέρους ενέργεια αναλύεται σε Εργασίες, ώστε να είναι δυνατή η αναλυτική παρακολούθηση της υλοποίησης.

Εικόνα 10. Ανάλυση Φάσεων

Η διαίρεση του έργου σε επιμέρους φάσεις, ενέργειες και εργασίες έχει τα εξής πλεονεκτήματα:

- Επιτρέπει την ορθολογικότερη κατανομή των εργασιών και των πόρων που διατίθενται για το συγκεκριμένο έργο
- Επιτρέπει τη συμμετοχή του πελάτη σε όλες τις φάσεις εξέλιξης του έργου και βοηθά στην αποτελεσματικότερη διαχείριση και διοίκησή του.
- Επιτρέπει την καλύτερη πληροφόρηση όλης της ομάδας έργου και του πελάτη σχετικά με την πορεία και τα αναμενόμενα αποτελέσματα
- Κάθε ενδιάμεσο παραδοτέο εγκρίνεται από τα αρμόδια όργανα του πελάτη έτσι, ώστε η οποιαδήποτε συμμετοχή του στα επόμενα στάδια να έχει την πλήρη αποδοχή
- Επιτρέπει τη διόρθωση και αναπροσαρμογή των αποτελεσμάτων στον κατάλληλο χρόνο, έτσι ώστε τυχόν παρανοήσεις ή λάθη να μην επηρεάζουν το σύνολο του αποτελέσματος

Το στάδιο του **κλεισίματος του έργου** περιλαμβάνει τις διαδικασίες προσωρινής και οριστικής παραλαβής του έργου από το αρμόδιο όργανο του πελάτη και περιλαμβάνει όλες τις προσαρμογές και οριστικοποιήσεις που πιθανόν απαιτηθούν. Η μεθοδολογία υλοποίησης και παρακολούθησης του έργου, καθώς και η εμπλοκή του πελάτη σε όλα τα στάδιά του έχει βεβαίως ως στόχο την ελαχιστοποίηση του χρόνου παραλαβής και την εξ αρχής παράδοση ενός αξιόπιστου και σύμφωνου με τις προδιαγεγραμμένες απαιτήσεις αποτελέσματος

Τέλος, κατά το στάδιο της **αξιολόγησης του έργου**, διενεργείται η ανασκόπηση από τον Σύμβουλο ως προς την τήρηση βασικών παραμέτρων / χαρακτηριστικών του έργου (κόστος, χρόνος, ποιότητα, συνεργασία, επικοινωνία) καθώς και μέτρηση του βαθμού ικανοποίησης του πελάτη από τις υπηρεσίες που του παρασχέθηκαν.

Όπως και η αποσαφήνιση των απαιτήσεων έτσι και η μέτρηση της ικανοποίησης του πελάτη αποτελεί βασικό συστατικό στοιχείο της διοίκησης του έργου, δεδομένου ότι αφενός αποτελεί στοιχείο διαρκούς βελτίωσης των παρεχόμενων προς τους πελάτες υπηρεσιών, ενώ αφετέρου ευνοεί τον εντοπισμό των προσδοκιών του πελάτη και δημιουργεί το υπόβαθρο για σταθερές σχέσεις διαρκούς και αποτελεσματικής συνεργασίας.

6.3 Ανάλυση Μεθοδολογίας Υλοποίησης

Καθώς το έργο βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη, κρίνεται για λόγους συνοχής του παραδοτέου χρήσιμο να παραληφθεί η ανάλυση των πρώτων φάσεων της μελέτης που αφορούν το σχεδιασμό υλοποίησης, την εξειδίκευση των

στόχων και το καθορισμό των προδιαγραφών των παραδοτέων, και η ανάλυση να επικεντρωθεί στις υπολειπόμενες φάσεις της μελέτης.

Οι φάσεις αυτές, Καταγραφή και Αξιολόγηση Παρούσας Κατάστασης, Διαμόρφωση Μοντέλου Εξ Αποστάσεως Επιμόρφωσης και Εξειδίκευση Προγραμμάτων έχουν αναλυτικά ως εξής:

6.3.1 Καταγραφή Παρούσας Κατάστασης

Η πρώτη φάση έχει στόχο να εξετάσει και αποσαφηνίσει την υφιστάμενη κατάσταση σε θέματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών αλλά και παροχής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η υλοποίηση της φάσης περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες

Αποσαφήνιση του Πλαισίου

Αντικείμενο της ενέργειας είναι η αποσαφήνιση του νομοθετικού και λοιπού κανονιστικού πλαισίου που διέπει τα θέματα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών και προσδιορίζει τους δυνατούς τρόπους ανάπτυξης και υλοποίησης προγράμματα εξ αποστάσεως επιμόρφωσης.

Ειδική εστίαση θα υπάρχει σε θέματα αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων ώστε οι προτάσεις της μελέτης να μην αντιμετωπίσουν πρακτικά προβλήματα υλοποίησης.

Με τον ίδιο τρόπο θα εξεταστεί το υφιστάμενο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με έμφαση σε ειδικά θέματα όπως πιστοποίηση, περιορισμοί και πνευματικά δικαιώματα χρήσης του ηλεκτρονικού υλικού και λογισμικού κλπ

Εξέταση Εμπλεκόμενων Φορέων

Στο πλαίσιο της ενέργειας θα γίνει ανάλυση του τρόπου λειτουργίας, οργανωτικής δομής, πολιτικής και πρακτικών των εμπλεκόμενων σε θέματα επιμόρφωσης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης φορέων.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε θέματα εμπειρίας από την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και διαθεσιμότητα τεχνολογικών υποδομών, ώστε να αξιοποιηθούν καταλλήλως στη διαμόρφωση των προτάσεων

Προετοιμασία Δομημένων Ερωτηματολογίων προς του Φορείς

Καθώς τα χρονικά περιθώρια για την υλοποίηση της μελέτης είναι πολύ στενά, εκτιμάται ότι είναι απαραίτητη η χρησιμοποίηση δομημένων ερωτηματολογίων για τη συγκέντρωση και καταγραφή των απόψεων και προτάσεων των φορέων.

Τα ερωτηματολόγια θα σχεδιασθούν ώστε να ανταποκρίνονται στον ιδιαίτερο ρόλο του κάθε φορέα αλλά και την εμπειρία του στο υπό εξέταση αντικείμενο.

Για το λόγο αυτό θα υπάρχουν ερωτηματολόγια γενικά αλλά και εξειδικευμένα σε κάθε ζήτημα της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης, ώστε να μπορούν οι απαντήσεις να επεξεργασθούν και αξιοποιηθούν κατάλληλα

Ενδεικτικά, θα υπάρχουν ενότητες ερωτηματολογίων σχετικά:

- Με την εμπειρία του φορέα σε προγράμματα επιμόρφωσης ή την αξιολόγηση αυτών
- Με την εμπειρία του φορέα σε προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και την αξιολόγηση αυτών
- Με την εμπειρία σε θέματα υλοποίησης έργων των προγραμμάτων της ευρωπαϊκής ένωσης
- Με την στελέχωση του φορέα
- Με τις υφιστάμενες τεχνολογικές υποδομές
- Με το διαθέσιμο εκπαιδευτικό υλικό
- Με την αξιολόγηση του γενικότερου συστήματος επιμόρφωσης και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα
- Με προτάσεις για θεματολογία, τους εκπαιδευτές, τους εκπαιδευόμενους, τις ειδικές ομάδες και οτιδήποτε άλλο κριθεί χρήσιμο για τους στόχους της μελέτης.

Αποστολή Δομημένων Ερωτηματολογίων

Αντικείμενο της ενέργειας αποτελεί το διαχειριστικό θέμα της ενημέρωσης των εμπλεκόμενων φορέων για την μελέτη, του εντοπισμού των αρμοδίων για την συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, της αποστολής και της συγκέντρωσης των απαντήσεων.

Σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης της ενέργειας, θα ληφθεί μέριμνα για να υπάρχει συνεχής επικοινωνία με σκοπό παροχή διευκρινίσεων και υποστήριξης στη συμπλήρωση και αποστολή των ερωτηματολογίων

Συνεντεύξεις με Στελέχη

Παράλληλα με τη διακίνηση των ερωτηματολογίων, θα ζητηθούν απ' ευθείας συναντήσεις με εκπροσώπους και στελέχη φορέων που έχουν κρίσιμο ρόλο στη επιμόρφωση, όπως του Υπουργείου Παιδείας, του Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών, του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και οποιουδήποτε άλλου φορέα

επιθυμεί ή κριθεί ότι είναι απαραίτητη η ουσιαστική και σε εύρος κατάθεση των απόψεών του.

Επεξεργασία Ερωτηματολογίων και Συνεντεύξεων

Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια καθώς και τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων θα γίνουν αντικείμενο ανάλυσης και αν χρειαστεί στατιστικής επεξεργασίας, ώστε να εντοπισθούν τα κρίσιμα θέματα και ζητήματα που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για το σχεδιασμό του προγράμματος

Συγκέντρωση Υποστηρικτικού Υλικού

Καθ όλη τη διάρκεια της πρώτης φάσης, θα υπάρξει αναζήτηση υποστηρικτικού υλικού και ειδικότερα μελέτες, άρθρα, απόψεις και πρακτικές για όλα τα ζητήματα που αφορούν της εξ αποστάσεως επιμόρφωση.

Ενδεικτικά η αναζήτηση θα αφορά τα ζητήματα παιδαγωγικής, διδακτικής, τεχνολογίας, μεθοδολογίας, εμπειρία υλοποίησης προγραμμάτων, αξιολόγησης προγραμμάτων, κόστους ανάπτυξης και υλοποίησης, στρατηγικής και πολιτικών.

Πέραν των κλασικών μεθόδων αναζήτησης σε ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες και δικτυακούς τόπους που σχετίζονται με την Εκπαίδευση (Ευρωπαϊκή Ένωση, Eurydice, elearningEurora κλπ), αυτή θα επεκταθεί και στους δικτυακούς τόπους ενεργών ηλεκτρονικών κοινοτήτων που σχετίζονται με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

6.3.2 Αξιολόγηση Παρούσας Κατάστασης

Η αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης βάσει των στοιχείων και δεδομένων που συγκεντρώθηκαν και αναλύθηκαν κατά την προηγούμενη φάση, αποσκοπεί στον εντοπισμό των δυνατοτήτων και ευκαιριών που μπορούν να αξιοποιηθούν στη διαμόρφωση των προτάσεων αλλά και την έγκαιρη επισήμανση των αδυναμιών και κινδύνων που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Η αξιολόγηση θα γίνει με βάση τη μεθοδολογία της SWOT ανάλυσης, η οποία μέσω της ανάλυσης του εσωτερικού περιβάλλοντος ενός παράγοντα, εντοπίζει τις εγγενείς δυνάμεις και αδυναμίες του, ενώ μέσω της συγκριτικής ανάλυσης του εξωτερικού περιβάλλοντος του, επισημαίνει τις ευκαιρίες και απειλές πιθανών μελλοντικών εξελίξεων.

Η SWOT ανάλυση θα επικεντρώσει στους ακόλουθους κρίσιμους για τη διαμόρφωση των προτάσεων της μελέτης:

Αξιολόγηση της Παρεχόμενης Επιμόρφωσης

Εντοπισμός των δυνατών / αδύνατων σημείων και των ευκαιριών / απειλών στο σύστημα της παρεχόμενης επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών

Αξιολόγηση των Παρεχόμενης Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

Εντοπισμός των δυνατών / αδύνατων σημείων και των ευκαιριών / απειλών στο σύστημα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Αξιολόγηση των Τεχνολογιών και Μέσων

Εντοπισμός των δυνατών / αδύνατων σημείων και των ευκαιριών / απειλών του τομέα της τεχνολογίας η οποία χρησιμοποιείται σήμερα σε διεθνές επίπεδο για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Αξιολόγηση Πρακτικών και Μεθόδων

Εντοπισμός των δυνατών / αδύνατων σημείων και των ευκαιριών / απειλών που διαμορφώνονται σε θέματα που αφορούν της μεθόδους παιδαγωγικής και διδακτικής προσέγγισης της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης και γενικά την παροχή εκπαίδευσης

6.3.3 Διαμόρφωση Προτεινόμενου Μοντέλου

Με βάση την αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης, στη φάση αυτή του έργου θα γίνει ο σχεδιασμός του απαραίτητου πλαισίου που θα διασφαλίζει σε βάθος χρόνου τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, και μέσω αυτού την επιτυχημένη εφαρμογή των συγκεκριμένων επιμορφωτικών προγραμμάτων. Ειδικότερα, η προτάσεις θα επικεντρωθούν στη:

Διαμόρφωση Οργανωτικού Μοντέλου

Ποιος πρέπει και μπορεί να είναι ο ρόλος των διαφόρων επιμέρους φορέων και ποιος ο προτεινόμενος τρόπος συνεργασίας και συντονισμού τους. Επίσης, ποιοι μηχανισμοί σχεδιασμού, ανάπτυξης, υλοποίησης, και αναθεώρησης των εξ αποστάσεως επιμορφωτικών προγραμμάτων θα πρέπει να λειτουργήσουν

Διαμόρφωση Τεχνολογικού Πλαισίου

Ποιες είναι υπό τις παρούσες συνθήκες οι τεχνικές λύσεις και προδιαγραφές σε θέματα εξοπλισμού, λογισμικού, τηλεπικοινωνιών και εκπαιδευτικού υλικού που κρίνονται απαραίτητες για την επιτυχία των προγραμμάτων. Ποιες είναι οι αναδυόμενες τεχνολογίες που μπορούν να υιοθετηθούν στο άμεσο μέλλον για την υλοποίηση των προγραμμάτων

Διαμόρφωση Θεματολογίας Κύκλων Επιμόρφωσης

Ποιοι είναι οι ευρύτεροι θεματικοί κύκλοι προγραμμάτων επιμόρφωσης που θα πρέπει να υλοποιηθούν και πως αξιολογείται η προτεραιότητα τους με

βάση τις ανάγκες του εκπαιδευτικού συστήματος, τις υφιστάμενες υποδομές, την ετοιμότητα των φορέων και την ωρίμανση των συνθηκών.

Επίσης, σε ποιες ειδικές κατηγορίες εκπαιδευόμενων θα πρέπει οι κύκλοι επιμόρφωσης να απευθύνονται κατά προτεραιότητα με βάση τις διαπιστωμένες ανάγκες

Διαμόρφωση Δομής Προγραμμάτων

Ποιος είναι ο τρόπος που θα πρέπει να αναπτύσσεται ένα πρότυπο πρόγραμμα εξ αποστάσεως επιμόρφωσης, τι είδους εκπαιδευτικές δραστηριότητες θα πρέπει να περιλαμβάνει και ποιες διαδικασίες αξιολόγησης και αναθεώρησης θα πρέπει να ενσωματώνει ώστε να καθίσταται αποδοτικό

6.3.4 Εξειδίκευση Προτάσεων

Αντικείμενο της τελικής φάσης της μελέτης είναι η εξειδίκευση των προτάσεων, βάσει των προτεινόμενων μοντέλων διαχείρισης της εξ αποστάσεως επιμορφωτικής διαδικασίας, και η ανάλυση των βασικών χαρακτηριστικών του κάθε επιμέρους προγράμματος όλων των προτεινόμενων θεματικών

Προδιαγραφές Προτεινόμενων Προγραμμάτων

Για κάθε ένα από τα προτεινόμενα προγράμματα, και ανάλογα βέβαια με τον ειδικό χαρακτήρα και προτεινόμενη μορφή, θα καθορισθεί:

- η θεματική ενότητα και το γνωστικό αντικείμενο που θα πρέπει να καλύπτει
- φορείς που μπορούν προτείνεται να αναλάβουν την υλοποίηση και χρηματοδότηση του προγράμματος
- εκτίμηση του κόστους ανάπτυξης και των λειτουργικών δαπανών για κάθε κύκλο εφαρμογής του
- προτάσεις χρηματοδότησης του μέσω δράσεων κοινοτικών προγραμμάτων ή άλλων ευκαιριών εξοικονόμησης πόρων
- περιγραφή των αναγκών που προτίθεται να καλύψει και των ειδικών στόχων καθώς και του εύρους
- προσδιορισμός των χαρακτηριστικών της ομάδας ή των ομάδων εκπαιδευτών που θα ασχοληθούν με την ανάπτυξη περιεχομένου και του εκπαιδευτικού υλικού
- προσδιορισμός των χαρακτηριστικών της ομάδας ή των ομάδων εκπαιδευτών που θα ασχοληθούν με την διαχείριση του προγράμματος

- προσδιορισμός των χαρακτηριστικών της ομάδας εκπαιδευομένων, του αριθμού και του γεωγραφικού εύρους που θα καλύψει
- προδιαγραφές του απαιτούμενου εκπαιδευτικού υλικού καθώς και του εξοπλισμού
- τρόπος αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του προγράμματος

Ανάλυση κόστους / Οφέλους

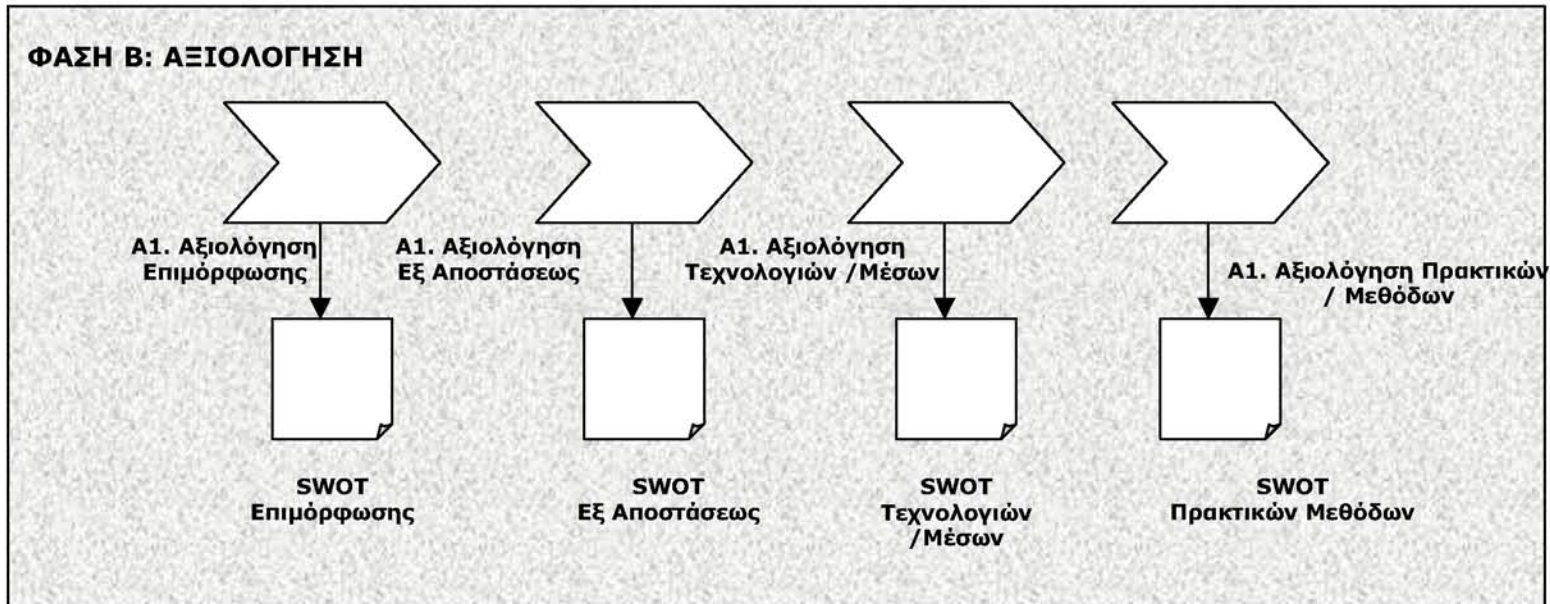
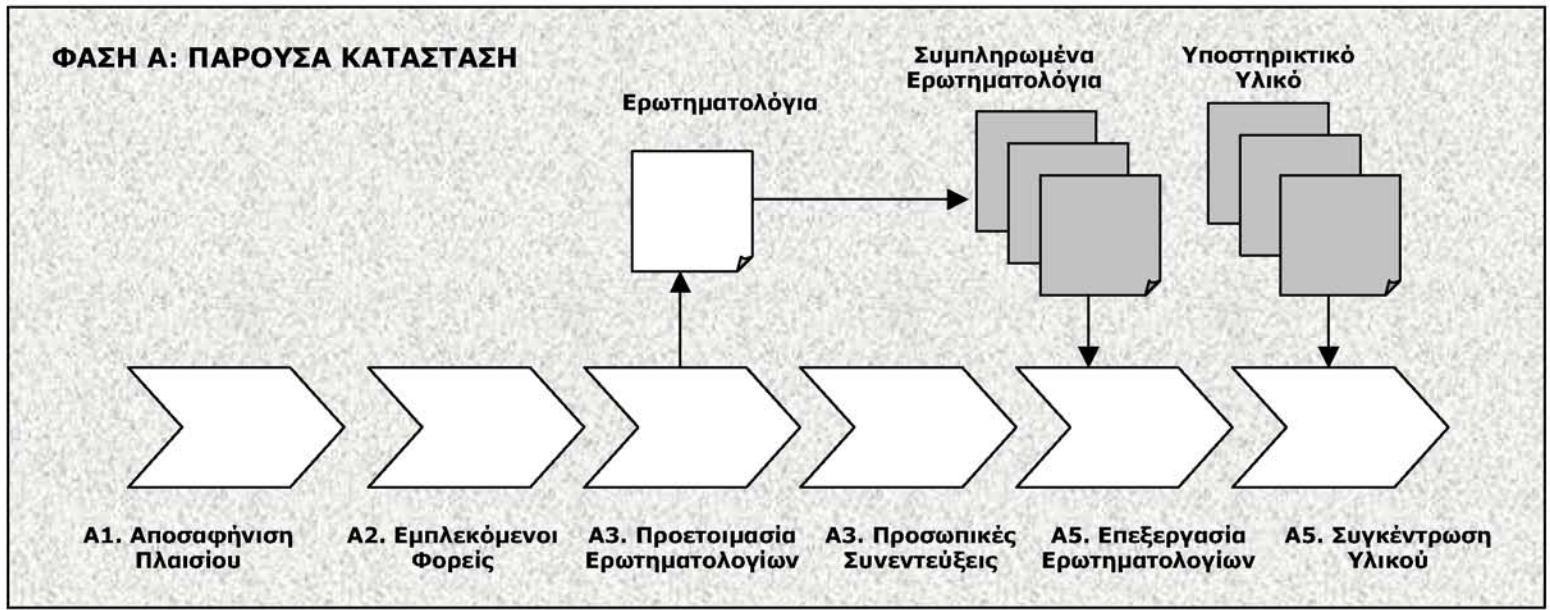
Ειδικά για τα προτεινόμενα προγράμματα τα οποία θα προταθεί να αντικαταστήσουν υφιστάμενα επιμορφωτικά προγράμματα και υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν διαθέσιμα, για αυτά τα τελευταία, αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με το κόστος τους, θα γίνει ανάλυση κόστους / οφέλους ώστε να μπορεί να τεκμηριωθεί με πλήρη τρόπο η αποδοτικότητά τους

Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης Προτεινόμενων Προγραμμάτων

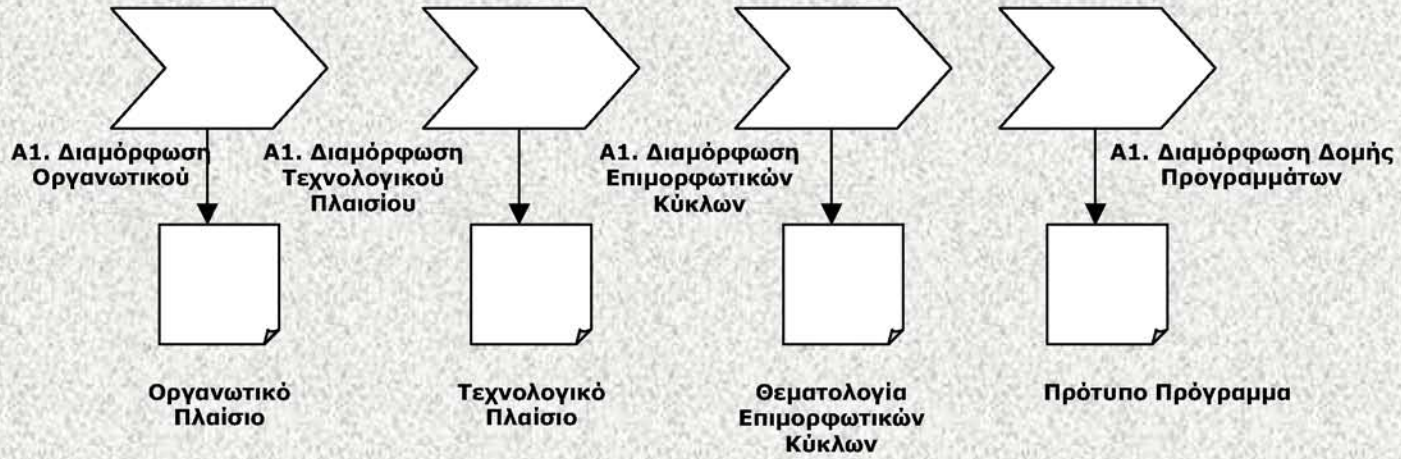
Προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, ανάλογα με την κρισιμότητα και την ωριμότητα των συνθηκών υλοποίησης κάθε προγράμματος

6.3.5 Σύνοψη Μεθοδολογίας

Η σύνοψη των φάσεων των φάσεων και ενεργειών υλοποίησης του έργου καθώς και τα επιμέρους εσωτερικά παραδοτέα που θα περιλαμβάνει, αποτυπώνονται στα διαγράμματα των επόμενων σελίδων, ενώ στην συνέχεια αποτυπώνεται αντίστοιχα ο τρέχοντας χρονοπρογραμματισμός υλοποίησης της Μελέτης

ΦΑΣΗ Γ: ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΜΟΝΤΕΛΟΥ

ΦΑΣΗ Δ: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

